

2019
23

STRATEJİK PLAN

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

“İstikbal göklerde dir.”

K. Atatürk

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

Bakan Sunuşu.....	7
Genel Müdür Sunuşu.....	9
Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Onay Yazısı	11
Stratejik Plan Çalışma Grubu	12
Giriş.....	13
Bir Bakışta Stratejik Plan	14
Stratejik Plan Hazırlama Süreci	17
Durum Analizi	17
Kurumsal Tarihçe.....	17
Mevzuat Analizi	30
Faaliyet alanları ile Hizmetlerin Analizi.....	33
Paydaş Analizi	48
Kuruluş İçi Analiz	64
Finansal Analiz	75
Sektörel Analiz	76
GZFT Analizi	78
Geleceğe Bakış	81
Stratejik Amaçlar	82
Hedef Kartları	86
Hedef Birim İlişkisi	117
Maliyetlendirme	124
İzleme Değerlendirme	126

TABLolar

Stratejik Plan Değerlendirmes	22
Mevzuat Analizi Değerlendirme	32
Üst Politika Belge Analizi	33
Genel Hizmet Satış Gelirleri	33
Yap-İşlet Devret (YİD) Projeleri	45
Kirala İşlet Devret (KİD) Projeleri	46
Paydaş Tablosu	61
Paydaş Etki/Önem Matrisi	63
Finansal Analiz	75
Sektörel Eğilim Analizi	76
Sektörel Yapı Analizi	77
Hedef Birim İlişkisi	118
Maliyet Tablosu	125

ÇİZELGELER

Uçak Trafiği	38
Yolcu Trafiği	39
Kargo Trafiği	40
Yük Trafiği	41
Beş Yıllık Trafik Gerçekleşmeleri	42

ŞEKİLLER

Merkez Teşkilat Şeması	35
Taşra Teşkilat Şeması	36
İç Paydaş Anketine ait Şekiller (5-18).....	49
Dış Paydaş Anketine ait Şekiller (19-30)	56
Havalimanları Haritası	67
Radar ve Hava Seyrüsefer Sistemleri	68
Gelir- Gider -Kar Durumu (Şekil-37).....	74
Lojistik ve Ulaştırımda Gelişmeler	78

KISALTMALAR -TANIMLAR

ACC- Saha Kontrol Merkezi
ACI - Uluslararası Hava Alanları Konseyi
ADS-B- Otomatik Bağımlı Gözetim-Yayın
AFTN- Havacılık Sabit İletişim Ağı
AMHS- Havacılık Haberleşme Ağları
AIC- Havacılık Enformasyon Genelgesi
AIM- Havacılık Bilgi Yönetimi
AIP- Havacılık Bilgi Yayını
AIP AMDT- Düzeltme (AIP Düzeltmesi) veya Ek
AIP SUP- Ek (AIP Eki)
AMHS- Havacılık Mesaj İşleme Sistemi
APW- Bölge Yakınlık Uyarı Sistemi
ARFF- Havaalanı Kurtarma ve Yangınla Mücadele
ATC- Hava Trafik Kontrol
ATFM- Hava Trafik Akış Yönetimi
ATM- Hava Trafik Yönetimi
ATS- Hava Trafik Hizmetleri
ATSEP- Hava Trafik Emniyeti Elektronik Personeli
CACS- Kartlı Geçiş Kontrol Sistemi
CANSO- Sivil Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcısı Organizasyonu
CAPC/CAWG- Sivil Havacılık Planlama Komitesi ve Çalışma Grubu
CCTV- Kapalı Devre TV Sistemi
CFMU- Merkezi Akış Yönetim Birimi
CIDIN- ICAO Ortak Veri Değişim Ağı
COM Center- Haberleşme Merkezi
DME- Mesafe Ölçüm Cihazı
EAD- Avrupa AIS Veri tabanı
ECAC- Avrupa Sivil Havacılık Konferansı
EDS- Patlayıcı Tespit Sistemi
ESSIP- Avrupa Tek Hava Sahası Uygulama Planı
ETFMS- Geliştirilmiş Taktik Akış Yönetim Sistemi
EUROCONTROL- Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı
EYS- Emniyet Yönetim Sistemi
FOD- Yabancı Madde Hasarı
G2B- Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Firmalar Arasındaki İlişki
G2C- Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Bireyler Arasındaki İlişki

G2G- Kamu Kurum ve Kuruluşları Arasındaki İlişki
GPS- Küresel Yer Belirleme Sistemi
GYS - Güvenlik Yönetim Sistemi
HGK- Havalimanı Güvenlik Komisyonu
IANs- Hava Seyrüsefer Hizmetleri Enstitüsü
IATA- Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği
ICAO- Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı
ILS- Aletli İniş Sistemi
KHK- Kanun Hükmünde Kararname
KÖİ- Kamu Özel Sektör İşbirliği
LLZ- Lokalayzır /Konumlandırıcı (ILS Sisteminin bir parçasıdır)
LSSIP- Yerel Birleştirilmiş Uygulama Dokümanı / TÜRKİYE
MSAW- Asgari Emniyet İrtifa Uyarı Sistemi
MSHGK- Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu
MSHGP- Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı
NATO- Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü
NDB- Yönlendirilmemiş Radyo Bikını
NOTAM- Uçuş harekâtı ile ilgili görevlilere herhangi bir havacılık, hizmet, kolaylık, yöntem veya tehlikenin varlığı koşulları ya da değişikliğine özgü bilgileri zamanında duyurmak amacıyla yapılan bir uyarıdır.
PAT Sahaları- Pist/Apron/Taksi
PSR- Birincil Gözetim Radarı
RNAV/RNP- Performansa dayalı seyrüsefer usulleri ve gerekli seyrüsefer performans yöntemleri
SID- Standart Aletli Kalkış
SMART- Türkiye’de Hava Trafik Yönetimi Kaynaklarının Sistematik Modernizasyonu
SSR- İkincil Gözetim Radarı
STAR- Standart Aletli Geliş
TMA- Terminal Sahası
VCS- Ses Haberleşme Sistemi
VOR- Çok Yüksek Frekanslı Tüm Yönlü Radyo Verici İstasyonu
VSAT- Uydu yer istasyonu
YİD Modeli- Yap-İşlet-Devret
WMLAT- Geniş alan çoklandırılmış (gözetim) sistemi

MEHMET CAHİT TURHAN
Ulaştırma ve Altyapı Bakanı

”

SAYIN BAKAN'IN SUNUŞU

Hava ulaşımının süratli, rahat ve emniyetli oluşu, dünyadaki küreselleşme hareketleri, serbest rekabet şartlarının etkileri, teknolojinin sürekli ve hızlı bir gelişim içinde bulunması hava ulaşımının günümüzdeki önemini daha da artırmıştır. Sivil havacılık alanında da ülkemizde kısa sürede büyük gelişmeler kaydedilmiştir.

Sivil havacılık sektörünün temel unsurlarından hava seyrüsefer hizmetlerinin sağlanması ve havalimanı işletme hizmetlerini büyük bir titizlikle yürüten ve küresel düzeyde çok önemli bir aktör olan Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) Genel Müdürlüğü, tüm dünyada hızla gelişmekte olan havacılık sektöründe yapmış olduğu atılımlarla ülkemiz sivil havacılığının zirveye taşınmasına büyük katkı sağlamıştır.

DHMİ, Sayın Cumhurbaşkanımızın hava ulaşımına verdiği önem çerçevesinde, bölgesel hava taşımacılığı politikası sonucu artan yolcu ve uçak trafiğine paralel olarak; havalimanlarımızda yolcu memnuniyetini ve güvenliğini daha üst seviyede sağlamak, daha emniyetli hava seyrüsefer hizmeti verebilmek amacıyla alt ve üst yapı projeleri ile KÖİ projelerinde gerekli donanımları temin ve tesis etmektedir. Bununla birlikte sürekli olarak büyüme tahminleri yapılan ve hükümetimizin gerçekleştirdiği projeler ile önümüzdeki 10 yıl içerisinde gelinmesi beklenen sektörel büyüme hızına DHMİ Genel Müdürlüğü şimdiden erişmiştir.

Bu bağlamda, DHMİ Genel Müdürlüğünün sivil havacılık sektöründe uluslararası standartlarda kaliteli, güvenli, konforlu, insana ve çevreye duyarlı, etkili ve insan gücüne dayalı sürdürülebilir hava seyrüsefer ve havalimanı işletme hizmetleri sunumuna uyan misyonu çerçevesinde belirlenen ilkeler ve hedeflere yönelik 2019-2023 Stratejik Planı'nın hayırlı olmasını dilerim.

Saygılarımla,

Mehmet Cahit TURHAN
Ulaştırma ve Altyapı Bakanı

“

Mehmet ATEŞ
DHMİ Yönetim Kurulu Başkan
ve Genel Müdür V.

GENEL MÜDÜR'ÜN SUNUŞU

Bir asra yaklaşan tarihinden aldığı ilham ve engin tecrübeyle, birbirinden parlak başarı öyküleriyle dolu tarihimizle geleceğe ilerleyişini sürdüren Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 2018'de 85'inci Kuruluş Yıl Dönümünü faaliyete sunmayı planladığı dev projelerle kutlamanın haklı gururunu yaşadı.

Geçmiş geleceğin aynasıdır düşüncesi içerisinde Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü olarak geleceği anlamanın yolunun geçmişi değerlendirmekten geçtiğini bildik. Türk sivil havacılığının küresel ölçekte 'yükselen yıldız' olmasında; özel sektör işbirliği ile yaptığı çağdaş ve büyük ölçekli yatırımlarla, her alandaki ileri teknoloji uygulamalarını yakından takip eden ve yolcularımıza sunulan emniyet ile konfor odaklı hizmetlerin kalite çitasını sürekli yükselterek sürdüren Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün büyük bir payı var elbette.

Cumhurbaşkanlığı'nca açıklanan 100 günlük eylem planı doğrultusunda vizyon, stratejik amaç, hedef ve performans göstergelerine bu planlar kapsamında öngörülen maliyet ve ödenekler çerçevesinde ulaşmak ve gerekli tedbirleri almak amacı ile Kurumların Stratejik Planlarının yenilenmesi talep edilmekte olup, öngörülen süreç içerisinde yapılan çalışmalar sonucu 2019-2023 Stratejik Planı hazırlanmıştır.

Bu çerçevede; kuruluşumuz işlevleri ile ilgili mevcut altyapı ve donanımın yenilenmesi, modernizasyonu ile uluslararası kurallar çerçevesinde yürüttüğü kalite ve emniyet öncelikli hizmet anlayışına odaklı görevini, bundan önce olduğu gibi bundan sonra da aynı duyarlılıkla sürdürecektir. Sivil havacılık hizmet sektöründe teknolojik gelişmelere büyük önem atfeden Kuruluşumuz kendi kaynakları ile oluşturduğu ve giderlerimizden önemli ölçüde tasarruf sağlayan gerçek zamanlı Uçuş Bilgi Sistemini 16 Havalimanımızda kullanmaya başlamış bulunmaktadır.

Buna ek olarak; Kuruluşumuzun en aktif olduğu ve övünç kaynağı olan alanlardan biri de hava seyrüsefer hizmetlerine yönelik büyük kolaylıklar sağlayan MGR/Mode-S(Milli Gözetim Radarı),TAMAM(Muhabe-re-Seyrüsefer-Gözetim) Sistemi, KUŞRAD(Kuş Radarı), KONSEY-2(Havacılık Uzaktan Eğitim ve Bilgi Paylaşım Portalı), FOD Radarı(PAT Sahası Yabancı Madde Tespit Radarı), Özgün CWP(Çok Amaçlı Radar Ekranı yazılımı) gibi cihaz, yazılım ve sistemlerin geliştirilmesine yönelik kapsamlı Ar-Ge faaliyetlerimizdir.

Sayın Cumhurbaşkanımızın himayelerinde Hükümetimizin 2023 vizyonu çerçevesinde projelendirilen, toplam 7.594 hektar alan üzerine kurulu İstanbul Havalimanı'nın bu yıl hizmete girmesiyle birlikte, Türkiye'nin küresel sivil havacılıkta 'oyun kurucu' konuma yükselmesinin yanı sıra aynı zamanda ülkemiz ekonomisi açısından da büyük bir istihdam seferberliğine imza atılmıştır.

Yolcu trafiği bazında dünyada ilk on arasına girerek yükselen Kuruluşumuz, attığı bu büyük adımları ve gurur vesilesi yatırımları kesintisiz bir ivmeyle küresel çapta devam ettirebilmek ümidiyle Japonya ve Çin Halk Cumhuriyeti gibi Uzakdoğu'da yeni stratejik bağlar tesis etmeye yönelik temaslarını sürdürmektedir. Dünya çapında bir marka haline gelme yolculuğunda sahip olduğu yüksek nitelikli kaynakları girişimcilik ruhu ile birleştirerek sektördeki öncü rolünü daha da perçinlemiş ve bu yönde personelin sahip olduğu niteliklerin çağın gereklerine uyumlandırılması prensibinden hareketle tüm ülkelerden gelen eğitim taleplerine de cevap verebilecek kapasiteye haiz Havacılık Akademisi'ni hayata geçirmiştir.

Bu vesile ile

Tüm sivil havacılık camiasına faydalı olması dileklerle, durum ve GZFT analizi çalışmaları kapsamında bize görüş ve düşüncelerini ileten paydaşlarımıza, özverili çalışmaları için Stratejik Planlama Ekibine ve katkıda bulunan tüm DHMİ Genel Müdürlüğü mesai arkadaşlarıma sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

DHMİ İrtifasını Yükseltiyor, Türkiye Kazanıyor...

*Mehmet ATEŞ
Yönetim Kurulu Başkan
ve Genel Müdür V.*

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2019-2023 dönemine ilişkin hazırlanmış olduğu Stratejik Plan; Onuncu Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program, Yatırım Programı ile Kamu Sermayeli İşletmeler İçin Stratejik Planlama Rehberine uygunluk kapsamında değerlendirilmiş ve uygulamaya konulması uygun bulunmuştur.

Naci AĞBAL
T.C. Cumhurbaşkanlığı
Strateji ve Bütçe Başkanı

2019-2023 STRATEJİK PLAN ÇALIŞMA GRUBU

İ.Selay MÜREY	Genel Müdür Yardımcısı-Komisyon Başkanı
K.Zafer TOPUZ	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı-Komisyon Başkan Yardımcısı
KOMİSYON ÜYELERİ	
Ayfer KARA	Hukuk Müşaviri
Rıdvan ÖZATA	İç Denetim Birim Sorumlusu
Zerrin KURT	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı-Şube Müdürü
Fatma TOPTAŞ	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı-Şube Müdürü
Mehtap F. ÖZKELEŞ İYBAR	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı-Şef
Kezban CANER	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı-İstatistikçi
Yasin YAVUZ	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı-Endüstri Mühendisi
Hasan Onur TEMEL	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı-Çevre Mühendisi
Filiz OĞUZ	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı-Şef
Elçin Soyhan KURTULMUŞOĞLU	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı-Uzman
Murat OLGUN	İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı-Şube Müdürü
Neşe ERTUNÇ	İşletme Dairesi Başkanlığı-Şube Müdürü
Ayhan ÖZTEKİN	Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı-Şube Müdürü
Lütfi DOĞAN	Kamu Özel Sektör Dairesi Başkanlığı-Şube Müdürü
Fatih AKSOY	Elektronik Dairesi Başkanlığı-Şube Müdür V.
Ali Fuat EMRE	Satın Alma ve İkmal Dairesi Başkan Yardımcısı
Rahime ÇİÇEK	Mali İşler Dairesi Başkanlığı-Şube Müdürü
Asri ES	Pazarlama ve Ticaret Dairesi Başkanlığı-Şube Müdürü
Metin Alper EMER	İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı-Şube Müdürü
Süha KARAÇALTı	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı-Şube Müdür V.
Arif MAYDA	Havacılık Acil Yrd.ve Güvenlik Dairesi Başkanlığı-Şube Müdürü
Hüseyin GÖRGÜNOĞLU	Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı-Şube Müdür V.
Sinan YILDIZ	Havacılık Eğitim Dairesi Başkanlığı-Şube Müdürü
Seçil ASLAN	Kurumsal İletişim Dairesi Başkanlığı-Şube Müdür V.
Gizem ALTUNOK	İş Sağlığı ve Güvenliği Müdür V.

2019-2023 STRATEJİK PLAN YAZIM,YAYIM,DİZGİ VE BASIM KOMİSYONU

Zerrin KURT	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı Ar-Ge Şube Müdürü
Mehtap F. ÖZKELEŞ İYBAR	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı Şef
Alper YAĞUŞ	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı Mütercim

GİRİŞ

Cumhurbaşkanlığınca açıklanan 100 günlük eylem planında; vizyon, stratejik amaç, hedef ve performans göstergelerine bu planlar kapsamında öngörülen maliyet ve ödenekler çerçevesinde ulaşmak ve gerekli tedbirleri almak amacı ile Kurumların Stratejik Planlarının yenilenmesi talep edilmekte olup, söz konusu 2019-2023 yıllarını kapsayacak olan Stratejik Plan çalışmasının 2018 yılı Kasım ayı sonuna kadar tamamlanması hükmü gereğince; öngörülen süreç içerisinde yapılan çalışmalar sonucu Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne 2019-2023 Stratejik Planı hazırlanmıştır.

Sivil havacılık sektörünün temel unsurlarından hava seyrüsefer hizmetlerinin sağlanması ve havalimanı işletme hizmetleri, ülkemizde DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Kuruluşumuzca, Türk Hava Sahasında uçuş yapan ve havalimanlarımıza iniş-kalkış yapan uçaklar ile ülkemiz üzerinden transit geçiş yapan tüm hava araçlarına hava seyrüsefer hizmetleri verilmekte olup; Türkiye genelinde Sivil Hava Trafikğine açık toplam 56 Havalimanı bulunmaktadır. Bu havalimanlarından 49 adedi fiilen DHMİ tarafından işletilmektedir. Havalimanlarından 5 adedinin kontrol, denetim, hava trafik ve elektronik hizmetleri (İstanbul, Zafer, Zonguldak-Çaycuma, Aydın-Çıldır ve Gazipaşa-Alanya Havalimanları) ile Savunma Sanayii Başkanlığının gözetim ve denetiminde işletilen Sabiha Gökçen Havalimanının yalnızca Hava Trafik Kontrol Hizmetleri Kuruluşumuzca yürütülmekte olup; Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanı ise Eskişehir Teknik Üniversitesi tarafından işletilmektedir.

Bu hizmetlerin ifası için 8 PSR, 25 SSR, 69 adet ILS, 73 adet VOR, 73 adet NDB ve 144 adet DME olmak üzere toplam 359 adet hava seyrüsefer yardımcı cihazı, 14 adet ADS-B ve 29 adet yol kontrol(ACC) amaçlı hava yer haberleşme istasyonu ile 25 adet uydu yer (VSAT) istasyonu ülke genelinde değişik yörelerde tesis edilmiş olup, hava trafiğinin sevk ve idaresinde kullanılmaktadır.

Bu çerçevede; hava ulaşımının uluslararası standartlarda emniyetli ve etkin şekilde sağlanması yönünde faaliyette bulunan DHMİ Genel Müdürlüğü, Stratejik Planlama çalışmaları kapsamında, Kuruluşun sektör içerisinde üstlendiği temel fonksiyonları ve ilgili mevzuat hükümleri ile bir önceki Stratejik Plan döneminde de olduğu gibi "Kamu Sermayeli İşletmeler İçin Stratejik Planlama Rehberi"ne bağlı kalmıştır.

Stratejik Planlama yaklaşımı ile Kuruluşun amaçlarını, hedeflerini ve bunlara ulaşmayı sağlayacak yöntemlerin belirlenmesi kapsamında, gerçekçi bir yaklaşımla sonuçların ve değişimin planlanması, kaliteli yönetim ve kurumsal yenilenme anlayışının benimsenmesi öngörülmüştür.

DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından, geleceğe yönelik yatırım ve faaliyetlerin yürütülmesinde, stratejik planda yer alan ilkeler ve belirlenen amaç ve hedefler esas alınacaktır.

BİR BAKIŞTA STRATEJİK PLAN MİSYON, VİZYON VE STRATEJİK AMAÇLAR

MİSYON

Sivil Havacılık sektöründe uluslararası standartlarda kaliteli, güvenli, konforlu, insana ve çevreye duyarlı, etkili ve verimli, yetişmiş insan gücüne dayalı sürdürülebilir hava seyrüsefer ve havalimanı işletme hizmetleri sunmaktır.

TEMEL İLKE VE DEĞERLERİMİZ

Kuruluşumuzun yönetim ve hizmetler hususunda aşağıda belirtilen başlıklar dikkate alınmaktadır.

- Kalite, Şeffaflık ve Konfor
- Mesleki uzmanlık
- İleri teknoloji ve bilişim teknolojileri kullanımı
- Güvenirlilik ve Emniyet
- Çevreye ve insana duyarlılık
- Gelişime açıklık
- Verimlilik
- Ülke ekonomisine katkı sağlamak
- Etik ilkelere uygun çalışma
- Sürdürülebilirlik

VİZYON

Hava trafik yönetimi ve havalimanı işletmeciliği alanında, küresel boyutta rekabet gücünü haiz dünyanın öncü Kuruluşlarından biri olmaktır.

TEMEL AMAÇLAR VE HEDEFLER

Hava seyrüsefer
emniyetini en
üst seviyede
sağlamak.

Bölgesel hava
ulaşım merkezi
olmak

Bölgesel hava
eğitim üssü
olmak

Havalimanı işletmeciliği
hizmetlerini uluslararası
standartlarda
sağlamak.

AMAÇ - 1

Hava seyrüsefer emniyetini en üst seviyede sağlamak.

Hedef 1.2:

Haberleşme, seyrüsefer ve gözetim (CNS) alt yapısı geliştirilecek ve iyileştirilecektir.

Hedef 1.3:

Hava trafik yönetiminde kullanılan sistemlerin milli olarak üretilmesi, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik olarak Ar-Ge çalışmaları yapılacaktır.

AMAÇ - 2

Havalimanı işletmeciliği hizmetlerini uluslararası standartlarda sağlamak.

Hedef 2.2:

Havalimanlarının çevreye olan olumsuz etkilerinin en aza indirilebilmesi kapsamında yapılan çalışmaların belgelendirilebilmesi amacıyla Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce oluşturulan Yeşil Havaalanı Projesi referans alınarak "Yeşil Kuruluş" ve "Yeşil Havaalanı" belgeleri alınacaktır.

Hedef 2.3:

Havalimanları terminal binaları ile sistem, cihaz ve teçhizatlarının enerji ihtiyaçları için, yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanmak üzere, entegre enerji sistemleri kurulacaktır.

AMAÇ - 3

Bölgesel hava ulaşım merkezi olmak.

Hedef 3.1:

Hava trafik hizmetlerinde, ortak hava sahası sınıflandırılması, mevcut Avrupa ATS (hava trafik hizmetleri) koridor ağı ve sektörizasyonun esnek ve etkin kullanımının sağlanması, hava sahası kullanım kapasitelerinin artırılması konularında uygulamaya yönelik ortak kural ve usullerin geliştirilmesi, hava sahası ve havalimanları kapasitelerinin artırılması sağlanacaktır.

AMAÇ - 4

Bölgesel hava eğitim üssü olmak.

Hedef 4.3:

Uygulama eğitimlerinin daha verimli hale getirilmesi amacıyla DHMİ bünyesinde 2023 yılı sonuna kadar; eğitim merkezlerinin kurulması, eğitim planlamalarının düzenlenmesinde kullanılacak eğitim yazılımının faaliyete geçirilmesi ile DHMİ Havacılık Hizmet ve Eğitim Kompleksinin" projelendirilmesi ve/veya yapımı tamamlanacaktır

Hedef 4.4:

2023 yılı sonunda 18.600 kursiyere eğitim hizmeti verilerek gelir elde edilecektir.

Hedef 4.5:

Bölge ve komşu ülke eğitim isteklerinin karşılanması amacıyla ATM/CNS ve Havacılık Güvenliği konularında belirlenecek ihtiyaçlar doğrultusunda gerekli eğitimlerin verilmesi ile yürürlükteki mevzuatın uygun gördüğü konuların uzaktan eğitim şeklinde verilmesi sağlanacaktır.

STRATEJİK PLAN HAZIRLIK SÜRECİ

Kuruluşumuzun 2019-2023 yılları stratejik planlama çalışmalarının Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı koordinesinde yürütülmesi kararlaştırılmış ve Genel Müdürlüğümüz merkez birimleri Genel Müdürlük Genelgesi ile talimatlandırılmıştır.

Bu kapsamda, Kuruluşumuz 2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Planlama çalışmalarını yürütmek üzere bir Genel Müdür Yardımcısı başkanlığında ana hizmet üniteleri ağırlıklı olmak üzere, tüm birimlerin temsilcilerinden oluşan "Stratejik Planlama Ekibi" kurulmuştur. Çalışmaların koordinatörlüğü Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığına verilmiştir. Stratejik Plan Taslağı üzerinde Stratejik Planlama Ekibi ve tüm birim yetkililerinin görüşleri ve katkıları alınmıştır.

DHİM Stratejik Planına, Kuruluşumuz üst yöneticileri ve kurulan komisyon tarafından yapılan inceleme ve değerlendirmelerle son şekli verilmiştir.

DURUM ANALİZİ

a) Kurumsal Tarihçe

Ülkemiz sivil havacılık faaliyetlerinin, 1912 yılında, bugünkü İstanbul Atatürk Havalimanı civarında kurulan hangarlar ve uçak iniş-kalkış havalimanı ile başladığı kabul edilmektedir. 20 Mayıs 1933 tarihinde ise, bugünkü Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHİM) Genel Müdürlüğünün de başlangıcını oluşturan **Hava Yolları Devlet İşletmesi** kurulmuştur. Milli Savunma Bakanlığı'na bağlı olarak teşkilatlanan kuruluş; hava yolları ve hava alanları kurmak ve hava taşımacılığı yapmakla görevlendirilmiştir. Bu dönemde, askeri amaçlı bazı uçaklar modifiye edilerek yolcu ve yük taşımacılığı ile İstanbul-Eskişehir-Ankara gibi merkezlere hava ulaşımı sağlamıştır.

Havalimanı yapımının önemi doğrultusunda 3 Haziran 1938 tarihinde 3424 sayılı Kanunla, Havayolları Devlet İşletmesi, **Devlet Hava Yolları Umum Müdürlüğü** adını alarak Bayındırlık Bakanlığına, daha sonra da 21 Temmuz 1943 tarihinde 4467 sayılı Kanunla **Ulaştırma Bakanlığına** bağlanmıştır.

1944 yılında imzalanan Chicago Sözleşmesi, ülkemiz ve dünya sivil havacılığı için büyük önem arz etmektedir. Uluslararası Sivil Havacılık Antlaşması ile kurallara bağlanan havacılık faaliyetleri, II. Dünya Savaşı sonrasındaki teknolojik gelişmeler sonucu büyük gövdeli uçak imalatına geçilmesi ve bu doğrultuda tarifeli ticari yolcu ve yük taşımacılığının gelişmesi ile ivme kazanmıştır.

Bu gelişmelerin ülkemiz havacılık faaliyetlerini de etkilemesi sonucu, havalimanı işletme hizmetleri ile uçak işletmeciliğinin aynı kuruluş tarafından yürütülmesine son verilerek, 1955 yılında uçak işletmeciliği Türk Hava Yollarına, 28 Şubat 1956 tarih ve 6686 sayılı Kanunla, havalimanı işletmeciliği, yer hizmetleri, hava seyrüsefer ve muhabere hizmetleri de katma bütçeli **Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne (DHMİ)** devredilmiştir.

1984 yılında, kısa bir süre **Meydan İşletme Müessesesi** adı altında hizmet veren kuruluş, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin yeniden düzenlenmesine ilişkin 08.06.1984 tarih ve 233 sayılı KHK ile yeniden **Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) Genel Müdürlüğüne** dönüştürülmüştür. Kuruluş, 233 sayılı KHK ve 08.11.1984 tarihli Ana Statüsü çerçevesinde tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesi ile sınırlı bir **Kamu İktisadi Kuruluşu** olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

Kuruluşun Görevleri

DHMİ Genel Müdürlüğünün Ana Statüsü ile belirlenmiş görevleri; sivil havacılık faaliyetlerinin gereği olan hava taşımacılığı, havalimanlarının işletilmesi, havalimanı yer hizmetlerinin sağlanması, hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası, seyrüsefer sistem ve kolaylıklarının kurulması ve işletilmesi, bu faaliyetler ile ilgili diğer tesis ve sistemlerin kurulması, işletilmesi ve modern havacılık düzeyine çıkarılmasını sağlamaktır. Ayrıca, sivil havacılık ihtisas alanlarında, dünya standartlarına göre personel yetiştirmek üzere eğitim tesisleri kurmak, kurdurmak ve bu tesisleri işletmek veya işletmektir.

Bunun yansira, DHMİ **işletiminde bulunan havalimanları ile işletme dönemlerinin sonundan itibaren yap-işlet-devret modeli çerçevesinde yaptırarak işletimini özel sektöre verdiği havalimanı/terminallerini işletme dönemlerinin sonundan itibaren ve/veya hizmetin bütünlüğü yönünden gerek gördüğü diğer tesislerini 5335 Sayılı Kanunun 33. maddesi çerçevesinde özel hukuk tüzel kişilerine kiralamak ve/veya işletme hakkını devretmek, yurt dışında şirket kurmak ve/veya kurulmuş şirketlere iştirak etmek de Kuruluşumuzun görevleri arasında yer almaktadır.**

Kuruluş ana faaliyet alanları havalimanı işletmeciliği ve seyrüsefer hizmetleri olup; işletme ve hava seyrüsefer hizmetlerinin sağlanması kapsamındaki görev ve sorumluluklar şunlardır:

- Kuruluş tarafından belirlenen amaç, ilke ve talimatlara uygun olarak havalimanı işletme hizmetlerinin ulusal ve uluslararası ihtiyaçlara cevap verecek şekilde yürütülmesi amacıyla tüm faaliyetlerin yönetimi, denetimi ve koordinasyonu sağlamak
- DHMİ Genel Müdürlüğünce işletilen ve/veya kiralama yolu ile işletme hakları devredilen havalimanlarında verilecek hizmetlerin ulusal ve uluslararası mevzuata uygunluğunu belirlemek üzere araştırma ve incelemeler yapmak. Hava trafiğinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için gerekli yer hizmetleri desteğini sağlamak amacıyla tüm faaliyetleri planlamak, koordine etmek ve denetlemek.
- Yeni hizmete açılacak havalimanları ve heliportlara sertifikasyon alımı başvuru çalışmalarını yapmak ve sertifikası olan havalimanlarının temdit ödemelerini yapmak ve sertifikanın devamına yönelik olarak işletme hizmetlerinin belirlenen standartlarda sürdürülebilirliğini sağlamak,
- Havalimanı Başmüdürlük/Müdürlükleri ile sağlanan koordinasyon sonucunda gerek mevcut tesisler gerekse yeni hizmete girecek havalimanlarında faaliyet gösteren/gösterecek kurum, kuruluş ve şirketlerin yer taleplerine istinaden tahsis planlama çalışmaları yapmak ve tahsis/ihale işlemlerini gerçekleştirmek.
- Yer hizmetleri ile ilgili programları hazırlamak, yatırım gerektiren faaliyetleri ile ilgili yıllık bütçeyi belirleyerek, verilen bütçeye göre faaliyetleri uygulama aşamasına getirmek.
- Havalimanı kar mücadele, FOD ve lastik izi temizliği, kuş, ot mücadele çalışmaları ile pist frenleme değerlerinin ölçümü, mâniaaların belirlenmesine yönelik çalışmaların koşullarını belirlemek, gerekli araç, gereç, ekipman, malzeme ve akaryakıt temin etmek.
- Havalimanı içerisinde mevcut tüm mekanik ve tesisat sistemlerinin temin, tesis ve idamesi ile bunlarla ilgili işbaşı eğitimleri düzenlemek ve aksaklıklarla ilgili önlemleri almak.
- Havalimanlarının temel ihtiyaçlarından bagaj konveyörleri, bagaj arabaları, VOR konturpuası, portatif/mobil ATC kulesi vb. imalat ve tesisini yapmak.
- Kaza, kırım ve kurtarma hizmetlerinin aksatılmadan sağlıklı olarak yürütülebilmesi için araç ve teçhizatın faaliyetlerini kontrol etmek bunlarla ilgili işbaşı eğitimleri düzenlemek ve aksaklıklarla ilgili önlemleri almak.
- Havalimanı genel elektrik ve özel aydınlatma sistemlerinin işletilmesi için gerekli planlama çalışmalarını yürütmek.
- Havalimanları ile seyrüsefer yardımcı istasyonları ve radar istasyonlarında genel elektrik ve özel aydınlatma sistemlerinin idamesi için gerekli planlama çalışmalarını yürütmek, bu amaca dönük olarak personelin iş başı eğitimlerini düzenlemek ve/veya kanuni zorunluluklara bağlı olarak yetkili kurum/kuruluşlardan belge eğitimlerinin alınmasını sağlamak.
- Uçuş can ve mal emniyetini temin amacıyla havalimanları içi ve dışında tesis edilen her türlü elektrik, elektronik ve mekanik sistem, cihaz ve müteimmimlerinin işletme güvenliğini ve sürekliliğini sağlamak, kontrol ve ayarlarını yapmak, yenileme ve iyileştirmeye dönük planlama ve yatırımları yürütmek.
- Genel elektrik ve özel aydınlatma sistemleri ile ilgili ihtiyaçları belirleyerek, güncel teknoloji doğrultusunda temin edilmesini sağlamak. Yeni kurulan ünitelere enerji temini ile ilgili gerekli çalışmalar yapmak, yatırım ihtiyaçlarını belirlemek.
- Havalimanlarında verilen yer hizmetleri ile ilgili ruhsatlandırma ve denetim işlemlerini yapmak.
- Stratejik gürültü haritaları, sera gazı hesaplanması, atıkların kontrolü gibi yeşil havalimanı; havalimanlarının engelli yolcuların kullanımına uygun hale getirilmesine yönelik engelsiz havalimanı ve ekonomik havalimanı projesi kapsamında gerekli çalışmaları yapmak.

- Seyrüsefer istasyonları ve radar istasyonları ile havalimanları için ihtiyaç duyulan işletme güvenliği ve sürekliliğini temin amacıyla her türlü elektrik cihaz, sistem ve altyapının (elektrojen grupları, kesintisiz güç kaynakları (UPS), trafo, enerji nakil hattı, yenilenebilir enerji sistemleri) temin, tesis ve idamesini sağlamak.
- Terminal binalarının kullanım planlarını hazırlamak. Hava tarafında uçak park planlaması, arazi tahsisi, kara tarafında ise terminal içinde yer tahsislerini planlamak; ticari hacimlerini belirleyerek gelir artırıcı faaliyetleri düzenlemek,
- Kuruluşumuz tarafından havalimanı kullanıcılarına verilen hizmet, sağlanan kolaylık ve tanınan imtiyaz hakkı karşılığı alınan ücretlerin belirlendiği tarifeyi oluşturmak ve uygulamak.
- Uçak trafiğine göre havalimanı çalışma saatlerini düzenlemek. Havalimanındaki hizmet araçları ile özel iş makinelerinin faaliyetlerini düzenlemek ve izlemek.
- Havacılık teknolojisi ve mevzuatında meydana gelen değişiklik ve gelişmeleri takip etmek üzere uluslararası sivil havacılık kuruluşlarının çalışmalarını izlemek; toplantı ve seminerlere katılmak; ilgili dokümanları izleyerek yenilik ve gelişmelerin bünyeye uyarlanmasını sağlar.
- Havalimanları işletme hizmetlerinin uluslararası standartlarda sağlanmasına ilişkin kurum içi Yönetim Sistemleri tetkikleri ve teknik incelemelerde bulunmak, gerektiğinde Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, ICAO, ECAC, IATA (slot koordinasyon) gibi uluslararası kuruluşlarca yapılan denetimler öncesinde gerekli hazırlıkları yapmak; havalimanlarını denetime hazır hale getirmek ve gerekirse denetime refakat etmek.
- Hizmet içi eğitim programlarının düzenlenmesi ve uygulanmasını sağlamak.
- Uluslararası kurallara uygun olarak havalimanlarının cihaz, sistem ve donanım olarak daha üst düzeylere getirilmesine yönelik gelişmekte olan teknolojileri de göz önüne alarak, gerekli değişiklik tekliflerini yapmak ve bunlar üzerinde projeler hazırlamak.
- Yeni yapılacak havalimanları için yer seçimi yapılması; ÇED toplantılarına ve ihtiyaç programlarının hazırlanması ile ilgili çalışmalara katılmak.
- Faaliyetlerin etkin bir düzeyde sürdürülmesi amacıyla görev yapan personelin planlamasını yapmak, ihtiyaçları belirlemek, organizasyonu oluşturmak ve geliştirmek.
- Sivil amaçlı uçuşlar için silahlı kuvvetlere ait müşterek kullanımlı (sivil-asker) havalimanları ile ilgili protokollerin ilgili mercilerle istişare ederek düzenlenmesini sağlamak.
- İhtiyaç durumunda kurumsal paydaşlar (belediyeler, gümrük, meteoroloji, uçuş okulları) ile gerekli protokoller tanzim ve imza etmek.
- İşletme faaliyetleri ile ilgili ICAO, ACI, IATA, ECAC, EUROCONTROL/AOT, NATO, CAPC/CAWG, CANSO) yayınlarını izlemek ve hizmetlerin mevzuat çerçevesinde yürütülmesini sağlamak. Söz konusu kuruluşların yurt içi ve yurt dışı toplantılarına katılım sağlamak.
- 2920 sayılı Sivil Havacılık Kanunu gereğince ihtiyaç duyulan hava sahası düzenlemeleri, hava yolu şebekesinin geliştirilmesi, her türlü tahditli sahaların etüt ve planlamaları yapılarak, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına teklifte bulunmak,
- Uçuş emniyeti ile ilgili olarak gerekli haberleşme, gözetim ve seyrüsefer yardımcı cihaz ve sistem ihtiyacını tespit etmek, yerlerinin etüdünü yapmak, temin ve tesislerini sağlayarak sektörün hizmetine sunmak.
- Seyrüsefer yardımcı cihaz ve sistemleri ile özel aydınlatma sistemlerinin periyodik uçuş kontrolünün yapılmasını sağlamak.
- Havalimanı için aletli alçalma ve standart kalkış/iniş usullerini hazırlamak.
- Hava Trafik Yönetimi ile ilgili işlerini ve Havacılık Muhabere Hizmetlerini yürütmek.
- Havacılık Bilgi Yayınlarını(AIP, AIP AMDT, AIP SUP, AIC, NOTAM vb.) zamanında yayımlamak ve güncellemek.

- Türk hava sahasını ve havalimanlarını kullanacak hava araçlarına ilişkin Uçuş Plan (FPL) ve ATS mesajlarını (DEP, ARR, DLA, CHG, CNL v.b.) takip etmek ve kendi birimine sunulan uçuş planlarını ve ATS mesajlarını ilgili adreslere belirli formatta göndermek.
- Uçuşlara ilişkin permi bilgilerini takip etmek, normal mesai saatleri haricinde ve resmi tatillerde Permi tahsis etmek.
- "Arama ve Kurtarma" hizmetlerinin ulusal ve uluslararası Kuruluşlarla koordinasyonunu sağlamak.
- Hava hadiselerini incelemek, değerlendirmek, neticelendirmek ve Kaza/Kırım Komisyonlarına katılım sağlamak.
- Gelişmekte olan teknoloji ve/veya artan uçuş trafiği göz önüne alınarak araç, cihaz, sistem ve donanımlar ile mevcut/yeni altyapı üzerinde gerekli değişiklik / ilave yatırım tekliflerini yapmak ve projeler hazırlamak.
- Havalimanlarında hava seyrüseferinin sağlanmasına ilişkin denetimlerde bulunmak.
- Yurt içi ve yurt dışı kurumsal paydaşlar ile daimi temas sağlamak, bilgi alış verişinde bulunmak, hizmet alanı ile ilgili seminer, toplantı, eğitime yönelik faaliyetlerde bulunmak ve katılım sağlamak.
- Hava sahasının etkin kullanımı için sivil/asker koordinasyonunu geliştirmek.
- EUROCONTROL (Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı) ile ilgili işlemlerin adı geçen teşkilatın uluslararası sözleşmesi (Çok Taraflı Anlaşma ve Revizelerle birlikte) ve mevzuatları çerçevesinde yürütülmesini sağlamak.
- Yol ücretlerine esas teşkil eden uçuş bilgilerinin, EUROCONTROL'e gönderilmesi ve ülkemize ait milli maliyet tespit çalışmalarının yürütülmesini sağlamak.
- Kalite Çevre ve Emniyet Yönetim Sistemi konularındaki çalışmaları takip ederek sistem kurulması, geliştirilmesi ve idamesi hususlarında faaliyetlerde bulunmak.
- KKTC/Ercan tavsiyeli hava sahasına ilişkin olarak hava sahası düzenleme çalışmalarını, hava trafik hizmetlerinin koordinasyonunu yürütmek; tüm havacılık bilgilerini ICAO formatına göre hazırlamak, baskı ve dağıtımını sağlamak.
- KKTC/Ercan tavsiyeli hava sahasına ilişkin Havacılık Bilgi/Verilerinin (AIP, AIC, SUP, NOTAM vb) ICAO formatına göre hazırlamak, baskı ve dağıtımını yapmak.
- 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun, Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı, ICAO ve ECAC Standartları çerçevesinde sorumluluk alanındaki havalimanlarında havacılık güvenliğini sağlanmasını temin etmek.
- Güvenlik Yönetim Sistemi (GYS) konularındaki çalışmaları takip ederek, sistem kurulması, geliştirilmesi ve idamesi hususlarında faaliyetlerde bulunmak.

b) Uygulanmakta Olan Stratejik Planın Değerlendirmesi

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü 2015-2019 Stratejik Planında 6 Stratejik Amaç, 48 stratejik hedef ve 102 Temel performans göstergesi yer almıştır. 2015-2019 Stratejik Plan'da yer alan stratejik hedeflerden yaklaşık 29 tanesi hedeflenen sonuca ulaşırken, yalnızca 8 stratejik hedefte istenilen seviyeye ulaşamamış olup diğer hedefler ise kısmen gerçekleştirilmiştir.

Stratejik plan kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar, eğitimler ve işbirlikleri sonucu DHMİ personelinin görev ve hizmet alanını daha iyi anlaması sağlanmış ve sorumlulukları konusunda farkındalığı arttırılmıştır.

Stratejik yönetim sisteminin önemli unsurlarından biri olan performans programlarının hazırlanması kapsamında performans göstergeleri oluşturulması zorunluluğu nedeni ile performansını ölçecek göstergeler belirlenerek, her yıl Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığına iletilmektedir.

DHMİ 2015-2019 Stratejik Planının Değerlendirmesi

AMAÇ NO	AMAÇ	HEDEF NO	HEDEF	DURUM	AÇIKLAMA
1	Hava seyrüsefer emniyetini en üst seviyede sağlamak.	1.1	2015-2019 döneminde ESSIP (Avrupa Tek Hava Sahası Uygulama Planı) hedefleri doğrultusunda sistem alt yapısı, insan kaynakları ve mevzuat düzenlemeleri takip edilerek her yıl LSSIP/TURKEY (Yerel Birleştirilmiş Uygulama Dokümanı /TÜRKİYE) hazırlanacaktır.	Gerçekleşti	Her yıl ESSIP hedefleri doğrultusunda LSSIP/TURKEY dokümanı hazırlanmıştır.
		1.2	AIM hizmetlerinde EAD (Avrupa AIS Veritabanı) ortak veri tabanlı sisteme geçilmesiyle birlikte "Genişletilmiş Havacılık Bilgi Yönetim" sisteminin oluşturulması amacıyla e-AIP ye geçiş için gerekli dosyalar hazırlanmış olup "structured eAIP" (yapılandırılmış dijital tabanlı AIP) için gerekli eğitimler alındıktan sonra 2016 başında tam anlamıyla eAIP kullanıma açılacaktır.	Gerçekleşti	
		1.3	Ekonomik ömrünü tamamlayan Seyrüsefer Sistemlerinin (ILS, VOR, DME, NDB) yenilenmesi, ortaya çıkan yeni ihtiyaçların altyapısı, temini, tesisi ve idamesi sağlanacaktır.	Gerçekleşti	
		1.4	SMART Sistemlerine geçişin tamamlanarak Merkezi ACC'nin tüm fonksiyonları ile kullanımına geçilmesi süreci 2015 yılı itibarıyla tamamlanacaktır.	Gerçekleşti	
		1.5	Adana, Hatay ve Çukurova Havalimanlarına hizmet vermek üzere 1 adet yaklaşma kontrol sistemi tesis edilerek sistem 2019 yılında operasyonel hale getirilecektir.	Gerçekleşmedi	Çukurova Havalimanı alt ve üst yapı çalışmaları öngörülen tarihte yapılamamıştır.
		1.6	Antalya ve İstanbul Atatürk Havalimanlarına hava trafik kontrolörlerinin iş yükünü azaltmak amacıyla 2017 yılı sonuna kadar Elektronik Uçuş Strip (EFS) Sistemi tesis edilecektir.	Gerçekleşmedi	SMART ATC sistemlerine entegrasyon için ara yüz çalışmalarının tamamlanması beklenmektedir.
		1.7	Ekonomik ömrünü tamamlayan haberleşme cihaz/sistemlerinin (Hava Yer, Yer Yer Telsizleri, VCS, AFTN, Radyolink, Telefon Santrali,) yenilenmesi, ortaya çıkan yeni ihtiyaçların temin, tesis, altyapı ve idamesi sağlanacaktır.	Gerçekleşti	Stratejik Plana uygun olarak yenilenmiş ya da yeni çıkan ihtiyaçlara göre alt yapısı, temini ve tesisi sağlanmıştır.
		1.8	Hava trafiğindeki artış ivmesine bağlı olarak, hava seyrüsefer hizmetlerinde görevli personelin yürüttükleri faaliyetleri uluslararası standart ve kurallara uygun şekilde sürdürebilmelerini teminen tesis ve sistem açısından geliştirilmesine ihtiyaç duyulan teknik blok ve kuleler yenilenecektir.	Gerçekleşti	Havalimanlarımızın işletiminin daha etkin ve hava seyrüsefer hizmetlerinin daha emniyetli yapılabilmesini teminen çeşitli havalimanlarına teknik blok ve kule yapılmıştır.
		1.9	Hava Trafik Yönetim (ATM) hizmetlerinde havacılık sektöründeki teknolojik gelişmeler ve değişen kurallar doğrultusunda, IANS havacılık eğitim tesislerinde her yıl 200 ATM/CNS personelinin eğitimi sağlanacaktır.	Gerçekleşti	Eurocontrol IANS eğitimleri ücretsiz olup, harcırah giderleri Kuruluşumuzca karşılanmaktadır.

AMAÇ NO	AMAÇ	HEDEF NO	HEDEF	DURUM	AÇIKLAMA
1	Hava seyrüsefer emniyetini en üst seviyede sağlamak.	1.10	2015 yılından itibaren 2019 yılı sonuna kadar her yıl en az 2 seyrüsefer ve/veya radar istasyonuna rüzgâr ve/veya güneş santrali kurulacaktır.	Gerçekleşmedi	Hava seyrüsefer ve radar istasyonlarının konumlandığı mahaller, genellikle Orman Bakanlığından kiralanmış arazilerdir. Bu arazilerde yapılacak her türlü yenilenebilir enerji tesisinin proje onayı ve izin işlemlerinde Orman Bölge Müdürlüğünden muvafakat talep edilmektedir. İzmir Orman Bölge Müdürlüğüne yapılan müracaatımıza verilen cevapta, "Orman Bakanlığı'nın 03.03.2014 tarihli ve 2014/1 No.lu Genelgesinin 5. Maddesi hükmü gereği Yenilenebilir Enerji Sistemleri montaj talebi uygun görülmemiştir" denilerek talebimiz reddedilmiştir. Orman Bakanlığının ilgili Genelgesinde İdaremiz lehine istisna getirilmesi için gerek Bakanlıklar arası koordinasyon bilgi notları ile gerek resmi yazı ile talepte bulunulmuş, ancak bugüne kadar olumlu veya olumsuz geriye dönüş alınamadığından TE-DAŞ proje onay işlemleri için müracaat yenilenememiştir. 12.07.2018 gün ve 74490 sayılı Bakanlığımız dağıtım- lı yazı ile talep yenilenmiş olup, Orman Genel Müdürlüğü tarafından Kuruluşumuz lehine istisna getirilmesine müteakip alınacak izinler sonrasında olurlar alınarak yapıma geçilebilecektir.
		1.11	FOD Radarı Ar-Ge Projesi kapsamında FOD Radarı prototipi 2019 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.	Gerçekleşti	
		1.12	TAMAM (Türkiye ATM Muhabere Altyapısının Modernizasyonu) Ar-Ge Projesinin 1. Safhası 2016 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.	Gerçekleşti	
		1.13	SSR Sinyal İşleme Birimi Ar-Ge Projesi 2016 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.	Gerçekleşti	
		1.14	Havacılık Uzaktan Eğitim ve Bilgi Paylaşım Portalı Ar-Ge Projesi 2016 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.	Gerçekleşti	
		1.15	Özgün CWP (Kontrolör Çalışma Pozisyonu) Geliştirilmesi ve Uygulanması Ar-Ge Projesi 2016 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.	Gerçekleşti	
		1.16	ATC Meydan Kontrol ve Yaklaşma/Yol Kontrol Radar Simülatörü (2. safha) Ar-Ge Projesi 2017 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.	Gerçekleşti	

AMAÇ NO	AMAÇ	HEDEF NO	HEDEF	DURUM	AÇIKLAMA
1	Hava seyrüsefer emniyetini en üst seviyede sağlamak.	1.17	Türkiye AIP'sinde yer alan havacılık verileri ve bilgileri- nin ICAO ve EUROCONTROL dokümanlarında belirtilen kalite gerekliliklerine uygun olarak 2019 yılı sonuna kadar yayımlanması sağlanacaktır.	Gerçekleşmedi	Türkiye AIP'sinde yer alan havacılık verileri ve bilgileri ICAO dokümanlarında belirtilen kalite gerekliliklerine uygun olarak yayımlanmakta olup, EUROCONTROL dokümanlarında belirtilen gerekliliklere uygun olarak yayımlanması için çalışmalar devam etmektedir.
		1.18	Hava sahası kullanıcılarının NOTAM ve PIB gibi havacılık bilgi verilerine daha hızlı bir şekilde ulaşması ve uçuş planı (FPL) işlemlerini internet ortamında gerçekleştirebilmesi için 2016 yılı sonuna kadar AIS Web Portalı kurulacaktır.	Gerçekleşti	
		1.19	Geleceğin hava seyrüsefer uygulamalarını desteklemek amacıyla havacılık verileriyle birlikte kullanılacak elektronik arazi ve mania verilerinin ICAO Annex-15 Bölüm 10'da belirtilen usul ve kurallar doğrultusunda her üye ülke tarafından sağlanması kapsamında; tüm Türkiye arazi verileri ile 100 M üzeri mania verileri (Saha-1) 2015 yılı sonuna kadar, uluslararası hava trafiğine açık CAT II/CAT III kategorisindeki havalimanları ile RNP AR usullerinin tasarlanacağı havalimanları için Saha-2, Saha-3, Saha-4 arazi ve mania verileri 2019 yılı sonuna kadar elektronik olarak yayımlanacaktır.	Gerçekleşmedi	Saha-1, Saha-2a, Saha-3, Saha-4 için gerçekleşti. Saha-2b, 2c, 2d için Gerçekleşmedi
		1.20	Havacılık Mesajları İşleme Sisteminin (AMHS/AFTN/CIDIN) Ortak paylaşımı ve ağ tabanlı işlemlere imkân veren, bilgi ve veriye erişimi çok yüksek olan bir network sistemi olan PENS'e (Pan European Network System) taşınması 2015 yılı sonuna kadar sağlanacaktır.	Gerçekleşti	
		1.21	Hava Trafik Kontrol Kulelerine izleme amaçlı radar monitörleri tesis edilecektir.	Gerçekleşti	
		1.22	TÜBİTAK ile imzalanan işbirliği protokolü kapsamında lokal radar tracker (RDPS), lokal FDPS, CWP ile gözetim sensör sistemleri dahil milli yaklaşma kontrol sistemleri 2016 yılında başlatılacaktır.	Gerçekleşmedi	TÜBİTAK ile devam etmekte olan Ar-Ge projelerinin olgunlaşma düzeylerine bağlı olarak bahse konu Ar-Ge projesine başlanamamıştır. İlerleyen yıllarda ATC sistemlerinin milli imkânlar doğrultusunda üretilmesi hedeflenmektedir.
		1.23	İzmir Adnan Menderes Havalimanı'na yer hareketlerinin kontrolünü sağlayarak hava trafik kontrolörlerinin iş yükünü azaltan A-SMGCS (Gelişmiş Yüzey Hareketleri Rehberlik ve Kontrol Sistemi) 2017 yılı sonuna kadar tesis edilecektir.	Gerçekleşmedi	Mevcut kulenin yer değiştirilmesi planlanmış olup, yeni kulenin yapımından sonra yeniden değerlendirilecektir.
		1.24	Dalaman SSR radar sistemi 2017 yılı sonuna kadar yenilenecektir.	Gerçekleşti	Dalaman SSR sisteminin geçici kabulü yapılmış olup, 2019 yılında hizmete girmesi öngörülmektedir.

AMAÇ NO	AMAÇ	HEDEF NO	HEDEF	DURUM	AÇIKLAMA
2	Havalimanı işletmeciliği hizmetlerini uluslararası standartlarda sağlamak	2.1	Havalimanlarının ihtiyaçları ve ekonomik ömürleri çerçevesinde karla mücadele, temizlik ve tanzim araçları temin edilecektir.	Gerçekleşti	İlgili alımlar mevcut bütçe ve ödenek kısıtları altında büyük oranda gerçekleştirilmiş olup, havalimanlarının ihtiyaçları karşılanmıştır.
		2.2	Başmüdürlük seviyesinde idare edilen havalimanlarında yerli imkânlarla ve TUBİTAK işbirliği ile Apron Gözetim Sistemi (AGS) kurulacaktır.	Gerçekleşmedi	Şu aşamada gerçekleştirilme potansiyeli bulunmadığından 2019-2023 yılları için hazırlanan Stratejik Planda yer alması uygun mütalaa edilmektedir.
		2.3	Ruhsat için gerekli altyapılar tamamlanarak SHY14-A kapsamında tüm havalimanları ruhsatlandırılacaktır.	Gerçekleşti	
		2.4	Havalimanlarının çevreye olan olumsuz etkilerinin en aza indirilebilmesi kapsamında yapılan çalışmaların belgelendirilebilmesi amacıyla Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce oluşturulan Yeşil Havaalanı Projesi referans alınarak “Yeşil Kuruluş” ve “Yeşil Havaalanı” belgeleri alınacaktır.	Gerçekleşti	Yeşil Kuruluş Sertifikasına sahip havalimanı sayısı 45, Yeşil Havaalanı Sertifikasına sahip havalimanı sayısı 5’dir. 2018 yılsonu için hedeflenen sertifika sayılarına ulaşılmıştır.
		2.5	Havalimanları terminal binaları ile sistem, cihaz ve teçhizatlarının enerji ihtiyaçları için, yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanmak üzere, entegre enerji sistemleri kurulacaktır.	Gerçekleşti	Enerji sistemleri entegrasyonunu fizibilite raporu hazırlanacak havalimanı için hedef 2 olup, gerçekleşme 2 havalimanı olarak sağlanmıştır. Enerji kaynağı entegrasyon projesi hazırlanacak havalimanı için hedef 2 olup, gerçekleşme 1 havalimanı olarak sağlanmıştır. Yenilenebilir enerji kaynakları ile mevcut sistem entegrasyonu sağlanacak olan havalimanı sayısı 1 olup, 2 havalimanı için ihale yapılmış ve süreçler devam etmektedir.
		2.6	Havalimanı hizmet araçlarının havalimanı kategorilerine göre temini ve yenilenmesi amacıyla son teknoloji ARFF araçlarının ve sistemlerinin gelişen uçak trafiği ve tiplerine göre alımlarının yapılması, hizmetlerin daha etkin verilebilmesi için ARFF istasyonlarının yenilenmesi ve/veya yapılması sağlanacaktır.	Gerçekleşti	Yeni açılan havalimanları ihtiyaçları, gelişen uçak tiplerinden kaynaklı havalimanı yangınla mücadele kategorilerindeki artış ve mevcut araçların yenilenmesi ihtiyacından dolayı 2018 yılına kadar 135 adet ARFF aracının alımı gerçekleştirilmiştir. Havalimanlarında kullanılan hizmet araçlarının hizmetlerin daha etkin verilebilmesi için çeşitli havalimanlarına ARFF ve İş Makineleri garaj binaları yapılmıştır.
		2.7	Su tüketimi konusunda sayısal veriler toplanarak su tasarrufuna yönelik tedbirler geliştirilmesine atık hazırlamak; atık su tesislerinin modernize edilmesi yoluyla havalimanlarının çevresel etkilerini azaltılması ve gürültü kirliliğine karşı önlemler geliştirmek için hazırlık çalışmalarında bulunmak.	Gerçekleşti	Su tüketimi konusunda havalimanlarında sayac kullanılmakta olup, düzenli olarak gerekli takipler yapılmaktadır. Atık suların arıtılarak uzaklaştırılması konusunda çoğu havalimanında atık su arıtma tesisleri kurulmuş ve işletilmektedir. Çevresel gürültü çalışmaları kapsamında hedeflenen stratejik gürültü haritaları hazırlanmıştır.

AMAÇ NO	AMAÇ	HEDEF NO	HEDEF	DURUM	AÇIKLAMA
3	Bölgesel hava ulaşım merkezi olmak	3.1	Hava trafik gereklilikleri ve kullanıcı istekleri doğrultusunda hava sahamızın esnek kullanımı sağlanarak uçuş mesafesi ve süreleri azaltılacak, yakıt tasarrufu sağlanarak olumsuz çevresel etkiler (karbondioksit salınımı, gürültü, vb.) asgari düzeye indirilecektir.	Gerçekleşti	
		3.2	10 havalimanının terminal sahasında Hassas Saha Seyrüsefer (P-RNAV) /RNP rotaları (SID& STAR's) ve RNP Yaklaşma usulleri tesis edilecektir.	Gerçekleşti	
		3.3	Yeni oluşturulacak sektör yapıları ile hava sahası kapasitesinin artırılması sağlanacaktır.	Gerçekleşti	
		3.4	Hava Trafik Akış Yönetiminde (ATFM), trafik başına halen 0.5 dakika olarak hedeflenen Avrupa ortalaması altında, 0.14 dakika olarak gerçekleşen en-route trafik gecikmeleri, ülkemiz için öngörülen Avrupa hedeflerinin altında gerçekleştirilecektir.	Gerçekleşti	
		3.5	Taktik ATFCM usullerinin geliştirilmesi, bilgi yönetim senaryolarının oluşturulması ve trafik sayılarının CFMU ile gerçek zamanlı paylaşımı amacıyla 2016 yılsonuna kadar ETFMS'ye direkt bilgi akışı sağlanacaktır.	Gerçekleşti	
		3.6	2019 yılı sonunda tüm Türkiye Geneli havalimanlarında toplam 204.040.416 yolcuya ve 1.984.883 uçak trafiğine hizmet verilecek olup, 2018 yılında yaklaşık 5.661.655.000 TL gelir elde edilecektir.	Gerçekleşti	
4	Bölgesel hava eğitim üssü olmak	4.1	Genel Müdürlük hizmet binasının yanında inşa edilecek "Hava Seyrüsefer Hizmet ve Eğitim Kompleksinin" projelendirilmesi ve yapımı 2019 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır.	Gerçekleşmedi	Söz konusu binanın yapılacağı planlanan arsa Diyanet İşleri Başkanlığına devredilmiştir.
		4.2	Bölge ve komşu ülke eğitim isteklerinin karşılanması amacıyla ATM / CNS ve Havacılık Güvenliği konularında belirlenecek ihtiyaçlar doğrultusunda gerekli eğitimler verilecektir.	Gerçekleşmedi	
5	İnsan Kaynaklarının Optimum Yönetimi ile Hizmette Kalite ve Etkinliği Artırmak	5.1	İstanbul 3.Havalimanı ihtiyacı da göz önünde bulundurularak havalimanlarımızın ATC ünitelerinde gerek duyulan ilave 400 hava trafik kontrolörü ihtiyacının karşılanması amacıyla Temel Hava Trafik Kontrol Eğitimi Programı kapsamında, 2019 yılı sonuna kadar 11 adet Temel ATC Kursu açılacaktır.	Gerçekleşti	Şu ana kadar 363 hava trafik kontrolörünün alımı yapılmış olup bu yıl içerisinde 110 hava trafik kontrolörü alımı için ilana çıkılacaktır.
		5.2	Hava Trafik Emniyeti Elektronik Personeli (ATSEP) Lisans uygulaması hayata geçirilerek, 2015-2019 yılları arasında bu kapsamda 200 elektronik personeli alımı yapılacaktır.	Gerçekleşmedi	ATSEP Lisans uygulaması SHGM tarafından yayınlanan ilgili Yönetmelik doğrultusunda uygulamada olup, Hazine ve Maliye Bakanlığınca verilen izinler doğrultusunda hedeflenenenden daha az elektronik personeli alımı gerçekleşmiştir. (2015'de 10, 2016'da 1, 2017'de 23, 2018'de 42 personel elektronik (CNS) hizmetlerinde göreve başlamıştır.)

AMAÇ NO	AMAÇ	HEDEF NO	HEDEF	DURUM	AÇIKLAMA
		5.3	2019 yılına kadar 300 ARFF personelinin istihdamı ve eğitimi sağlanacaktır.	Gerçekleşti	
		5.4	Stratejik Plan döneminde "havalimanlarında uluslararası seviyede güvenli ve etkin hizmet verilebilmesini teminen (teknik- idari ve diğer) personel eksikliği giderilecektir.	Gerçekleşti	2018 yılı itibarıyla 10.309 personel bulunmaktadır.
		5.5	Kuruluşumuzun son teknolojik gelişmeleri içeren sistemlerle yapılandırılarak gelişen dünya standartlarının takip edilmesi amacıyla bilişim alt ve üst yapılarının temini, tesisi, modernizasyonu ile e-imzaya geçiş sürecinde gerekli donanım, yazılım ve sertifikaları almak.	Gerçekleşti	Kuruluşumuzun son teknolojik gelişmeleri içeren sistemlerle yapılandırılarak gelişen dünya standartlarının takip edilmesi amacıyla bilişim alt ve üst yapıları temin edilmiş olup, e-imzaya geçiş sürecinde gerekli donanım, yazılım ve sertifikalar alınmıştır.
		5.6	Kalite ve Çevre Yönetim Sistemi, kurumun tüm birimlerini kapsayacak şekilde 2019 yılı sonuna kadar kurulacaktır.	Gerçekleşti	
6	Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik Hizmetlerini Ulusal ve Uluslararası Standartlarda Sağlamak	6.1	Kurum hekimlerine "Uçuş Tabipliği ve Fizyolojik Eğitim" aldırılacaktır.	Gerçekleşmedi	Eskişehir Uçucu Sağlığı Araştırma ve Eğitim Merkezinde (USAEM) her yıl "Uçuş Tabipliği ve Fizyolojik Eğitim" açılmadığından hedef gerçekleştirilememiştir
		6.2	Havalimanlarının ve bunlara bağlı radar istasyonlarının güvenliğini sağlamak için özel güvenlik hizmet alımı gerçekleştirilecektir.	Gerçekleşti	Mevcut havalimanlarımız ve bağlı radar istasyonları ile yeni hizmete açılan havalimanlarımız ve radar istasyonlarının zorunlu özel güvenlik görevlisi ihtiyaçları çerçevesinde; hedeflenen daha fazla sayıda özel güvenlik hizmet alımı gerçekleştirilmiştir. Mevcut durumda; hizmet alımı yoluyla 3504 Özel Güvenlik Görevlisi görev yapmaktadır.
		6.3	Havalimanların güvenliği için kullanılan güvenlik sistem ve cihazları; yenileme, modernizasyon ve yeni ihtiyaçlar çerçevesinde temin edilecektir.	Gerçekleşti	Havalimanlarımız güvenliği için kullanılan güvenlik sistem ve cihazları, MSHGP, ECAC Standartları, MSHGK ve HGK kararları çerçevesinde, güncel ihtiyaçlar ve bütçe imkânları doğrultusunda temin edilmektedir. Bu minvalde, söz konusu hedefin performans göstergesinde belirtilen bazı sistem ve cihazların temin ve tesisinden vazgeçilmiş veya ertelenmiş, bazıları hedeflenenden az veya fazla sayıda temin edilmiştir. Ayrıca güncel ihtiyaçlar doğrultusunda; Vücut Tarayıcıları, Sıvı Patlayıcı Tespit Sistemleri, EDSCB (Kabin Bagajları İçin Patlayıcı Tespit Sistemleri), Gece Görüş Sistemleri gibi yeni sistem ve cihazlar temin ve tesis edilmiştir.

DHİM Genel Müdürlüğünün Tabi Olduğu Mevzuat

(1) Uluslararası Anlaşmalar

- 7.12.1944 tarihinde imzalanmış olan Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesi (CHICAGO SÖZLEŞMESİ ICAO Ek-17)
- Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşmasını onaylayan 12.06.1945 Tarih ve 6029 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Kanun No 4749
- Hava Taşımalarında Bazı Suç ve Diğer Eylemlerin Önlenmesine Dair Sözleşme. (TOKYO-1963 katılım tarihi 22.04.1975) Belge No:8364
- Uçakların Yasa dışı Olarak Ele Geçirilmesinin Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Sözleşme (LAHEY-1970 katılım tarihi 31.03.1973) Belge No:8920
- Sivil Havacılığın Güvenliğine Karşı Kanun Dışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Sözleşme (MONTREAL-1971 katılım tarihi 22.06.1975) Belge No:8966
- Uluslararası Sivil Havacılığa Hizmet Veren Havalimanlarında Kanun Dışı Şiddet Olaylarının Önlenmesine İlişkin Protokol (24.02.1988 (MONTREAL Ek'i) Belge No:8966
- Gayri Kanuni Eylemlere Karşı Sivil Havacılığı Koruma ve Güvenlik Talimatı (ICAO Dokümanı 8973)
- 06.11.1988 tarihli ve 3504 sayılı Hava Seyrüseferinin Emniyeti için İşbirliğine Dair 13 Aralık 1960 Tarihli Uluslararası Hava Seyrüseferinin Emniyeti için Avrupa Teşkilatı (EUROCONTROL) Sözleşmesine Dair Kanun

(2) Kanunlar, Kararnameler ve Kararlar

- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu
- 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu
- 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı KHK bazı maddelerin yürürlükten kaldırılmasına dair 399 sayılı KHK.
- DHİM Ana Statüsü
- Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 703 no'lu KHK
- 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun
- 2011/1807 Sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında 3996 Sayılı Kanunun Uygulama Usul ve esaslarına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı
- 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları hakkında Kanun
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu
- 4735 sayılı Kamu İhaleleri Sözleşmeler Kanunu
- 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu
- 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun
- 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 33.maddesi (özel hukuk tüzel kişilerine kiralamak ve/veya işletme hakkını devretmek)
- 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu ve bu Kanunda değişiklik yapan 4178 sayılı Kanun
- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu

- Büyükşehir Belediyesi Kanunu, İl Özel İdaresi Kanunu ve Mahalli İdare Birlikleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Geçici 9. Maddesi (5793 sayılı Kanunun 29. Maddesi ile eklenmiştir.) "DHİM kullanımında olan veya tahsis edilen taşınmazların DHİM'ye bedelsiz devri".
- 2013/5386 Karar Sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe gelen revize 2012- 2016 Resmi İstatistik Programı
- 5651 İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun
- 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu
- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
- 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 6098 sayılı Borçlar Kanunu
- 4458 sayılı Gümrük Kanunu
- 6085 sayılı Sayıştay Kanunu
- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu
- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu
- 5520 Kurumlar Vergisi Kanunu
- 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu
- 2677 sayılı Sivil Hava Meydanları, Liman ve Sınır Kapılarında Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkındaki Kanun
- 5346 sayılı yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik enerjisi üretimi amaçlı kullanımına ilişkin kanun
- 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu
- 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu
- 6245 Sayılı Harcırah Kanunu
- 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
- 2565 Sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu
- 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu
- Yıllık Genel Yatırım ve Finansman Kararnameleri
- 2872 sayılı Çevre Kanunu

(3) Yönetmelikler

- Havaalanı Sertifikasyon ve İşletim Yönetmeliği (SHY-14A)
- SHY 22 Havalimanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği
- Kamu Personeli ile ilgili Yönetmelikler
- Hava Trafik Kontrol Hizmetleri Personeli Lisans ve Derecelendirme Yönetmeliği (SHY 65-01) (31.01.2007)

- Havacılık Bilgi Yönetimi Personeli Lisans ve Derecelendirme Yönetmeliği (SHY 65-07) (14.06.2017)
- Hava Trafik Yönetim Hizmetleriyle Bağlantılı Emniyet Olaylarının Rapor Edilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik (SHY 65-02) (18.06.2014)
- DHMİ İhale Yönetmeliği
- Hava Trafik Emniyeti Elektronik Personeli Sınav, Sertifika, Lisans ve Yetkilendirme Yönetmeliği (SHY-ATSEP) (14.11.2013)
- Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Güvenliğin Sağlanması, Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Yönetmelik (97/9707)
- Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik (Resmi Gazete 07.10.2004 tarih ve 25606 sayılı)
- Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Yönetmeliği
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından yayınlanan "Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği", "Güneş Enerjisine Dayalı Elektrik Üretim Tesisleri Hakkında Yönetmelik", "Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği", "Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik", "Enerji Kaynaklarının Ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik" ile TEDAŞ mevzuatında yer alan muhtelif yönetmelikler
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanarak yayımlanan "Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği", Atık Yönetimi Yönetmeliği, Ambalaj Atıkların Kontrolü Yönetmeliği, Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği, "Atık Elektrikli ve Elektronik eşyaların Kontrolü Yönetmeliği", "Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik", "Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği", "Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik" vb. yönetmelikler
- SHY 33A Sivil Hava Ulaşımına açık Havaalanlarında yer alan gayrisihhi iş yerleri için işyeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin Yönetmelik
- SHY 33B Sivil Hava Ulaşımına açık Havaalanlarında Terminaller ile sıhhi işyerleri için iş yeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin Yönetmelik.

(4) Talimatlar

- Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcıları tarafından Emniyet Yönetim Sistemlerinin kullanılmasına ilişkin Talimat (SHT 65-03)
- Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcıları tarafından Risk Değerlendirme ve Azaltma Yöntemlerinin kullanılmasına ilişkin Talimat(SHT 65-04)
- Havaalanları Emniyet Standartları Talimatı (SHT-HES)
- Ticari Hava Taşıma İşletmeleri, Uçuş Eğitim ve Bakım Kuruluşlarında Emniyet Yönetim Sisteminin Uygulanmasına İlişkin Talimat (SHT-SMS)

c) Mevzuat Analizi

18.6.1984 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 1.Maddesinde; "...Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin iktisadi devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşlarını ve bunların müesseselerini, bağlı ortaklıklarını ve iştiraklerini kapsadığı..." belirtilmiş, 2.maddesinde de; "...KHK'nın amacı "İktisadi devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşlarının ve bunların müesseselerinin, bağlı ortaklıklarının kurulmasını, iştiraklerinin teşkilini, **özerk bir tarzda ve ekonominin kurallarına uygun olarak yönetilmelerini düzenlemek...**" olduğu açıklanmıştır.

Buna uygun olarak; 233 sayılı KHK'ye tabi Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortakları personelinin hizmete alınmalarını, görev ve yetkilerini, niteliklerini, atanma, ilerleme, yükselme hak ve yükümlülükleri ile diğer özlük haklarını düzenlemek amacıyla da 399 sayılı KHK 29.1.1990 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

9.10.1984 gün ve 18540 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Bakanlıkların kuruluş ve görev esasları hakkında 174 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 13.12.1983 tarih ve 174 sayılı "Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Kaldırılması ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi" hakkında 202 sayılı KHK'nin değiştirilerek kabulü hakkındaki 3046 sayılı Kanunun Bakanlık ilgili kuruluşları başlığını taşıyan 11.maddesinde; **"...İlgili kuruluşların,** özel kanun veya statü ile kurulan, iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunların müessese, ortaklık ve iştirakleri veya özel hukuki, mali ve idari statüye tabi, hizmet bakımından yerinden yönetim kuruluşları şeklinde düzenleneceği ve bu kuruluşların ilgili olduğu bakanlığın bu kanunun koyduğu usule göre belirleneceği..." hükmüne bağlanmıştır.

Aynı yasanın ilgili kuruluşlara ilişkin "Esaslar" başlığını taşıyan 19.maddesinde de; **"...İlgili kuruluşların** görev, yetki ve sorumluluklar ile teşkilatlanmalarına ilişkin esasların bu kuruluşlarla ilgili özel kanunlarına veya statülerine göre düzenleneceği..." hükmü getirilmiştir.

Kamu iktisadi teşebbüslerinin personel rejimini düzenleyen 399 sayılı KHK'nin 3. maddesinde "...a) Teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda hizmetler memurlar, sözleşmeli personel ve işçiler eliyle görürdür.

Buna uygun olarak da; DHMİ Genel Müdürlüğü Ana Statüsünün;

"Amaç ve Kapsam" başlıklı 1. maddesinde; "...Bu Ana Statü'nün amacı: 8/6/1984 tarih ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname Hükümlerine tabi olarak ve söz konusu Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde faaliyette bulunmak üzere Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü (DHMİ) adı altında teşkil olunan Kamu İktisadi Kuruluşu'nun hukuki bünye, amaç ve faaliyet konuları, organları ve teşkilat yapısı, müessese, bağlı ortaklık ve iştirakleri ile bunlar arasındaki ilişkileri ve ilgili diğer hususları düzenlemektedir..." denilmekte;

"Hukuki Bünye" başlıklı 3. maddesinde;

"...1- Bu Ana Statü ile teşkil olunan DHMİ Tüzel Kişiliğine sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı bir Kamu İktisadi Kuruluşu'dur.

2- Kuruluş, KHK ve bu Ana Statü hükümleri saklı kalmak üzere özel hukuk hükümlerine tabidir..."

"Kuruluşun Amaç ve Faaliyet Konuları" başlıklı 4. maddesinde; "...Sivil Havacılık faaliyetlerinin gereği olan, hava taşımacılığı, hava alanlarının işletilmesi, meydan yer hizmetlerinin yapılması, hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası, seyrüsefer sistem ve kolaylıklarının kurulması ve işletilmesi, bu faaliyetler ile ilgili diğer tesis ve sistemlerinin kurulması, işletilmesi ve modern havacılık düzeyine çıkarılmasını sağlamaktır.

"...Kuruluş, bu amaç ve faaliyetlerini doğrudan doğruya ve müessese, bağlı ortaklık, iştirak ve diğer birimleri ile yerine getirir..." denilmekte ve

"Kuruluşun Organları" başlıklı 5. maddesinde de; "...Kuruluşun Organları; Yönetim Kurulu ve Genel Müdürlüktür..." denilmektedir.

Kuruluşumuzun asli görevleri olan havalimanı işletmeciliği ve hava seyrüsefer hizmetleri, ihtisas gerektiren işler olmasının yanı sıra; tüm KİT'ler için geçerli olduğu gibi DHMİ Genel Müdürlüğü de tüm bu faaliyetlerini, özel hukuk hükümlerine göre, dikkatli ve özenli bir tacir gibi yönetme durumunda ve sorumluluğundadır.

Mevzuat Analizi Değerlendirme Tablosu

Tablo - 2

Yasal Yükümlülük	Dayanak	Tespitler	İhtiyaçlar
4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu	4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun ilgili maddeleri	Kamu İhale Kanununun tabii olunan hükümlerinden dolayı, istekleri karşılayan, teknolojik yönden sahasında en iyi kalitedeki sistem yerine, teknik şartnameyi karşılayan en uygun fiyatlı firmanın sistemi alınmak durumunda kalınmaktadır.	Kanun kapsamından çıkarılmamızın sağlanması ile istekleri karşılayan, teknolojik yönden sahasında en iyi kalitedeki sistemin alınarak garanti sonrası bakım/yedek parça maliyetleri ve sistemin arıza süresi azaltılabilecektir.
05.11.2008 tarihli ve 5809 Sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu	Madde 42	Kanunun 42. maddesi gereği Hava / Yer Bandındaki cihazlarla ilgili işlemler Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü (KEGM) tarafından yapılacaktır. Ancak aynı kanunun 36. maddesi gereği frekans tahsis işleri ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) görevlendirilmiştir. Frekans tahsisi ile ilgili yazılar önce KEGM'ye yazılmakta, KEGM tarafından frekans tahsisi için BTK'ya yazılmaktadır. BTK tarafından yapılan tahsis Kuruluşumuza KEGM üzerinden gelmektedir.	Frekans tahsisinin uluslararası koordinasyonunun da zaman alması nedeniyle, yazışmalardan kaynaklı gecikmelerin azaltılması için, söz konusu işlemlerin doğrudan BTK ile iletişime geçilerek çözülmesi daha uygun olacaktır.
(Değişik fıkra: 23/01/2008 Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının yukarıdaki fıkralar hükümlerine göre verdiği emir ve koyduğu yasaklara aykırı hareket eden kişilere, ilgili valilik tarafından Kabahatler Kanununun 32'nci maddesi hükmüne göre idari para cezası verilir. Valilik ayrıca ilgili kişiye emir veya yasağın gereğinin yerine getirilmesini sağlamaya yönelik azami bir süre verir. Bu süre yazısında, emir ve yasağın gereğinin ilgisince yerine getirilmemesinin hukuki sonuçları açıkça belirtilir. Bu süre zarfında emir veya yasağın gereğinin yerine getirilmemesi halinde, masrafları yüzde yirmi zammıyla birlikte ilgisinden tahsil edilmek üzere, kamu gücü kullanılarak yerine getirilir.	2920 Sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu Madde 47	Uygulamada Valilik tarafından mânia teşkil eden bina, yapı, ağaç vs.nin kaldırılması halinde ilgililere herhangi bir bedel ödenip ödenmeyeceği konusunda ihtilaflar çıkmaktadır. Bu ihtilafların önüne geçmesini teminen madde metninin yeniden düzenlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.	Madde metninin sonuna "Mânia teşkil eden bina, yapı, ağaç vs.nin kaldırılması halinde ilgililere herhangi bir bedel ödenmez." ifadesinin konulmasının sorunu çözeceği değerlendirilmektedir.

d)Üst Politika Belgelerinin Analizi

Tablo - 3

Üst Politika Belgesi	İlgili Bölüm/Referans	Verilen Görev/İhtiyaçlar
On Birinci Kalkınma Planı	Politikalar Başlığı altında 382. Madde	Çukurova Havalimanı tamamlanacak, ana demiryolu şebekesiyle bağlantısı sağlanacaktır. - Çukurova üst yapı tesislerinin yapımı işinin KÖİ projesi olarak gerçekleştirilmesi yönündeki çalışmalar tamamlanacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	Politikalar Başlığı altında 438. Madde	KÖİ modeli ile devam eden İstanbul Havalimanı 2.Etabı, Çeşme Havalimanı tamamlanacaktır. İstanbul Havalimanı 2.Etabının tamamlanması yönünde Görevli Şirketin çalışmalarını sürdürmesi sağlanacaktır. Çeşme-Alaçatı Ekrem Pakdemirli Havalimanı için Kültür ve Turizm Bakanlığı ile alternatif modeller üzerinde çalışmalar yapılarak nihai kararın oluşturulması sağlanacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	Politikalar Başlığı altında 511. Madde	Havalimanları altyapılarında önleyici bakım kavramının esas alındığı bir varlık yönetim sistemi kurulacaktır. Havalimanlarında varlık yönetim sistemi kurulması doğrultusunda alınan yazılım sisteminin çalıştırılması sağlanacaktır.
On Birinci Kalkınma Planı	Politikalar Başlığı altında 514. Madde	Türkiye Lojistik Master Planı ile Ulusal Ulaştırma Ana Planı koordineli bir biçimde tamamlanacaktır. Bu konularda işbirliği sağlanacaktır.
Yeni Ekonomik Plan	Kamu Maliyesi üst başlığı altında Politika ve Tedbirler alt başlığı altında	- Kamu özel iş birliği (KÖİ) uygulamalarının, daha etkin ve finansal açıdan verimli olmasına yönelik bir çerçeve oluşturulacak; bu çerçevede uygulamaların bütüncül olması sağlanacaktır. - KİT'ler, verimlilikleri artacak ve kamu maliyesine yükleri azalacak şekilde yeniden yapılandırılacaktır.

e)Faaliyet Alanları ile Hizmetlerin Analizi

Ülkemizde hava ulaştırma sektörünün alt yapısını oluşturan hava seyrüsefer hizmetleri ve havalimanlarının işletme hizmetleri, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir. DHMİ Genel Müdürlüğünün Ana Statüsü ile belirlenmiş faaliyet konuları; *"Sivil havacılık faaliyetlerinin gereği olan hava taşımacılığı, havalimanlarının işletilmesi, yer hizmetlerinin yapılması, hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası, seyrüsefer sistem ve kolaylıklarının kurulması ve işletilmesi, bu faaliyetler ile ilgili, diğer tesislerin kurulması, işletilmesi ve modern havacılık düzeyine çıkarılmasını sağlamaktır."*

DHMİ Ana Statüsüne göre, DHMİ, sivil havacılık faaliyetlerinin gereği olan;

- Hava taşımacılığı,
- Havalimanlarının işletilmesi,
- Meydan yer hizmetlerinin yapılması,
- Hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası,
- Seyrüsefer sistem ve kolaylıklarının kurulması ve işletilmesi,
- Bu faaliyetler ile ilgili diğer tesis ve sistemlerinin kurulması, işletilmesi ve modern havacılık düzeyine çıkarılmasını sağlamak amacıyla teşkil edilmiştir.

Hizmet satışlarına ilişkin tablo aşağıda gösterilmiştir.

Tablo-4

GENEL HİZMET SATIŞ GELİRLERİ					
SATIŞ TÜRÜ	2014	2015	2016	2017	2018
1. SEYRÜSEFER HİZMET HASILATI	1.079.107	1.200.152	1.118.351	1.411.839	1.852.630
2. TERMİNAL HİZMET HASILATI	721.851	848.388	916.557	1.160.519	1.786.476
3. İŞLETME HİZMET HASILATI	1.224.671	1.525.351	1.788.956	2.160.437	2.951.334
SATIŞ TOPLAMI	3.025.629	3.573.891	3.823.864	4.732.795	6.590.440

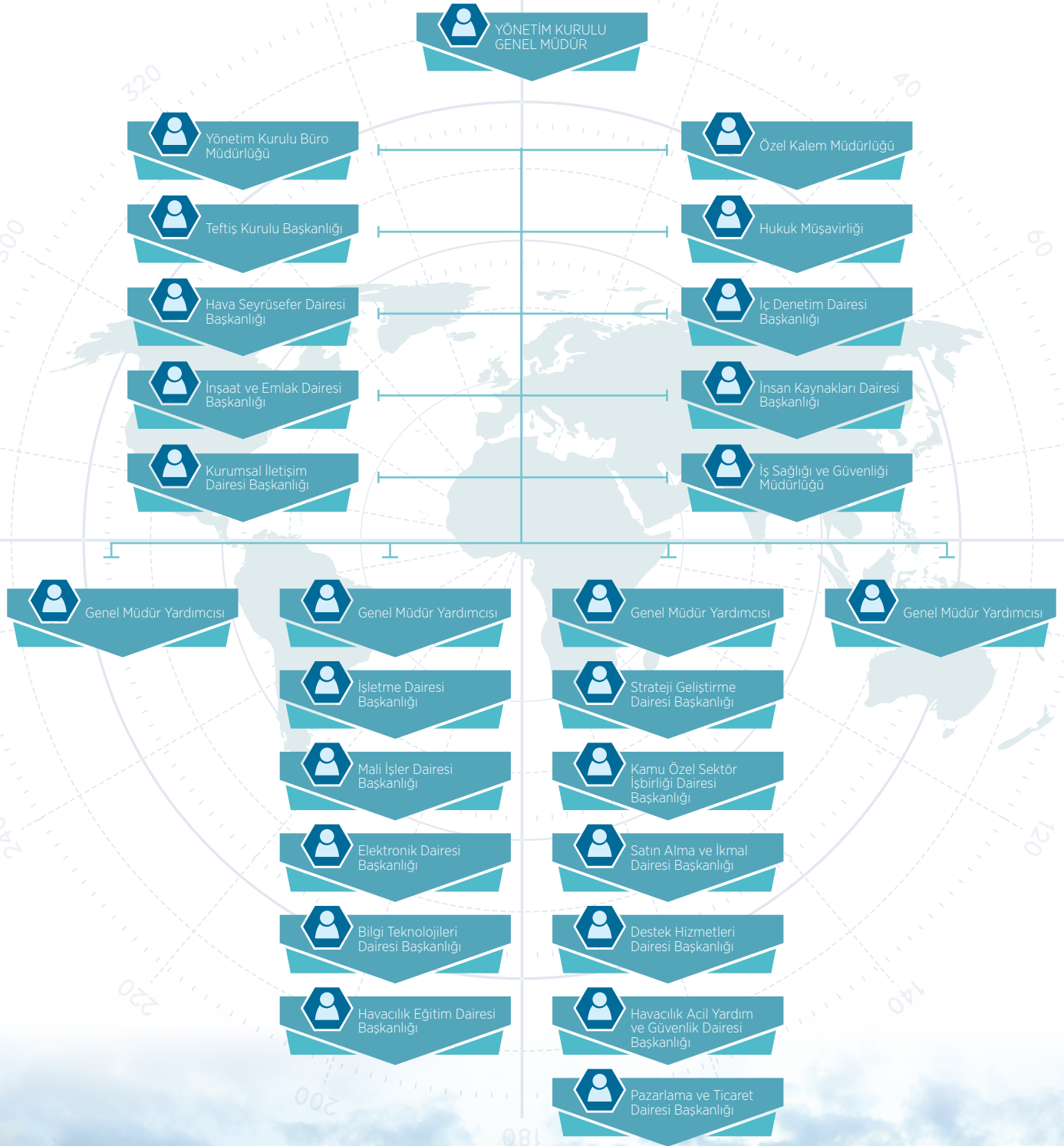
DHİM Genel Müdürlüğünce, halen sivil hava trafiğine açık bulunan 56 havalimanından 49 havalimanı fiilen Kuruluşumuz tarafından işletilmektedir. Bunlardan uluslararası tarifeli ve tarifesiz seferler ile iç hat seferlerine açık hava limanlarımız şunlardır:

1. Atatürk Havalimanı*	25. Erzincan Havalimanı
2. Esenboğa Havalimanı	26. Hatay Havalimanı
3. Adnan Menderes Havalimanı	27. Iğdır Şehit Bülent Aydın Havalimanı
4. Antalya Havalimanı	28. Kahramanmaraş Havalimanı
5. Muğla Dalaman Havalimanı	29. Kars Harakani Havalimanı
6. Adana Havalimanı	30. Kastamonu Havalimanı
7. Trabzon Havalimanı	31. Kayseri Havalimanı
8. Milas Bodrum Havalimanı	32. Kocaeli Cengiz Topel Havalimanı
9. Süleyman Demirel Havalimanı	33. Konya Havalimanı
10. Kapadokya Havalimanı	34. Malatya Havalimanı
11. Gaziantep Havalimanı	35. Mardin Havalimanı
12. Erzurum Havalimanı	36. Muş Sultan Alparslan Havalimanı
13. Hakkâri Yüksekova Selahaddin Eyyubi Havalimanı	37. Ordu Giresun Havalimanı
14. Adıyaman Havalimanı	38. Samsun Çarşamba Havalimanı
15. Ağrı Ahmed-i Hani Havalimanı	39. Siirt Havalimanı
16. Amasya-Merzifon Havalimanı	40. Sinop Havalimanı
17. Balıkesir Koca Seyit Havalimanı	41. Sivas Nuri Demirağ Havalimanı
18. Batman Havalimanı	42. Şanlıurfa GAP Havalimanı
19. Bingöl Havalimanı	43. Şırnak Şerafettin Elçi Havalimanı
20. Bursa Yenişehir Havalimanı	44. Tekirdağ Çorlu Atatürk Havalimanı
21. Çanakkale Havalimanı	45. Tokat Havalimanı
22. Denizli Çardak Havalimanı	46. Uşak Havalimanı
23. Diyarbakır Havalimanı	47. Van Ferit Melen Havalimanı
24. Elazığ Havalimanı	48. Balıkesir Merkez Havalimanı
	49. Gökçeada Havalimanı

* Atatürk Havalimanı üzerinden gerçekleşen tüm tarifeli uçuşların 2019 Nisan ayı itibarıyla İstanbul Havalimanına aktarılmıştır.

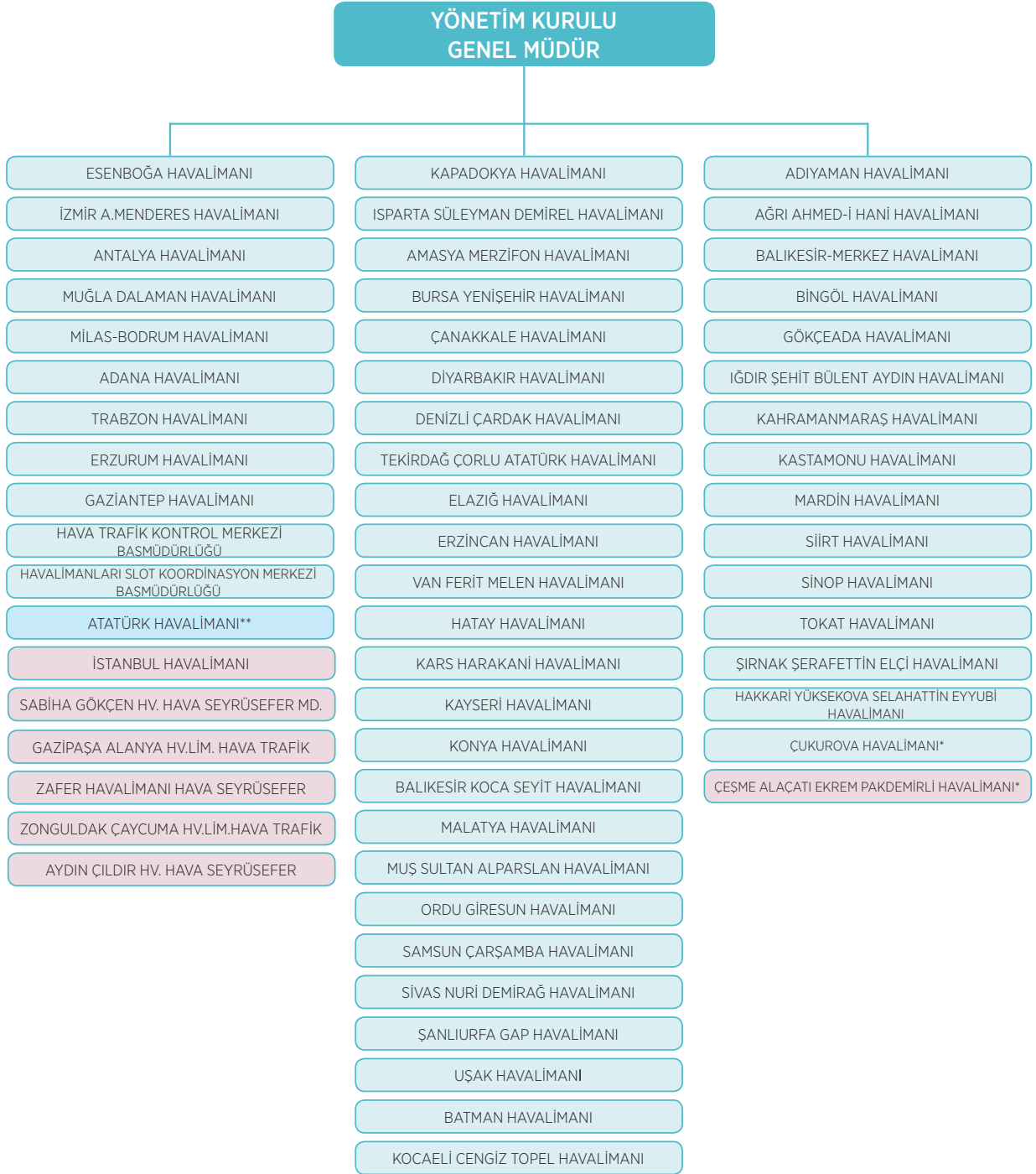
ORGANİZASYON YAPISI

MERKEZ TEŞKİLAT ŞEMASI

TAŞRA TEŞKİLAT ŞEMASI

Şekil - 2

(*) Yapım çalışması devam etmektedir.

(**) 7 Nisan 2019 tarihinde tarifeli uçuşlara kapatıldı.

Kuruluş Faaliyet Alanlarında Mevcut Durum ve Gelişim Eğilimleri

DHMI Genel Müdürlüğü tarafından, 2018 yılında, Türk hava sahasından üst geçiş yapan ve ülkemizdeki tüm havalimanlarına iniş-kalkış yapan toplam 1.914.017 uçağa ve (direkt transit dâhil) toplam 193.576.844 yolcuya hizmet verilmiştir.

Türkiye geneli havalimanlarında 2018 yılında gerçekleşen uçak trafiği 1.500.457, yolcu trafiği 193.045.343 ve yük trafiği ise 3.481.211 ton olmuştur.

Uçak Trafikliği

Çizelge - 1

HAVALİMANLARI	2017 YIL SONU			2018 YIL SONU			2018/2017(%)		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
İstanbul Atatürk	142.451	318.334	460.785	136.005	328.641	464.646	-5	3	1
İstanbul (*)	0	0	0	544	231	775	0	0	0
İstanbul Sabiha Gökçen (*)	139.267	80.904	220.171	145.234	87.041	232.275	4	8	5
Ankara Esenboğa	99.384	18.453	117.837	100.258	19.513	119.771	1	6	2
İzmir Adnan Menderes	72.073	17.834	89.907	71.466	19.981	91.447	-1	12	2
Antalya	51.703	107.632	159.335	53.112	138.448	191.560	3	29	20
Gazipaşa Alanya (*)	3.888	2.504	6.392	4.540	3.967	8.507	17	58	33
Muğla Dalaman	14.399	13.858	28.257	17.251	18.220	35.471	20	31	26
Muğla Milas-Bodrum	20.565	7.955	28.520	21.272	11.873	33.145	3	49	16
Adana	38.528	6.407	44.935	35.359	5.808	41.167	-8	-9	-8
Trabzon	26.172	2.931	29.103	24.100	3.433	27.533	-8	17	-5
Erzurum	9.805	229	10.034	9.272	226	9.498	-5	-1	-5
Gaziantep	16.897	1.882	18.779	17.686	2.041	19.727	5	8	5
Adıyaman	1.988	28	2.016	2.002	42	2.044	1	50	1
Ağrı Ahmed-i Hani	2.152	8	2.160	2.373	35	2.408	10	338	11
Amasya Merzifon	1.547	95	1.642	1.324	95	1.419	-14	0	-14
Aydın Çıldır (*)	20.720	0	20.720	20.427	0	20.427	-1	0,0	-1
Balıkesir Koca Seyit	22.793	129	22.922	20.068	151	20.219	-12	17	-12
Balıkesir Merkez	131	0	131	90	17	107	-31	0	-18
Batman	3.564	37	3.601	4.635	36	4.671	30	-3	30
Bingöl	1.351	25	1.376	1.634	14	1.648	21	-44	20
Bursa Yenişehir	7.683	420	8.103	4.936	271	5.207	-36	-35	-36
Çanakkale	6.278	103	6.381	5.219	97	5.316	-17	-6	-17
Çanakkale Gökçeada	232	0	232	76	0	76	-67	0	-67
Denizli Çardak	10.960	634	11.594	5.281	561	5.842	-52	-12	-50
Dişarbakır	12.776	646	13.422	12.824	451	13.275	0	-30	-1
Elazığ	6.887	249	7.136	6.674	297	6.971	-3	19	-2
Erzincan	3.379	25	3.404	3.644	13	3.657	8	-48	7
Eskişehir Hasan Polatkan (*)	4.232	678	4.910	4.339	759	5.098	3	12	4
Hakkari Yüksekova S.E.	1.312	2	1.314	1.657	1	1.658	26	-50	26
Hatay	7.208	2.308	9.516	7.710	2.204	9.914	7	-5	4
İğdır Şehit Bülent Aydın	1.786	2	1.788	2.136	0	2.136	20	-100	19
İsparta Süleyman Demirel	24.101	607	24.708	22.649	482	23.131	-6	-21	-6
Kahramanmaraş	2.573	45	2.618	2.683	21	2.704	4	-53	3
Kars Harakani	4.106	13	4.119	4.049	10	4.059	-1	-23	-1
Kastamonu	883	24	907	947	28	975	7	17	7
Kayseri	13.148	2.193	15.341	12.170	2.463	14.633	-7	12	-5
Kocaeli Cengiz Topel	1.470	39	1.509	2.010	90	2.100	37	131	39
Konya	8.499	917	9.416	7.681	971	8.652	-10	6	-8
Malatya	7.073	122	7.195	6.499	146	6.645	-8	20	-8
Mardin	4.450	42	4.492	4.657	65	4.722	5	55	5
Muş Sultan Alparslan	3.000	15	3.015	3.022	20	3.042	1	33	1
Kapadokya	2.670	32	2.702	8.064	80	8.144	202	150	201
Ordu-Giresun	8.114	670	8.784	7.625	159	7.784	-6	-76	-11
Samsun Çarşamba	10.875	538	11.413	12.843	1.087	13.930	18	102	22
Siirt	386	0	386	46	0	46	-88	0	-88
Sinop	1.372	116	1.488	1.750	332	2.082	28	186	40
Sivas Nuri Demirağ	4.074	99	4.173	4.135	85	4.220	1	-14	1
Şanlıurfa Gap	6.162	175	6.337	5.863	165	6.028	-5	-6	-5
Şırnak Şerafettin Elçi	2.449	14	2.463	3.008	10	3.018	23	-29	23
Tekirdağ Çorlu Atatürk	35.325	581	35.906	22.403	503	22.906	-37	-13	-36
Tokat	442	0	442	279	0	279	-37	0	-37
Uşak	1.229	8	1.237	1.651	14	1.665	34	75	35
Van Ferit Melen	13.776	117	13.893	14.309	87	14.396	4	-26	4
Zafer (*)	791	203	994	713	250	963	-10	23	-3
Zonguldak Çaycuma (*)	253	243	496	201	229	430	-21	-6	-13
DHİMİ TOPLAMI	740.181	506.593	1.246.774	716.407	559.287	1.275.694	-3,2	10,4	2,3
TÜRKİYE GENELİ	909.332	591.125	1.500.457	892.405	651.764	1.544.169	-1,9	10,3	2,9
OVERFLIGHT			413.560			473.051			14,4
TÜRKİYE GENELİ OVERFLIGHT DAHİL			1.914.017			2.017.220			5,4

(*)İşaretili havalimanlarından Zonguldak Çaycuma, Gazipaşa Alanya, Zafer ve Aydın Çıldır Havalimanları DHİMİ denetimli özel şirket tarafından işletilmektedir. İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı Savunma Sanayii Bakanlığı denetiminde özel şirket tarafından, Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanı, Eskişehir Teknik Üniversitesi tarafından, İstanbul Havalimanı DHİMİ denetimi ve gözetimi altında özel şirket tarafından işletilmektedir. DHİMİ toplamında hariç tutulmuştur.

Yolcu Trafiği

Çizelge - 2

HAVALİMANLARI	2017 YIL SONU			2018 YIL SONU			2018/2017(%)		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
İstanbul Atatürk	19.629.425	44.476.589	64.106.014	19.216.523	49.130.261	68.346.784	-2	10	7
İstanbul (*)	0	0	0	65.006	30.199	95.205	0	0	0
İstanbul Sabiha Gökçen (*)	21.075.833	10.310.205	31.386.038	22.514.048	11.619.569	34.133.617	7	13	9
Ankara Esenboğa	13.828.365	1.988.793	15.817.158	14.498.102	2.241.901	16.740.003	5	13	6
İzmir Adnan Menderes	10.474.760	2.349.550	12.824.310	10.679.606	2.730.772	13.410.378	2	16	5
Antalya	7.423.766	18.448.685	25.872.451	7.575.871	24.127.993	31.703.864	2	31	23
Gazipaşa Alanya (*)	478.837	342.341	821.178	575.218	626.677	1.201.895	20	83	46
Muğla Dalaman	1.461.033	2.257.735	3.718.768	1.615.590	2.935.900	4.551.490	11	30	22
Muğla Milas-Bodrum	2.576.262	925.268	3.501.530	2.670.185	1.505.927	4.176.112	4	63	19
Adana	4.960.627	649.549	5.610.176	4.929.255	701.419	5.630.674	-1	8	0,4
Trabzon	3.944.881	204.048	4.148.929	3.754.162	274.401	4.028.563	-5	34	-3
Erzurum	1.339.461	10.172	1.349.633	1.324.804	9.992	1.334.796	-1	-2	-1
Gaziantep	2.376.737	252.832	2.629.569	2.340.849	296.178	2.637.027	-2	17	0,3
Adıyaman	257.741	2.039	259.780	277.986	3.050	281.036	8	50	8
Ağrı Ahmed-i Hani	283.273	347	283.620	325.813	907	326.720	15	161	15
Amasya Merzifon	211.834	10.162	221.996	171.379	9.092	180.471	-19	-11	-19
Aydın Çıldır (*)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Balıkesir Koca Seyit	426.705	9.556	436.261	503.558	10.452	514.010	18	9	18
Balıkesir Merkez	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Batman	516.612	2.724	519.336	662.285	3.021	665.306	28	11	28
Bingöl	167.127	1.093	168.220	224.708	769	225.477	34	-30	34
Bursa Yenişehir	226.456	24.691	251.147	224.023	18.548	242.571	-1	-25	-3
Çanakkale	204.789	13.266	218.055	218.578	10.829	229.407	7	-18	5
Çanakkale Gökçeada	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Denizli Çardak	582.499	98.500	680.999	567.971	88.639	656.610	-2	-10	-4
Diyarbakır	1.979.021	74.181	2.053.202	2.016.126	53.180	2.069.306	2	-28	1
Elazığ	1.001.374	29.138	1.030.512	1.002.767	36.411	1.039.178	0,1	25	1
Erzincan	440.322	1.305	441.627	500.222	405	500.627	14	-69	13
Eskişehir Hasan Polatkan (*)	1.808	78.240	80.048	787	98.544	99.331	-56	26	24
Hakkari Yüksekova S.E.	153.700	0	153.700	190.666	0	190.666	24	0	24
Hatay	1.007.385	277.172	1.284.557	1.066.555	258.454	1.325.009	6	-7	3
İğdir Şehit Bülent Aydın	248.005	0	248.005	289.251	0	289.251	17	0	17
Isparta Süleyman Demirel	85.615	102.594	188.209	87.971	85.010	172.981	3	-17	-8
Kahramanmaraş	296.263	2.699	298.962	332.614	1.396	334.010	12	-48	12
Kars Harakani	577.051	0	577.051	577.562	0	577.562	0,1	0,000	0,1
Kastamonu	90.254	2.276	92.530	89.449	2.143	91.592	-1	-6	-1
Kayseri	1.884.103	263.217	2.147.320	1.863.373	320.474	2.183.847	-1	22	2
Kocaeli Cengiz Topel	46.363	2.879	49.242	49.656	4.454	54.110	7	55	10
Konya	1.140.421	107.284	1.247.705	1.044.470	116.415	1.160.885	-8	9	-7
Malatya	878.991	7.421	886.412	860.036	11.479	871.515	-2	55	-2
Mardin	677.418	3.440	680.858	709.404	3.371	712.775	5	-2	5
Muş Sultan Alparslan	436.610	1.427	438.037	457.504	2.359	459.863	5	65	5
Kapadokya	127.381	488	127.869	378.085	2.625	380.710	197	438	198
Ordu-Giresun	1.103.514	84.272	1.187.786	1.074.918	19.632	1.094.550	-3	-77	-8
Samsun Çarşamba	1.134.756	40.769	1.175.525	1.627.368	108.154	1.735.522	43	165	48
Siirt	22.674	0	22.674	0	0	0	-100	0	-100
Sinop	152.558	512	153.070	178.653	530	179.183	17	4	17
Sivas Nuri Demirağ	560.867	6.822	567.689	574.523	6.844	581.367	2	0,3	2
Şanlıurfa Gap	821.647	19.122	840.769	837.286	19.479	856.765	2	2	2
Şırnak Şerafettin Elçi	339.725	116	339.841	425.345	0	425.345	25	-100	25
Tekirdağ Çorlu Atatürk	103.678	1.201	104.879	102.783	3.424	106.207	-1	185	1
Tokat	13.058	0	13.058	0	0	0	-100	0	-100
Uşak	0	0	0	21.713	184	21.897	0	0	0
Van Ferit Melen	1.657.864	3.671	1.661.535	1.544.074	3.764	1.547.838	-7	3	-7
Zafer (*)	81.941	21.423	103.364	72.427	26.968	99.395	-12	26	-4
Zonguldak Çaycuma (*)	0	24.139	24.139	0	24.861	24.861	0	3	3
DHİMİ TOPLAMI	87.872.971	72.757.605	160.630.576	89.683.622	85.160.238	174.843.860	2,1	17,0	8,8
TÜRKİYE GENELİ	109.511.390	83.533.953	193.045.343	112.911.108	97.587.056	210.498.164	3,1	16,8	9,0
DHİMİ DİREKT TRANSİT			500.634			441.941			-11,7
DİĞER DİREKT TRANSİT			30.867	0	0	7.534			-75,6
TÜRKİYE GENELİ DİREKT TRANSİT			531.501			449.475	-15,4		
TÜRKİYE GENELİ DİREKT TRANSİT DAHİL			193.576.844			210.947.639	9,0		

(*)İşaretli havalimanlarından Zonguldak Çaycuma, Gazipaşa Alanya, Zafer ve Aydın Çıldır Havalimanları DHİMİ denetimli özel şirket tarafından işletilmektedir. İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı Savunma Sanayii Bakanlığı denetiminde özel şirket tarafından Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanı, Eskişehir Teknik Üniversitesi tarafından, İstanbul Havalimanı DHİMİ denetimi ve gözetimi altında özel şirket tarafından işletilmekte olduğundan DHİMİ toplamında hariç tutulmuştur.

Kargo Trafiği (Ton)

Çizelge - 3

HAVALİMANLARI	2017 YIL SONU			2018 YIL SONU			2018/2017(%)		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
İstanbul Atatürk	29.164	1.100.325	1.129.489	18.517	1.262.669	1.281.186	-37	15	13
İstanbul (*)			0			0	0	0	0
İstanbul Sabiha Gökçen (*)	6.715	66.734	73.449	6.559	63.852	70.411	-2	-4	-4
Ankara Esenboğa	11.023	2.422	13.445	9.071	1.612	10.683	-18	-33	-21
İzmir Adnan Menderes	12.816	8.405	21.221	7.459	4.429	11.889	-42	-47	-44
Antalya	5.415	2.498	7.913	3.886	2.271	6.157	-28	-9	-22
Gazipaşa Alanya (*)	0,4	0	0,4	0,1	0	0,1	-76	0	-76
Muğla Dalaman	62	4	66	36	0,3	36	-42	-92	-45
Muğla Milas-Bodrum	87	11	98	44	0	44	-50	-100	-55
Adana	4.345	96	4.440	3.051	126	3.177	-30	32	-28
Trabzon	1.167	20	1.186	391	2	393	-66	-89	-67
Erzurum	139	0,4	139	55	0	55	-60	-100	-60
Gaziantep	1.364	34	1.398	1.037	8	1.046	-24	-75	-25
Adıyaman	51	0	51	50	0	50	-2	0	-2
Ağrı Ahmed-i Hani	4	0	4	3	0	3	-27	0	-27
Amasya Merzifon	12	0	12	1	0	1	-91	0	-91
Aydın Çıldır (*)			0			0	0	0	0
Balıkesir Koca Seyit	1	0	1	1	0	1	-62	0	-62
Balıkesir Merkez			0			0	0	0	0
Batman	172	0	172	334	0	334	95	0	95
Bingöl	4	0	4	5	0	5	25	0	25
Bursa Yenişehir	1	143	145	3	120	123	84	-16	-15
Çanakkale	1	0	1	0,1	0	0,1	-80	0	-80
Çanakkale Gökçeada			0			0	0	0	0
Denizli Çardak	388	0	388	135	0	135	-65	0	-65
Diyarbakır	573	0,1	573	457	4	461	-20	3.404	-20
Elazığ	59	0	59	138	0,1	138	135	0	135
Erzincan	41	0	41	30	0	30	-26	0	-26
Eskişehir Hasan Polatkan (*)	0	3	3	0	2	2	0	-10	-10
Hakkari Yüksekova									
Selahaddin Eyyubi	0,1	0	0,1	0	0	0	-100	0	-100
Hatay	43	1	44	12	2	14	-72	80	-68
İğdır Şehit Bülent Aydın	24	0	24	27	0	27	14	0	14
Isparta Süleyman Demirel	5	0	5	3	0	3	-34	0	-34
Kahramanmaraş	89	0	89	46	0	46	-49	0	-49
Kars Harakani	22	0	22	13	0	13	-41	0	-41
Kastamonu	1	0	1	3	0	3	111	0	111
Kayseri	380	8	388	521	7	528	37	-10	36
Kocaeli Cengiz Topel			0			0	0	0	0
Konya	86	1	87	179	0,3	179	108	-51	107
Malatya	211	0	211	69	0	69	-67	0	-67
Mardin	37	0	37	88	4	92	140	0	150
Muş Sultan Alparslan	41	0	41	38	0	38	-8	0	-8
Kapadokya	5	0	5	6	0	6	9	0	9
Ordu-Giresun	16	0,2	16	19	0,1	19	19	-37	18
Samsun Çarşamba	373	0	373	335	1	336	-10	0	-10
Siirt			0			0	0	0	0
Sinop	4	0	4	1	0	1	-69	0	-69
Sivas Nuri Demirağ	26	0	26	13	0	13	-52	0	-52
Şanlıurfa Gap	82	17	99	17	0	17	-79	-100	-83
Şırnak Şerafettin Elçi	2	0	2	0,4	0	0,4	-85	0	-85
Tekirdağ Çorlu Atatürk	1	247	248	0	704	704	-100	185	184
Tokat			0			0	0	0	0
Uşak	0	0	0	0,4	0	0,4	0	0	0
Van Ferit Melen	203	0	203	154	0	154	-24	0	-24
Zafer (*)	0,1	0	0,1	0,3	0	0,3	131	0	131
Zonguldak Çaycuma (*)			0			0	0	0	0
DHİMİ TOPLAMI	68.539	1.114.233	1.182.772	46.248	1.271.961	1.318.209	-32,5	14,2	11,5
TÜRKİYE GENELİ	75.254	1.180.969	1.256.224	52.807	1.335.815	1.388.623	-29,8	13,1	10,5

(*)İşaretli havalimanlarından Zonguldak Çaycuma, Gazipaşa Alanya, Zafer ve Aydın Çıldır Havalimanları DHİMİ denetimli özel şirket tarafından işletilmektedir. İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı Savunma Sanayi Bakanlığı denetiminde özel şirket tarafından, Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanı, Eskişehir Teknik Üniversitesi tarafından, İstanbul Havalimanı DHİMİ denetimi ve gözetimi altında özel şirket tarafından işletilmekte olduğundan DHİMİ toplamında hariç tutulmuştur.

Yük Trafiği (Bagaj+Kargo+Posta) (Ton)

Çizelge - 4

HAVALİMANLARI	2017 YIL SONU			2018 YIL SONU			2018/2017(%)		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
İstanbul Atatürk	205.133	1.983.815	2.188.947	193.997	2.234.872	2.428.869	-5	13	11
İstanbul (*)	0	0	0	308	302	610	0	0	0
İstanbul Sabiha Gökçen (*)	139.881	208.140	348.021	149.536	225.425	374.961	7	8	8
Ankara Esenboğa	96.682	33.839	130.521	95.741	36.763	132.504	-1	9	2
İzmir Adnan Menderes	79.685	49.304	128.990	75.812	50.820	126.631	-5	3	-2
Antalya	65.176	230.678	295.853	64.571	304.160	368.731	-1	32	25
Gazipaşa Alanya (*)	4.566	4.063	8.630	5.276	7.291	12.568	16	79	46
Muğla Dalaman	12.448	29.172	41.620	13.788	38.473	52.261	11	32	26
Muğla Milas-Bodrum	20.681	11.918	32.599	21.346	19.760	41.107	3	66	26
Adana	38.089	9.671	47.759	37.161	10.847	48.008	-2	12	0,5
Trabzon	31.678	4.160	35.837	30.022	5.358	35.379	-5	29	-1,3
Erzurum	9.714	272	9.986	9.475	200	9.675	-2	-27	-3
Gaziantep	19.743	4.340	24.082	18.521	5.629	24.150	-6	30	0,3
Adıyaman	2.023	43	2.066	2.198	72	2.269	9	67	10
Ağrı Ahmed-i Hani	2.609	0	2.609	2.883	0	2.883	10	0	10
Amasya Merzifon	1.601	223	1.825	1.267	200	1.467	-21	-10	-20
Aydın Çıldır (*)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Balıkesir Koca Seyit	2.898	215	3.114	3.361	243	3.604	16	13	16
Balıkesir Merkez	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Batman	4.702	66	4.768	5.766	80	5.846	23	20	23
Bingöl	1.538	26	1.564	1.948	19	1.966	27	-27	26
Bursa Yenisehir	2.048	712	2.760	2.000	538	2.538	-2	-24	-8
Çanakkale	1.383	139	1.522	1.283	117	1.399	-7	-16	-8
Çanakkale Gökçeada	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Denizli Çardak	4.315	1.679	5.994	4.106	1.611	5.717	-5	-4	-5
Diyarbakır	14.258	1.004	15.262	14.238	1.154	15.392	-0,1	15	1
Elazığ	8.207	722	8.929	8.184	909	9.093	-0,3	26	2
Erzincan	3.609	34	3.644	3.848	11	3.858	7	-69	6
Eskişehir Hasan Polatkan (*)	11	1.739	1.750	8	2.141	2.149	-23	23	23
Hakkari Yüksekova	1.444	0	1.444	1.839	0	1.839	27	0	27
Selahaddin Eyyubi	8.974	4.566	13.540	9.185	4.547	13.732	2	-0,4	1
Hatay	2.622	0	2.622	3.017	0	3.017	15	0	15
İğdir Şehit Bülent Aydın	663	1.468	2.131	682	1.383	2.065	3	-6	-3
Isparta Süleyman Demirel	2.452	63	2.516	2.632	29	2.661	7	-54	6
Kahramanmaraş	5.170	0	5.170	5.148	0	5.148	-0,4	0	-0,4
Kars Harakani	615	52	667	604	50	654	-2	-4	-2
Kastamonu	16.118	6.104	22.222	17.073	7.005	24.077	6	15	8
Kayseri	409	60	469	442	103	546	8	71	16
Kocaeli Cengiz Topel	8.680	2.399	11.080	8.132	2.560	10.692	-6	7	-4
Konya	7.147	187	7.333	6.885	265	7.150	-4	42	-3
Malatya	6.081	88	6.169	6.353	86	6.438	4	-3	4
Mardin	3.889	35	3.924	3.913	62	3.975	1	77	1
Muş Sultan Alparslan	992	13	1.004	3.875	46	3.921	291	258	290
Kapadokya	8.489	1.570	10.058	7.987	420	8.407	-6	-73	-16
Ordu-Giresun	8.691	960	9.651	12.233	2.502	14.735	41	161	53
Samsun Çarşamba	181	0	181	0	0	0	-100	0	-100
Siirt	1.352	9	1.361	1.357	9	1.366	0,4	-4	0,4
Sinop	4.464	161	4.624	4.514	153	4.667	1	-5	1
Sivas Nuri Demirağ	5.723	497	6.220	5.685	496	6.180	-1	-0,4	-1
Şanlıurfa Gap	3.276	1	3.277	4.048	0	4.048	24	-100	24
Şırnak Şerafettin Elçi	615	1.107	1.722	599	1.255	1.854	-3	13	8
Tekirdağ Çorlu Atatürk	87	0	87	0	0	0	-100	0	-100
Tokat	0	0	0	146	4	149	0	0	0
Uşak	13.371	78	13.449	12.443	95	12.538	-7	21	-7
Van Ferit Melen	628	483	1.111	591	605	1.196	-6	25	8
Zafer (*)	0	525	525	0	537	537	0	2	2
Zonguldak Çaycuma (*)	739.724	2.381.450	3.121.174	730.305	2.732.903	3.463.209	-1,3	14,8	11,0
DHİMİ TOPLAMI	884.811	2.596.400	3.481.210	886.025	2.969.206	3.855.231	0,1	14,4	10,7
TÜRKİYE GENELİ									

(*)İşaretili havalimanlarından Zonguldak Çaycuma, Gazipaşa Alanya, Zafer ve Aydın Çıldır Havalimanları DHİMİ denetimli özel şirket tarafından işletilmektedir. İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı Savunma Sanayi Bakanlığı denetiminde özel şirket tarafından, Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanı, Eskişehir Teknik Üniversitesi tarafından, İstanbul Havalimanı DHİMİ denetimi ve gözetimi altında özel şirket tarafından işletilmekte olduğundan DHİMİ toplamında hariç tutulmuştur.

Havalimanlarımızda gerçekleşen uçak ve yolcu trafiğinde son 5 yıllık dönemde önemli artışlar olduğu gözlenmiştir.

Son Beş Yıllık Trafik Gerçekleşmeleri

Çizelge - 5

YILLAR	2014	2015	2016	2017	2018
Yolcu Trafiği (Direk Transit Dahil)	166.181.339	181.437.004	174.153.146	193.576.844	210.947.639
Yolcu Trafiği	165.720.234	181.074.531	173.743.537	193.045.343	210.498.164
- İç Hat	85.416.166	97.041.210	102.499.358	109.511.390	112.911.108
- Dış Hat	80.304.068	84.033.321	71.244.179	83.533.953	97.587.056
Direkt Transit Yolcu	461.105	362.473	409.609	531.501	449.475
Tüm Uçak (Overflight Dahil)	1.678.971	1.814.958	1.829.908	1.914.017	2.017.220
Uçak Trafiği	1.345.954	1.456.673	1.452.995	1.500.457	1.544.169
- İç Hat	754.259	832.958	886.228	909.332	892.405
- Dış Hat	591.695	623.715	566.767	591.125	651.764
Overflight Uçak Trafiği	333.017	358.285	376.913	413.560	473.051
Yük Trafiği (Kargo+Posta+Bagaj) (Ton)	2.893.000	3.072.831	3.076.914	3.481.211	3.855.231
- İç Hat	810.858	871.327	857.335	884.811	886.025
- Dış Hat	2.082.142	2.201.504	2.219.579	2.596.400	2.969.206
Kargo Trafiği	842.241	904.762	1.032.943	1.256.224	1.388.623
- İç Hat	104.941	101.447	81.587	75.254	52.807
- Dış Hat	737.300	803.314	951.356	1.180.969	1.335.815

Hava ulaştırma sektöründe yaşanan bu gelişmelerde, ülkemizin istikrarlı bir dönemde tutarlı hava ulaştırma politikalarının uygulanması; ülkemizi ziyaret eden turist sayısında meydana gelen artışlar, ticari ve kültürel anlamda düzenlenen kongre vb. etkinlikler dolayısıyla yaşanan ziyaretçi artışı; hava ulaşım altyapısı ve araçlarına yapılan doğru yatırımlar, başlıca olumlu etkenleri teşkil etmiştir. DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından Ordu Giresun ve Hakkâri Yüksekova Selahaddin Eyyubi Havalimanları açılmış olup; ayrıca Muş ve Kahramanmaraş Havalimanlarında yeni terminal binaları hizmete verilmiştir.

Uluslararası havalimanlarımız ile trafik yoğunluğu bulunan havalimanlarımızın hava ve kara tarafı tesislerinde ise kapasite artırımı çalışmaları yapılmıştır. Hava tarafı kapasite artırımı kapsamında, yeni hava trafik kontrol sistem ve cihazlarının kurulmasının yanı sıra havalimanlarımızda pist, apron ve taksirut olarak adlandırılan uçak hareket sahalarının yenilenmesi, bakım ve onarımlarının yapılması ve ihtiyaç duyulan havalimanlarında yeni pist, apron ve taksiyolu yapımları gerçekleştirilmiştir.

Havalimanlarının kara tarafı tesislerinde de gerekli kapasite çalışmaları yapılmış olup, yeni tesisler hizmete verilmiştir. Komple hizmete verilen havalimanlarının yanı sıra Kuruluşumuz son dönem yatırımlarından çalışmaları devam etmekte olan "Balıkesir Merkez Havalimanı Terminal Binası ve Mütemmimleri Yapılması", "Gaziantep Havalimanı Terminal Binası ile Apron Yapımı", "Tokat Yeni Havalimanı Yapımı" ile "Çukurova Havalimanı Yapımı" işlerinin Stratejik Plan hedefi dâhilinde tamamlanması planlanmaktadır.

Genel Müdürlüğümüz ayrıca, Kamu Özel İşbirliği işletimi konusunda göstermiş olduğu performans ile markalaşmış olup, tüm dünyada örnek alınan bir model ile kamu öz kaynakları kullanılmaksızın 18 adet KÖİ Projesi hayata geçirilmiştir. Bu projelerden 10 adedi 3996 Sayılı Kanun Kapsamındaki Yap-İşlet-Devret Modelli projeler olup, 8 adedi ise; mevcut tesislerin İşletme Haklarının Devrine Yönelik 5335 Sayılı Kanun kapsamındaki projelerdir.

DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından Kuruluş öz kaynaklarından karşılanan yatırımların yanı sıra 3996 sayılı Kanun kapsamında, yap-işlet-devret modeli ile önemli yatırım projeleri de gerçekleştirilmiştir. (Tablo-5)

Yap-İşlet-Devret modeli ile yapım süresi devam eden projeler;

İSTANBUL HAVALİMANI PROJESİ:

İstanbul'un Avrupa Yakasında yeni bir havalimanı yapımı işinin yine YİD Modeli ile ihalesi 03.05.2013 tarihinde gerçekleştirilmiştir. İhale sonucunda; İstanbul Havalimanının 10.247.000.000 € bedelle yatırımı, ilk etabının en geç 42 ayda tamamlanarak işletmeye verilmesi ve 25 yıllık işletme süresi karşılığında en yüksek kira bedelini (22.152.000.000 €+KDV) teklif eden firma görevlendirilmiş olup, görevli şirketçe kurulan yeni şirket ile İdaremiz arasında 19.11.2013 tarihinde uygulama sözleşmesi imzalanmıştır. İstanbul Havalimanı Projesi 4 etapta gerçekleştirilecek olup, 01.05.2015 tarihinde yer teslimi yapılarak I. Etap (1. Fazı 42 ayda ve 2. Faz 16 ayda) en geç 58 ay içinde tamamlanmak üzere yatırım dönemi başlatılmıştır. İnşaatı hızla devam eden Havalimanı'nın 1.Etap 1.Fazının 29.10.2018 tarihinde açılış töreni gerçekleştirilmiş olup söz konusu etabın tam kapasite ile işletmeye geçiş tarihi 07.04.2019'dur.

İstanbul Havalimanı'nın I. Etap 2. Faz inşaatları devam etmektedir.

ÇEŞME ALAÇATI EKREM PAKDEMİRLİ HAVALİMANI PROJESİ:

Çeşme Alaçatı Ekrem Pakdemirli Havalimanının YİD modeli kapsamında 20.04.2018 tarihinde ihalesi gerçekleştirilmiştir. İdaremiz ile görevli şirket arasında 06.06.2018 tarihinde uygulama sözleşmesi imzalanmış olup yatırım tutarı 18.990.000 € olan projenin 25.06.2018 tarihinde yer teslimi yapılarak 24 aylık yapım dönemi başlamıştır. Yatırım dönemi sonrasında 25 yıllık işletme dönemi başlayacaktır.

YAP-İŞLET-DEVRET MODELİ KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN TERMİNALLER/ HAVALİMANLARI PROJELERİ

Tablo-5

PROJE ADI	ŞİRKET ÜNVANI	YATIRIMIN MALİYETİ (İLAVE YATIRIM TUTARI DAHİL)	İŞLETME SÜRESİ (İLAVE İŞLETME SÜRESİ DAHİL)	İŞLETME SÜRESİ BAŞLAMA TARİHİ	İŞLETME SÜRESİ BİTİŞ TARİHİ
ANTALYA HAVALİMANI I.DİŞ HATLAR TERM. BİNASI	Antalya Havalimanı Uluslararası Terminal A.Ş.	75.902.000 ABD \$	9 YIL + 45 GÜN	01.04.1998	13.09.2007
ATATÜRK HAVALİMANI DİŞ HATLAR TERM. BİNASI	TAV Yatırım, Yapım ve İşletme A.Ş.	397.793.500 ABD \$	4 YIL 10 AY 15 GÜN	10.01.2000	02.07.2005
ANTALYA HAVA LİMANI II. DİŞ HATLAR TERM. BİNASI	ÇELEBİ-IC Antalya Havalimanı Terminal Yatırım ve İşletme A.Ş.	85.386.000 ABD \$	3 YIL 5 AY 26 GÜN	07.04.2005	22.09.2009
DALAMAN HAVALİMANI DİŞ HATLAR TERM. BİNASI	ATM Havalimanı Yapım ve İşletme A.Ş.	91.997.688 ABD \$	8 YIL 2 AY 17 GÜN	01.07.2006	28.04.2015
ESENBOĞA HAVALİMANI İÇ-DİŞ HATLAR TERMINAL BİNASI	TAV Esenboğa Yatırım, Yapım ve İşletme A.Ş.	188.702.557 €	15 YIL 8 AY	16.10.2006	24.05.2023
ADNAN MENDERES HAVALİMANI DİŞ HATLAR TERM. BİNASI	TAV İzmir Terminal İşletmeciliği A.Ş.	138.886.782 €	7 YIL 4 AY 26 GÜN	13.09.2006	10.01.2015
MİLAS-BODRUM HAVALİMANI DİŞ HATLAR TERMINAL BİNASI	Mondial Milas-Bodrum Havalimanı Uluslararası Term. İşl. Ve Yatırım A.Ş.	88.643.000 €	3 YIL 9 AY 66 GÜN	16.05.2012	22.10.2015
ZAFER HAVALİMANI	IC ICTAŞ Zafer Ulus- lararası Havalimanı Yatırım ve İşletme A.Ş.	50.000.000 €	29 YIL 11 AY	24.11.2012	21.03.2044
İSTANBUL HAVALİMANI	İGA Havalimanı İşletmesi A.Ş.	10.247.000.000 € (YATIRIM BEDELİ) 22.152.000.000 € + KDV (KİRA BEDELİ)	25 YIL	07.04.2019	07.04.2044
ÇEŞME ALAÇATI EKREM PAKDEMİRLİ HAVALİMANI (*)	APC Çeşme Alaçati Havalimanı Yapım ve İşletim A.Ş.	18.990.000 € (YATIRIM BEDELİ) YILLIK NET SATIŞLARIN (CİRO) %20,20'SİNE TEKABÜL EDEN (KİRA TUTARI)	25 YIL	-	-

(*) 25.06.2018 tarihi itibarıyla yapım dönemi başlamıştır.

Bunun yanı sıra, 27.4.2005 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair" 5335 sayılı Kanunun 33. maddesi kapsamında; Kuruluşumuzun işletiminde bulunan havalimanları ile işletme dönemlerinin sonundan itibaren Yap-İşlet-Devret modeli çerçevesinde yaptırılarak işletimi özel sektöre verilen terminallerin kiralanmak suretiyle işletme hakkı devirleri gerçekleştirilmektedir.

KİRALAMA/İŞLETME HAKKI DEVİRLERİ YAPILAN TERMINALLER/HAVALİMANLARI**Tablo-6**

PROJE ADI	ŞİRKET	BEDELİ	YILI	SÖZLEŞME İMZA TARİHİ	İŞLETMEYE BAŞLAMA TARİHİ	İŞLETMENİN BİTİŞTARİHİ
ATATÜRK HAVALİMANI İÇ-DİŞ HATLAR TERMİNAL BİNASI KATLI OTOYOL VE GENEL HAVACILIK TERMİNALİ	TAV İstanbul Terminal İşletmeciliği	3.000.740.000 \$ (KDV DAHİL)	15,5 YIL	16.05.2005	03.07.2005	03.01.2021
ZONGULDAK/ÇAYCUMA HAVALİMANI	Zonguldak Özel Sivil Havacılık Sanayi Ticaret A.Ş.	HER İŞLETME YILI İÇİN CİROSUNUN %01,06 İMTİYAZ BEDELİ + 32.291 \$ TESİS KULLANIM BEDELİ	25 YIL	04.10.2006	20.08.2007	20.08.2032
ANTALYA HAVALİMANI I. VE II. ETAP DİŞ HATLAR TERMİNALİ, CİP VE İÇ HATLAR TERMİNALİ İLE BU TERMİNALERE AİT MÜTEMMİMLER	FRAPORT TAV Antalya Terminal İşletmeciliği A.Ş.	2.371.800.000 € (KDV DAHİL)	I. DİŞ HATLAR 17YIL 3AY 17GÜN II. DİŞ HATLAR 15YIL 3AY 8GÜN	22.05.2007	I. DİŞ HATLAR 14.09.2007 II. DİŞ HATLAR 23.09.2009	31.12.2024
GAZİPAŞA- ALANYA HAVALİMANI	TAV Gazipaşa Alanya Havalimanı İşletmeciliği A.Ş.	HER İŞLETME YILI İÇİN DÖNEM NET KARININ %65'İ İMTİYAZ BEDELİ+50.000 \$ TESİS KULLANIM BEDELİ	25 YIL	04.01.2008	13.07.2009	13.07.2034
İZMİR ADNAN MEHDERES HAVALİMANI MEVCUT DİŞ HATLAR TERMİNALİ CİP, İÇ HATLAR TERMİNALİ VE MÜTEMMİMLERİ	TAV Ege Terminal Yatırım, Yapım ve İşletme A.Ş.	610.000.000 € + KDV	İÇ HATLAR: 20YIL 11AY 29GÜN DİŞ HATLAR: 17YIL 11AY 21GÜN	16.12.2011 (KİRA SÖZ- LEŞMESİ) 24.07.2013 (İMTİYAZ SÖZLEŞMESİ)	İÇ HATLAR: 02.01.2012 DİŞ HATLAR: 10.01.2015	31.12.2032
AYDIN ÇILDİR HAVALİMANI	Türk Hava Yolları Uçuş Eğitim Havalimanı İşletme A.Ş.	HER İŞLETME YILI İÇİN DÖNEM NET KARININ %7'Sİ İMTİYAZ BEDELİ+20.000 € TESİS KULLANIM BEDELİ	20 YIL	26.06.2012	20.07.2012	20.07.2032
DALAMAN HAVALİMANI MEVCUT DİŞ HATLAR TERMİNALİ İÇ HATLAR TERMİNALİ VE MÜTEMMİMLERİ	YDA Havalim- anı Yatırım ve İşletme A.Ş.	705.000.000 € + KDV	İÇ HATLAR: 26 YIL 4 AY 30 GÜN DİŞ HATLAR: 25YIL 8AY 3GÜN	22.07.2014	İÇ HATLAR: 01.08.2014 DİŞ HATLAR: 28.04.2015	31.12.2040
BODRUM-MİLAS HAVALİMANI MEVCUT DİŞ HATLAR TERMİNALİ, CİP/GENEL HAVACILIK TERMİNALİ İLE İÇ HATLAR TERMİNALİ VE MÜTEMMİMLERİ	TAV Milas Bodrum Terminal İşletmeciliği A.Ş.	717.000.000 € + KDV	İÇ HATLAR: 21 YIL 5 AY 16 GÜN DİŞ HATLAR: 20YIL 2AY 3GÜN	11.07.2014	İÇ HATLAR: 15.07.2014 DİŞ HATLAR: 22.10.2015	31.12.2035

Uluslararası yolcu trafiğinin artmasında en büyük pay, ülkemiz turizm potansiyeli paralelinde artış gösteren turist sayınsındadır. Bu doğrultuda, İstanbul, Antalya, İzmir, Dalaman, Bodrum gibi turizm yörelerimize hizmet veren havalimanlarımız dış hat yolcu sayılarında, son yıllarda önemli artışlar gözlenmektedir. Bu havalimanlarımızda artan dış hat yolculara, uluslararası kalite ve standartlarda hizmet verilmesini sağlamak amacıyla hizmete verilen terminal ve diğer havalimanı tesislerindeki hizmet kalitesinin yükseltilmesi ve yolcu memnuniyetinin sağlanmasının önemli katkıları bulunmaktadır. Bu duruma, yap-işlet-devret veya işletme hakkı devri yöntemleri uygulanarak yapıp işlemleri gerçekleştirilmekte olan terminaller ve kamu özel ortaklığı uygulamalarına örnek teşkil eden, özel sektör tarafından terminal ve yolcu hizmetlerinin sağlanması uygulamaları da olumlu etki yapmaktadır.

İç hat yolcu trafiğinde ise son yıllarda patlama ölçüsünde artışlar meydana gelmiştir. Bunu sağlayan en önemli faktör, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından 2003 yılından itibaren uygulamaya konulan bölgesel hava taşımacılığı kapsamında ülkemizin İstanbul, Ankara, İzmir gibi merkezleri ile Doğu ve Güneydoğu ile Karadeniz Bölgelerinde yer alan havalimanlarımız arasında çapraz uçuşların ve düşük maliyetli seferlerin yapılmasıdır. Bölgesel hava taşımacılığı uygulamalarına Kuruluşça sağlanan tarife indirimleri, yeni havaalanlarının hizmete verilmesi ile kapalı havalimanlarının yeniden trafiğe açılması yönünde destek verilmiş; insanımızın daha hızlı ve daha konforlu yolculuk imkânı veren hava ulaşımını, daha çok kullanması sağlanmıştır.

Ülkemizin dünya coğrafyasındaki avantajlı konumu, dünya hava ulaşım ağı içerisinde etkin ve söz sahibi olabilme avantajını da beraberinde getirmektedir.

Ülkemiz hava taşımacılığında THY'nin etkin ve gelişen yapısı ile Rusya ve Orta-Uzak Doğu yönüne gelişen seferlerini Amerika kıtası izlemiş, şu günlerde ise yükselen pazarda Afrika'ya yönelme olmuştur.

Ulaşım ağının zenginliğinin ülkeye getirdiği avantajı sürdürebilmek için havalimanlarının büyüklüğü, karakteristiği ve gelişimine yönelik atılım sayılabilecek altyapı imkânları sağlanmıştır. İstanbul Havalimanı da bu atılımın en önemli bileşeni olacaktır.

Gelişen ekonomiler hava trafik artışında etkin olacaktır. Havayolu trafiği 2032 yılına doğru, aralarında İstanbul'un da bulunduğu 89 mega şehir arasında gerçekleşecektir. Gelecekte şu an olduğu üzere, düşük maliyetli havayolu taşıyıcılarının paylarını arttırmaları beklenmektedir.

İç hat yolcu taşımacılığına olan talep kesintisiz olarak sürmektedir. (2018 Temmuz sonu artış % 10,4) turizme yönelik talebi daha çok ülkelerin tercihi belirlemektedir.

2003 yılında Almanya ile olan yolcu trafiğimiz 8,7 milyon iken 2017 yılı itibarıyla %43 artışla 12,4 milyonu geçmiştir. İngiltere ile olan yolcu trafiğimiz ise 2,1 milyon yolcudan 4,5 milyona, Fransa ile olan yolcu trafiğimiz 1 milyon yolcudan 2,5 milyon yolcuya ulaşmıştır.

2018 yılı Avrupa yolcu trafiği sıralamalarına göre İstanbul Atatürk Havalimanının 5'inci sırada, İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanının 12'inci sırada, Antalya Havalimanının ise 14'üncü sırada yer aldığı görülmektedir.

Yine geçtiğimiz yıl dünya yolcu trafiği sıralamalarına göre İstanbul Atatürk Havalimanı, Incheon Havalimanının ardından 17'nci sırada yer almıştır. (ACI kesin olmayan raporuna göre)

EUROCONTROL istatistiklerine göre, Avrupa hava trafiğinde 2018 yılında %3,8, 2019 yılında %2,8 ve sonraki 5 yıllık dönemde (2020-2024) ise yıllık ortalama artışın %2 olacağı tahmininde bulunmaktadır. EUROCONTROL'ün, ülkemize ilişkin büyüme beklentisinin 2019 yılı için %2,6 iken, 2020 yılı içinse %5,5 olacağı yönündedir. Türkiye'de önümüzdeki 7 yıllık dönemde ise yıllık ortalama %3,8 büyüme beklenmektedir.

f) Paydaş Analizi

Değerlendirme Yöntemleri

Delphi Tekniği: Bir karara ya da görüş birliğine varılacak sorunu açıkça ortaya koyabilmek, çalışmanın amaçlarını, sınırlılıklarını, boyutlarını tanımlayabilmek, çalışmada görüşleri alınacak uzmanları seçebilmek gibi çeşitli nedenlerle soruna ilişkin paylaşılan çalışmalardan elde edilen bulguların analiz edilmesi suretiyle çözüm önerileri geliştirmek. Delphi tekniğinden PESTLE ve GZFT analizi çalışmalarında istifade edilmiştir.

Beyin Fırtınası: Katılımcıların eleştirilme endişesi olmadan fikirlerini rahatlıkla ifade ettikleri grup tartışma tekniğidir. Beyin fırtınası, değişik fikirlerin ortaya konulmasını destekleyerek kısa sürede çok sayıda farklı fikir üretilmesini sağlar. Moderatör, katılımcılar tarafından fikirlerin tartışılmasını ve analizinin yapılmasını sağlayarak sorun/konu üzerinde ortak bir görüş oluşturmaya çalışır. Beyin fırtınası; farklı fikirler arasından öncelik taşıyanların belirlenmesinde, iç ve dış paydaşlara görüşlerini açıklama fırsatı tanımada, kuruluş amaç ve hedeflerine yönelik yaratıcı fikirler üretilmesinde ve geleceğe bakışın belirlenmesinde kullanılmıştır.

Ortak Grup Çalışması: Odak grubu, katılımcıların görüşlerinin paylaşıldığı ve geliştirildiği yapılandırılmış tartışmaların yapıldığı bir araçtır. Odak grup çalışmaları küçük gruplar ile kapalı toplantılar halinde yapılır ve katılımcı kişilerin belirli bir konu hakkında görüşlerinin tespit edilmesi amacıyla yürütülür. Herhangi bir konuda hedef kitlenin veya paydaşların, konu hakkındaki görüş, eğilim, tutum ve davranışlarının detaylı olarak analiz edilmesi gerektiği hallerde odak grup görüşmelerinden yararlanılır. Stratejik planının analiz ve değerlendirme sürecinde bu teknikten faydalanılmıştır.

Ağaç Diyagramı: Ağaç diyagramı herhangi bir sorunu çözmek ya da bir amaca ulaşmak için yapılması gerekenleri detaylı olarak gösteren bir yöntemdir. Sorunlara daha geniş bir çerçeveden bakma olanağı sunar. Sorunların teşhis edilmesini ve süreçlerin iyileştirmesini kolaylaştırır. Stratejik planlama sürecinde ise kök sorunun tespit edilmesini ve buna yönelik tedbirler alınarak gerçekçi hedefler oluşturulmasını sağlamada kullanılır. Bu yöntemden İç Paydaş anketinde yer alan sonuçlar arasında kök sorunların tespitinde yararlanılmıştır.

İç Paydaş Anketi:

Kuruluşumuzun iç paydaşları, Genel Müdürlük Merkez Teşkilatı çalışanları ile Havalimanı Başmüdürlükleri/Müdürlükleri çalışanlarıdır.

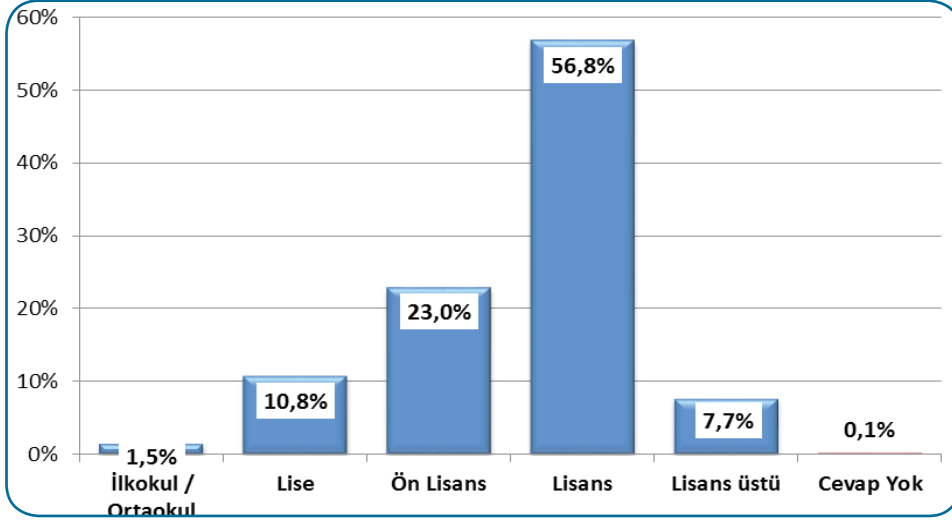
DHMI Genel Müdürlüğü bünyesine yapılan İç Paydaş Anketi,

- Çalışanlara yönelik tasarlanarak tüm birimler ile Kuruluşumuz web sitesi kanalı ile paylaşılmıştır.
- Kuruluşumuz web sitesinde yayınlanmış olan anket çalışanlarımız tarafından doldurulmuştur.
- Doldurulmuş olan anketler istatistiki analizleri yapılarak faaliyet raporu oluşturulmuştur.
- Anketin genel frekans ve yüzdesel dağılımları elde edilerek grafiksel gösterimlerle desteklenmiştir.
- Ayrıca cevaplandıranların demografik özellikleri ayrımında tüm soruların frekans ve yüzdesel değerlendirmeleri ve grafiksel gösterimleri yapılmıştır.

ARAŞTIRMAYA KATILANLARIN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ

1- EĞİTİM DURUMLARINA GÖRE DAĞILIMLARI

Eğitim Düzeyine Göre Dağılım

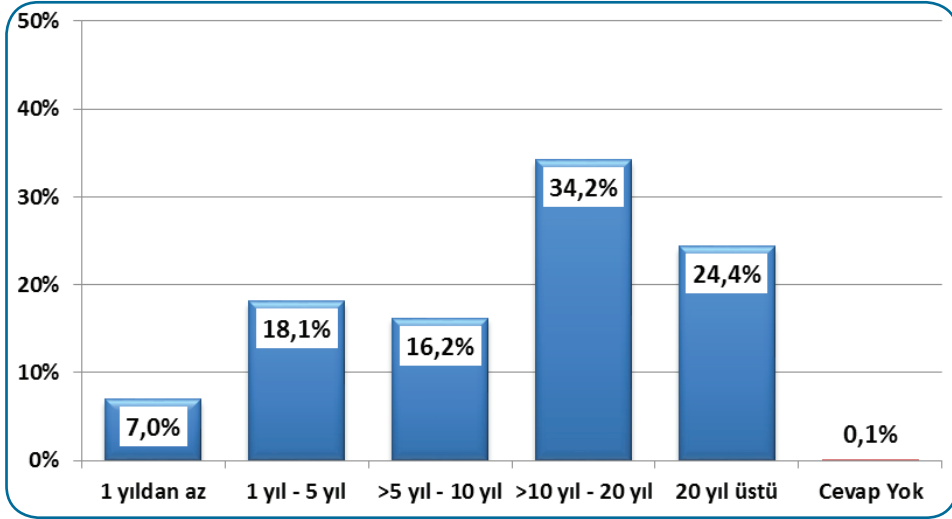

Şekil - 5

Katılan personelin yarısından fazlası (%56,82) lisans mezunu iken %23,0'ı ön lisans mezunu, %10,8'i lise mezunu, %7,7'si lisansüstü mezunu ve sadece %1,5'i ilkokul veya ortaokul mezunudur. Buna göre, kurumdaki personelin eğitim düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür.

2- HİZMET SÜRESİNE GÖRE DAĞILIM

DHMI'deki Hizmet Süresine Göre Dağılım

Şekil - 6

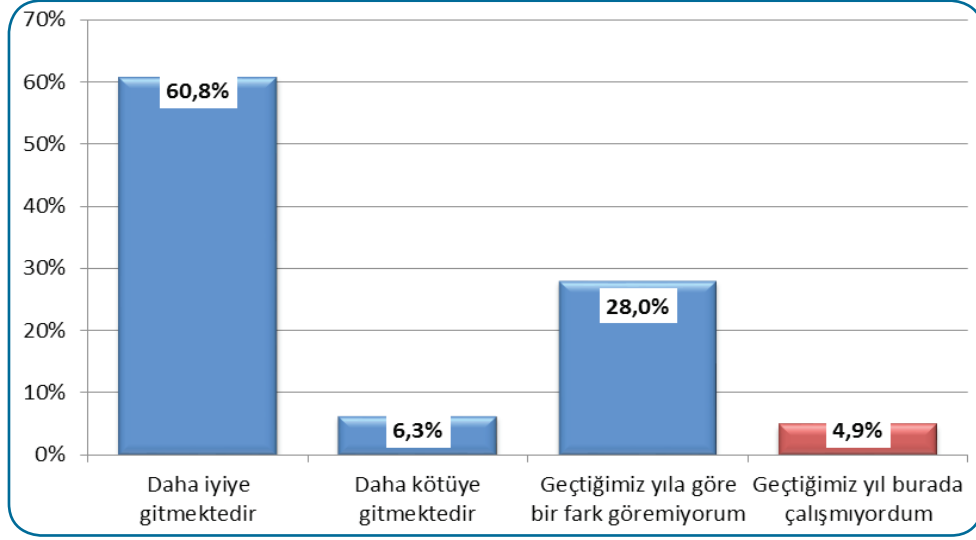
Araştırmaya katılan kurum personelinin %34,2'si 10-20 yıldır kurumda hizmet vermekte iken %18,1'i 1-5 yıldır, %24,4'ü 20 yıldan fazladır, %16,2'si 5-10 yıldır ve %7,0'ı ise 1 yıldan daha az süredir kurumda hizmet vermektedir. Görüldüğü üzere çalışmaya katılanların büyük bölümünün kurumda uzun süredir hizmet verdiği ve kurumu iyi tanıdığı göz önünde bulundurulmalıdır.

ARAŞTIRMAYA KATILANLARIN KURUM İLE İLGİLİ GENEL DEĞERLENDİRMESİ

1-KURUMUN GEÇEN YILLARA GÖRE DURUMU İLE İLGİLİ GÖRÜŞLER

DHMI'nin Geçen Yıllara Göre Durumu

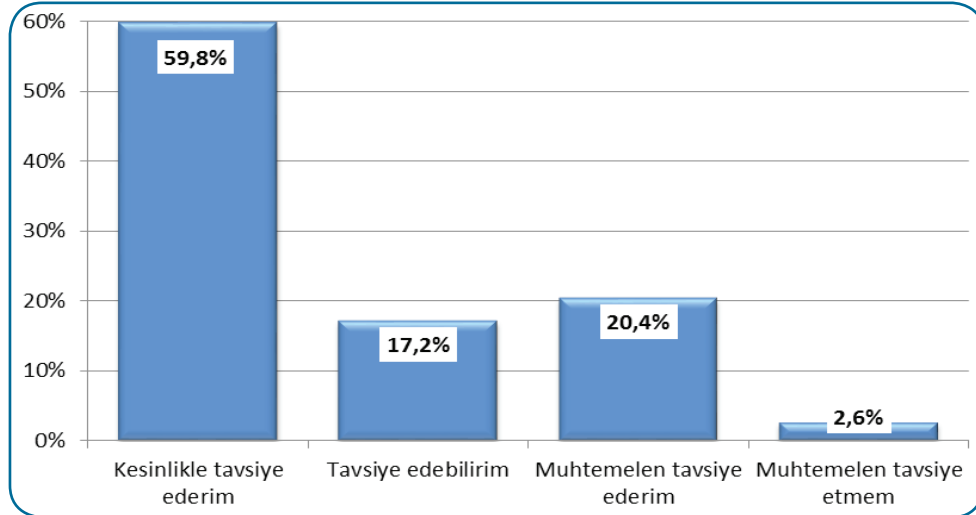

Şekil -7

Personelin %60,8'i geçen yıllara göre kurumun daha iyiye gittiğini belirtmiş iken sadece %6,3'ü kurumun geçen yıllara göre daha kötüye gittiğini belirtmiştir ve geçtiğimiz yıla göre bir farklılık olmadığını belirtenlerin oranı ise %28,0'dır.

2 - DHMİ'DE ÇALIŞMAYI ARKADAŞLARINA TAVSİYE ETME İLE İLGİLİ GÖRÜŞLER

DHMI'de Çalışmayı Arkadaşlarına da Tavsiye Etme

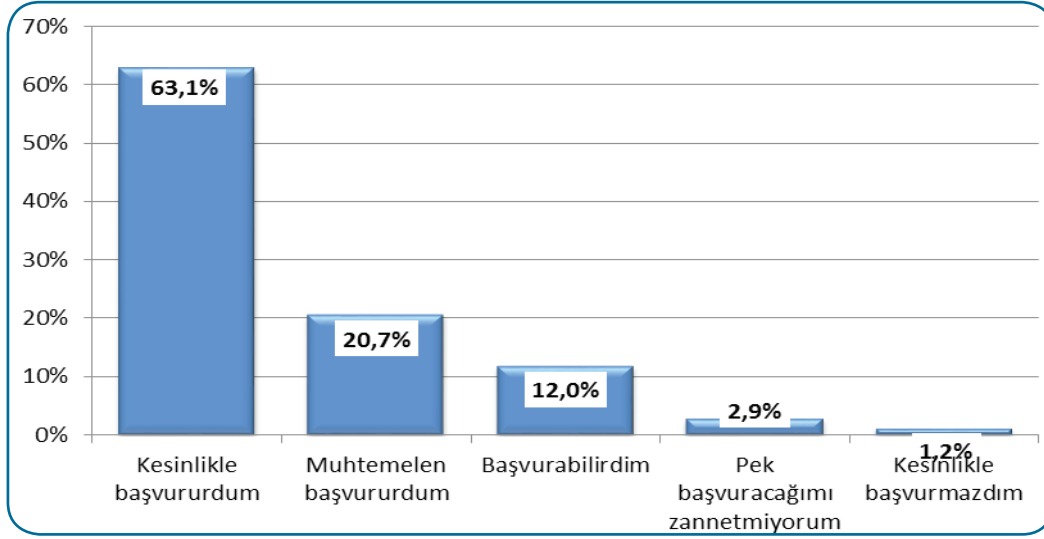

Şekil - 8

Araştırmaya katılanların %59,8'i DHMİ'de çalışmayı arkadaşlarına kesinlikle tavsiye edeceğini, %17,2'si tavsiye edebileceğini, %20,4'ü ise muhtemelen tavsiye edeceğini belirtmiş iken katılanların sadece %2,6'sı muhtemelen tavsiye etmeyeceğini belirtmiştir. Görüldüğü üzere personelin çok büyük bir bölümü kurumda çalışmayı arkadaşlarına tavsiye etme eğilimindedir.

3- YİNE DHMİ'DE ÇALIŞMAK ÜZERE BAŞVURMA İLE İLGİLİ GÖRÜŞLER

Bugün Yeniden İşe Girecek Olsa, Yine DHMİ'de Çalışmak Üzere Başvurma

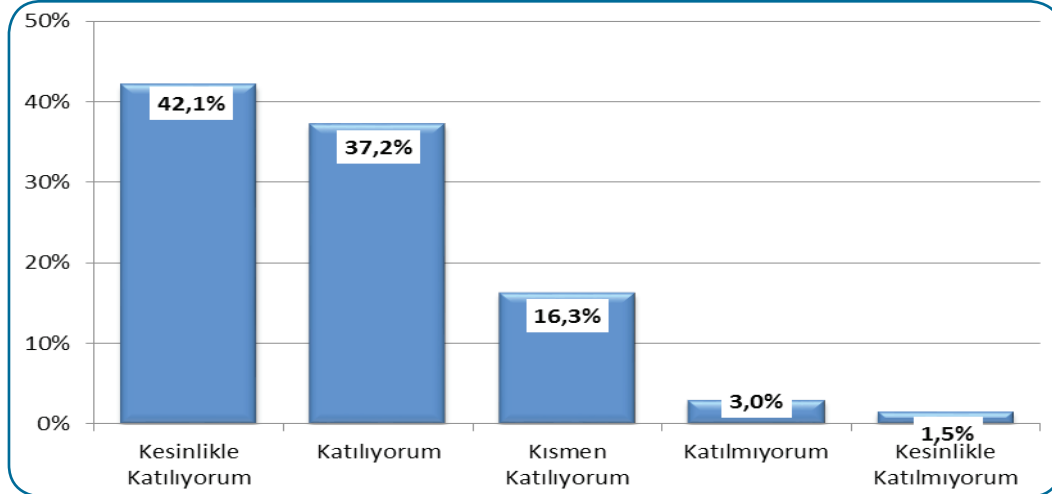

Şekil - 9

Araştırmaya katılan personelin %63,1'i bugün yeniden işe girecek olsa yine DHMİ'de çalışmak üzere kesinlikle başvuracağını, %20,7'si muhtemelen başvuracağını, %12,0'ı başvurabileceğini belirtmiş iken %2,9'u pek başvuracağını zannetmemekte ve sadece %1,2'si ise bugün yeniden işe girecek olsa yine DHMİ'de çalışmak üzere kesinlikle başvurmayacağını belirtmiştir.

4- DHMİ'Yİ DİĞER KAMU KURULUŞLARI İLE KARŞILAŞTIRDIĞINDA DHMİ'NİN KONUMU İLE İLGİLİ GÖRÜŞLER

DHMİ'yi Diğer Kamu Kuruluşları İle Karşılaştırdığında Daha İyi Konumda Görme

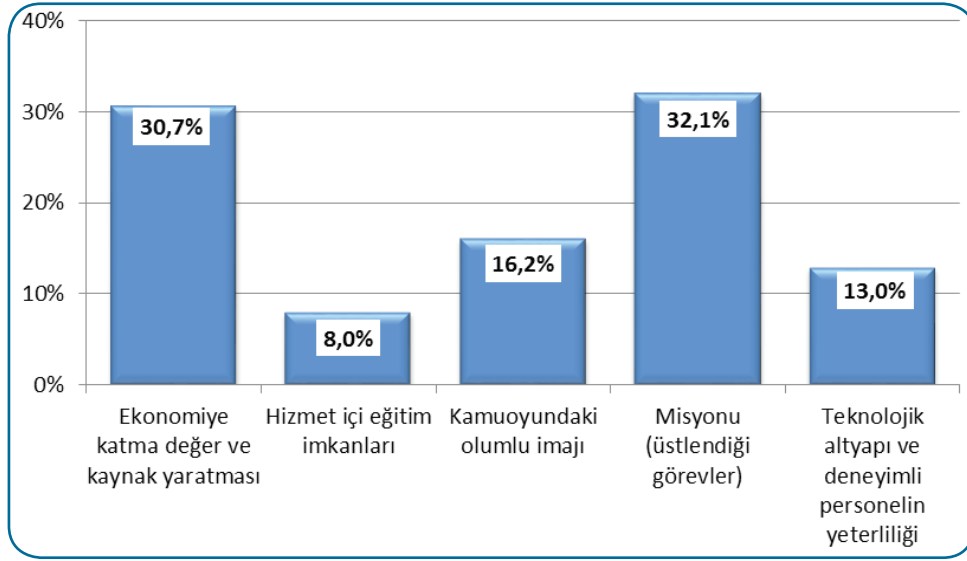
Şekil - 10

"DHMİ'yi diğer kamu kuruluşları ile karşılaştırdığında daha iyi konumda görme" ifadesine kesinlikle katılanların oranı %42,1, katılanların oranı %37,2, kısmen katılanların oranı %16,3 iken katılmayanların oranı %3,0 ve kesinlikle katılmayanların oranı ise sadece %1,5'tir. Buna göre, araştırmaya katılan personelin DHMİ'yi diğer kamu kuruluşları ile karşılaştırdığında çok daha iyi bir konumda gördüğü gözlenmiştir.

5-DHİMİNİN EN SEVİLEN YÖNÜ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLER

Kurumun En Sevilen Yönü

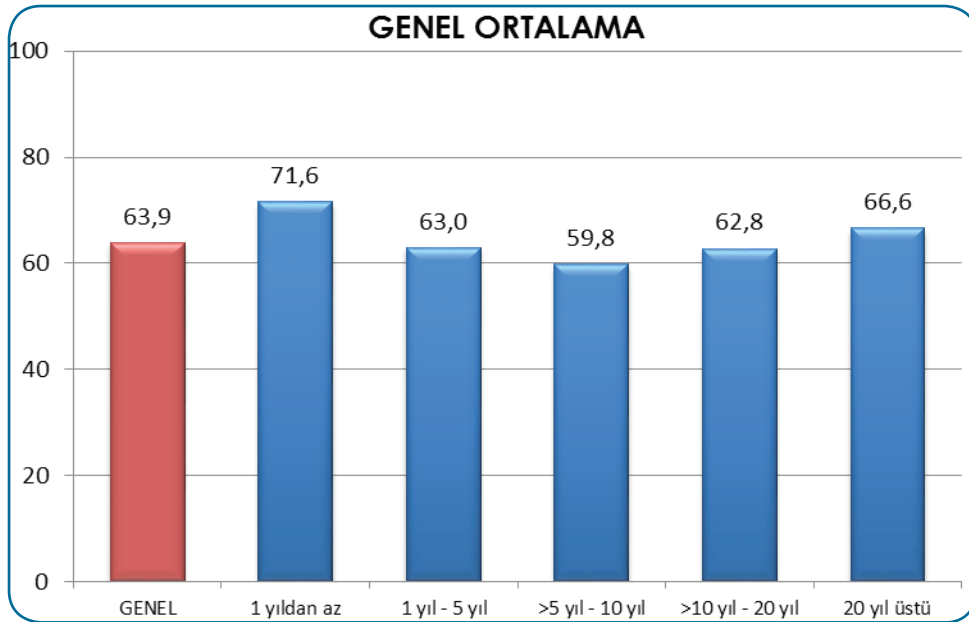
Şekil - 11

Araştırmaya katılan personelin %30,7'si kurumun en sevilen yönünü ekonomiye katma değer ve kaynak yaratması olarak görmekte iken %32,1'i misyonu, %16,2'si kamuoyundaki olumlu imajı, %13,0'ı teknolojik altyapı ve deneyimli personelin yeterliliği ve %8,0'ı ise kurumun en sevilen yönünü hizmet içi imkânları olarak görmektedir.

6- ARAŞTIRMAYA KATILANLARIN MEMNUNİYET DEĞERLENDİRMELERİ

a) GENEL MEMNUNİYET

DHİM'deki Hizmet Süresi Bakımından Genel Memnuniyet

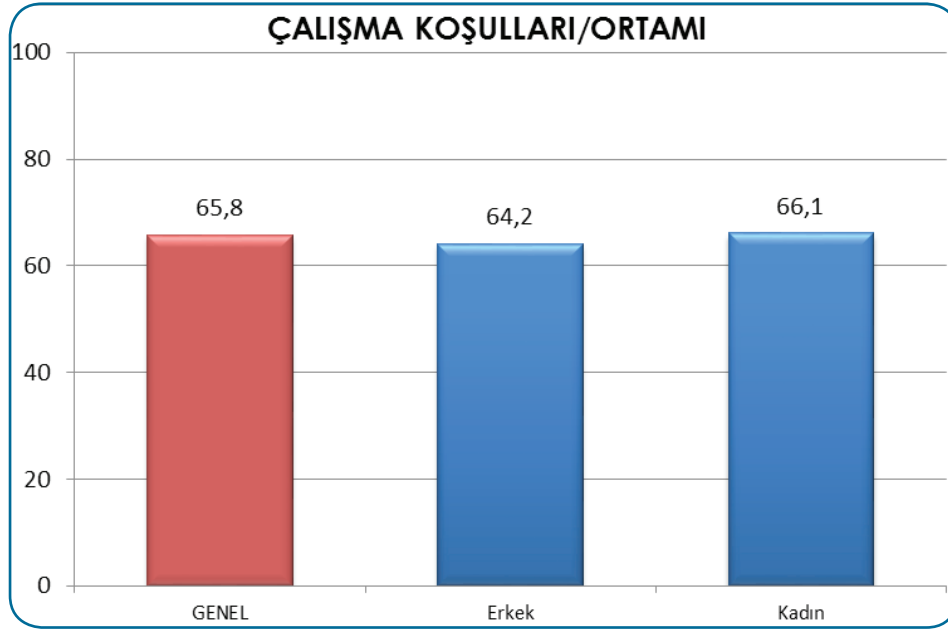

Şekil - 12

Hizmet süreleri bakımından genel memnuniyet düzeyleri incelendiğinde, 5-10 yıllık ve 10-20 yıl arası çalışanların genel ortalamaya oranla memnuniyet seviyelerinin daha düşük seviyede olduğu gözlenmiştir.

b) ÇALIŞMA KOŞULLARINDAN/ORTAMINDAN MEMNUNİYET

Cinsiyet Bakımından Çalışma Koşullarından/Ortamından Memnuniyet

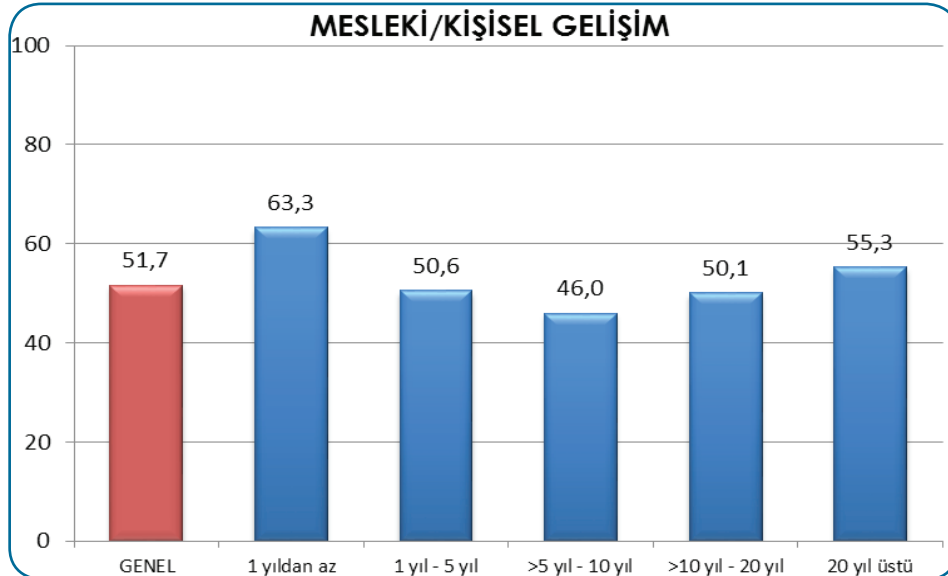

Şekil - 13

Kadın personelin çalışma koşullarından/ortamından memnuniyet düzeyi %66,1 iken erkek personelin çalışma koşullarından/ortamından memnuniyet düzeyi ise %64,2'dir. Erkek personel ile kadın personelin çalışma koşullarından/ortamından memnuniyet düzeyleri birbirine çok yakındır.

c) MESLEKİ/KİŞİSEL GELİŞİMDEN MEMNUNİYET

DHMI'deki Hizmet Süresi Bakımından Mesleki Kişisel Gelişimden Memnuniyet

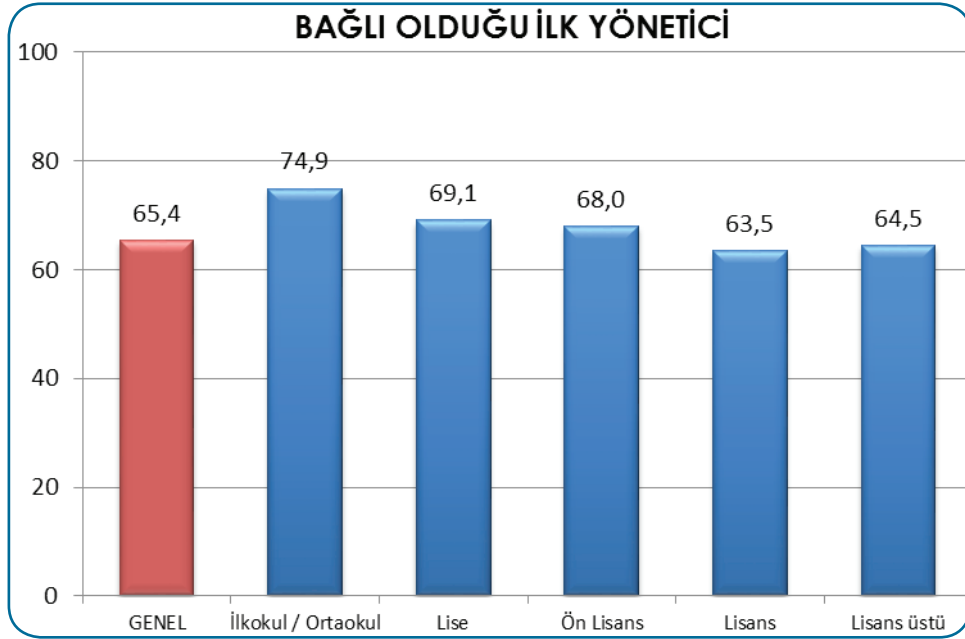
Şekil - 14

Hizmet süreleri bakımından mesleki kişisel gelişimden memnuniyet düzeyleri incelendiğinde, yeni başlayan (1 yıldan az) ve çok uzun süredir kurumda çalışanların (20 yıldan fazla) mesleki kişisel gelişimden memnuniyeti daha yüksek seviyede iken 5-10 yıl arasında çalışanlarda mesleki kişisel gelişimden memnuniyet daha düşük seviyededir.

d) BAĞLI OLUNAN İLK YÖNETİCİDEN MEMNUNİYET

Eğitim Düzeyleri Bakımından Bağlı Olunan İlk Yöneticiden Memnuniyet

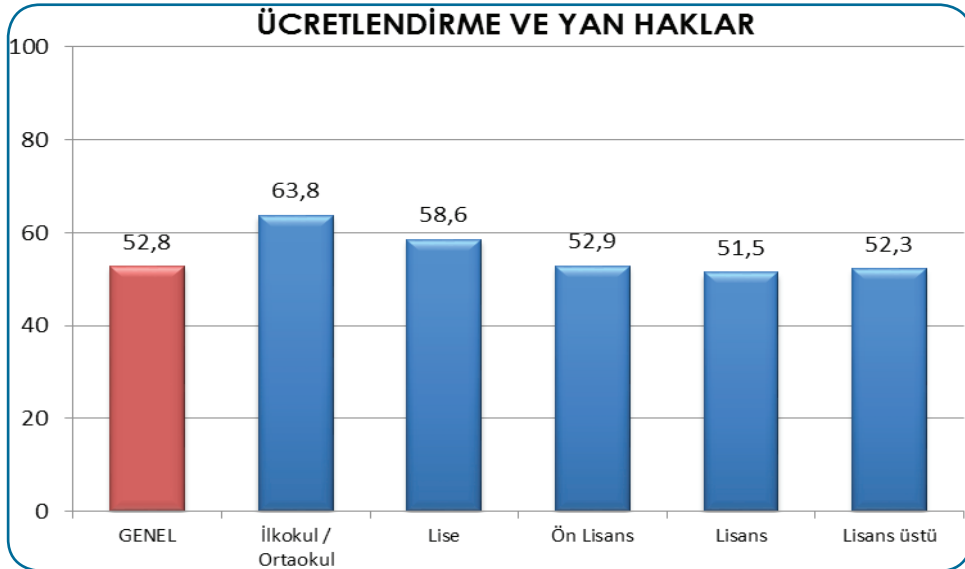

Şekil - 15

Eğitim düzeylerine göre bağlı olunan ilk yöneticiden memnuniyet incelendiğinde, ilkokul/ortaokul mezunlarının bağlı olunan ilk yöneticiden memnuniyeti diğer eğitim seviyelerindeki personele göre daha yüksektir.

e) ÜCRETLENDİRME VE YAN HAKLARDAN MEMNUNİYET

Eğitim Düzeyleri Bakımından Ücretlendirme ve Yan Haklardan Memnuniyet

Şekil - 16

Eğitim düzeylerine göre ücretlendirme ve yan haklardan memnuniyet incelendiğinde, ilkokul/ortaokul mezunlarının ücretlendirme ve yan haklardan memnuniyeti diğer eğitim seviyelerindeki personelden daha yüksektir.

f) BİLGİ AKIŞINDAN/İLETİŞİMDEN VE İŞBİRLİĞİNDEN MEMNUNİYET

DHİM'deki Hizmet Süresi Bakımından Bilgi Akışından/İletişimden ve İşbirliğinden Memnuniyet

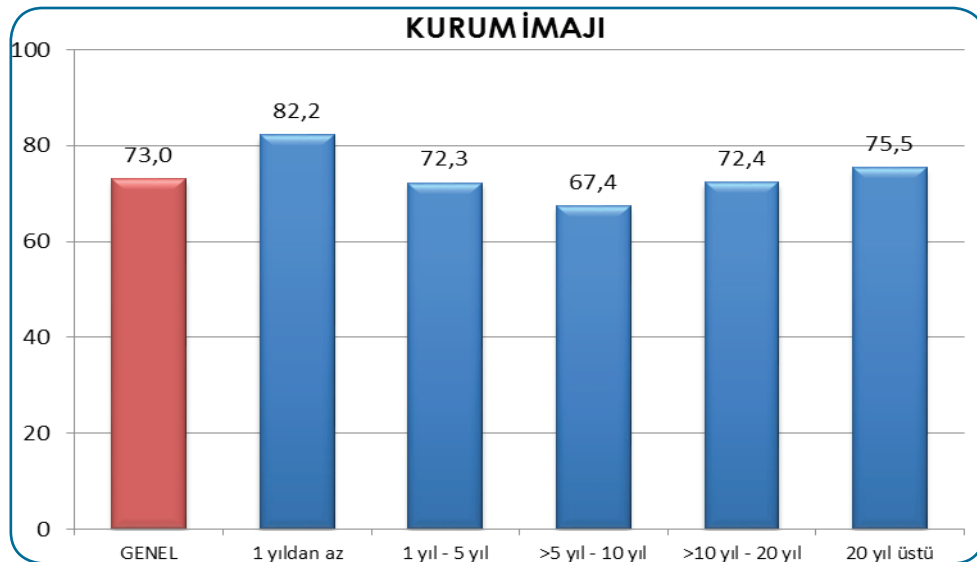

Şekil - 17

Hizmet süreleri bakımından bilgi akışından/iletişimden ve işbirliğinden memnuniyet düzeyleri incelendiğinde, yeni başlayanların (1 yıldan az) bilgi akışından/iletişimden ve işbirliğinden memnuniyeti daha yüksek seviyede iken 5-10 yıl arasında çalışanlarda bilgi akışından/iletişimden ve işbirliğinden memnuniyet daha düşük seviyededir.

g) KURUM İMAJINDAN MEMNUNİYET

DHİM'deki Hizmet Süresi Bakımından Kurum İmajından Memnuniyet

Şekil - 18

Hizmet süreleri bakımından kurum imajından memnuniyet düzeyleri incelendiğinde, yeni başlayan (1 yıldan az) ve çok uzun süredir kurumda çalışanların (20 yıldan fazla) kurum imajından memnuniyeti daha yüksek seviyede iken 5-10 yıl arasında çalışanlarda kurum imajından memnuniyet daha düşük seviyededir.

DIŞ PAYDAŞ ANKETİ

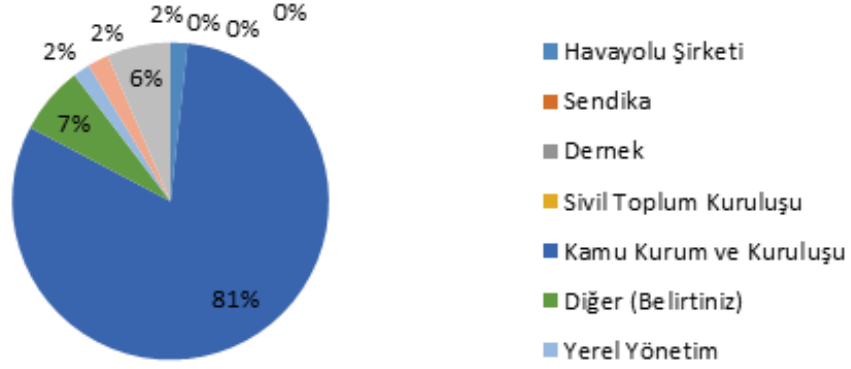
Dış paydaşlarımız; yasal mevzuat, hukuki statü ve yürütülmekte olan hizmetler ve faaliyetler itibarıyla ilgili kamu kuruluşları, hizmetten yararlanan hava yolu şirketleri, yer hizmetleri kuruluşları ile özel sektör terminal işleticileri, kuruluş hizmet ve faaliyetleri ile çalışanlarımız tarafından oluşturulmuş sivil toplum kuruluşlarıdır.

DHİM Genel Müdürlüğü bünyesine yapılan Dış Paydaş Anketi,

- Dış paydaşlara yönelik tasarlanarak ilgili yerlere dağıtılmıştır.
- Anket Dış Paydaşlarla elektronik ortamda paylaşılmıştır.
- Elektronik ortamda doldurulan her bir sorunun veri girişi tamamlandıktan sonra genel frekans ve yüzdesel dağılımları elde edilerek grafiksel gösterimlerle desteklenmiştir.

Bu kapsamda, dış paydaşlarımızın tespit edilen bazı görüşleri şu şekildedir;

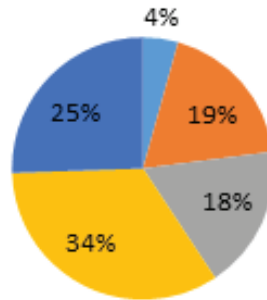
Size uygun olan seçeneği işaretleyiniz.

Şekil - 19

Kurum/Kuruluşunuzdaki pozisyonunuzu işaretleyiniz.

Üst Düzey Yönetici Orta Düzey Yönetici Uzman
İdari Personel Teknik Personel

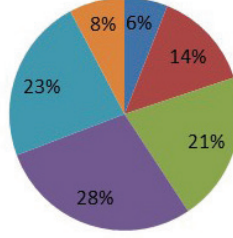

Şekil - 20

Kamu kurum ve kuruluşları anketimize diğer kuruluşlara göre daha çok katkı sağlamıştır. Katılımcıların yarısını teknik ve idari personel oluşturmaktadır.

DHİM Genel Müdürlüğünün hizmetleri, görev/yetki/sorumlulukları hakkındaki bilgi düzeyinizi nasıl değerlendirirsiniz?

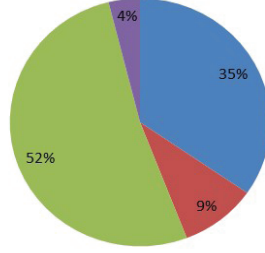
0 1 2 3 4 5

Şekil-21

Genel olarak DHİM Genel Müdürlüğünü nasıl buluyorsunuz?

- Her gün gelişen ve kendini yenileyen bir kurum
- Çok yavaş gelişen bir kurum
- Normal gelişme gösteren bir kurum
- Hiç gelişmeyen bir kurum

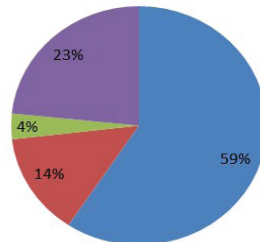

Şekil-22

Ankete katılanların çoğunluğu DHİM Genel Müdürlüğünün hizmetleri, görev/yetki/sorumlulukları hakkında yeterli düzeyde bilgi sahibi olduğunu belirtmiştir ve DHİM Genel Müdürlüğünü gelişme gösteren, havacılık sektörüne ve topluma katkı sağlayan bir kuruluş olarak değerlendirmektedir.

DHİM Genel Müdürlüğünün havacılık sektörüne ve topluma olan katkılarını nasıl değerlendirirsiniz?

- Katkı sağladığını düşünüyorum
- Kararsızım
- Katkı sağladığını düşünüyorum
- Üst düzeyde katkı sağlayan bir kurum olduğunu düşünüyorum

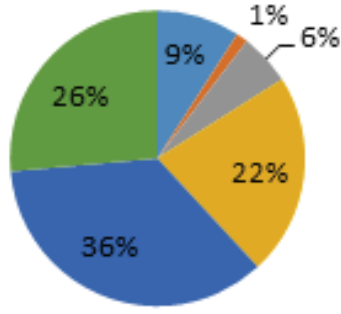
Şekil-23

DHİM Genel Müdürlüğünün temel değerleri hakkındaki görüşünüzü aşağıdaki boyutlara göre değerlendiriniz.

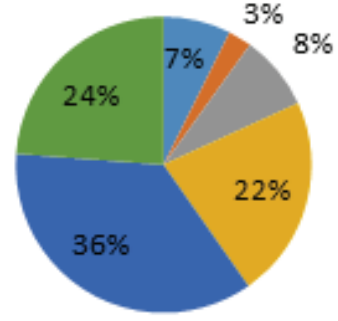
0 1 2 3 4 5 (5-Çok İyi/4-İyi/3-Orta/2-Kötü/1-Çok Kötü /0-Bir Fikrim Yok)

Güvenilir

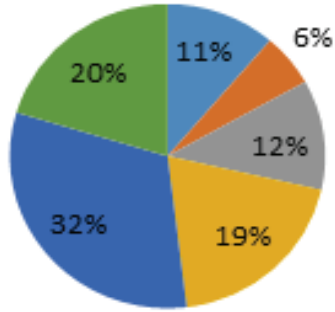
Şekil-24

Yetkin

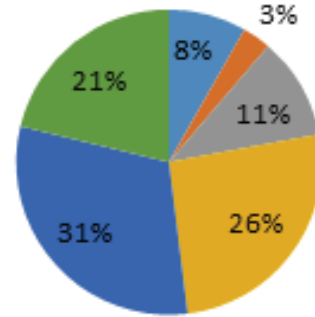
Şekil-25

İşbirliğine Açık/Katılımcı

Şekil-26

Yenilikçi/Yaratıcı

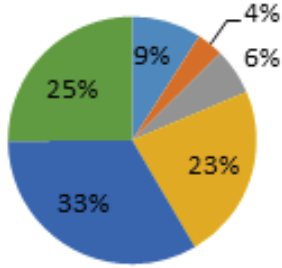
Şekil-27

Bu ankete göre dış paydaşlar, DHİM Genel Müdürlüğünü güvenilir, işbirliğine açık ve katılımcı, yenilikçi ve yaratıcı, yetkin, çözüm odaklı ve yapıcı, doğa ve çevreye saygılı, ulusal stratejilere odaklı, hizmet ve paydaş odaklı bir kuruluş olarak tanımlamaktadır.

DHİM Genel Müdürlüğünün faaliyetlerine ilişkin memnuniyet düzeyinizi belirtiniz.

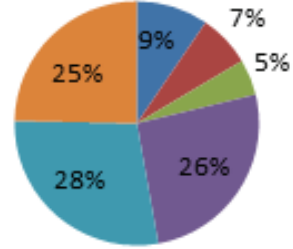
■ 0 ■ 1 ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 (5-Çok İyi/4-İyi/3-Orta/2-Kötü/1-Çok Kötü/0-Bir Fikrim Yok)

Hizmet kalitesi

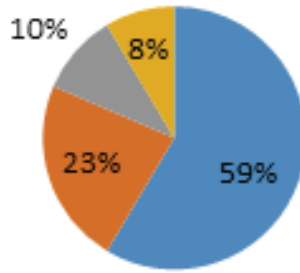
Şekil-28

İletişim

Şekil-29

Araştırma geliştirme

Şekil- 30

Anketten, dış paydaşların DHİM ile arasındaki işbirliğinin yeterli bulunduğu, DHİM'nin verdiği hizmetlerin kendilerine sağladığı faydadan memnun oldukları, hizmetlere ilişkin iletilen sorunlarına getirilen çözümleri yeterli, DHİM personeli ile iletişimlerinin iyi, hizmetlerinin uluslararası standartlara uygun olduğu, ar-ge proje faaliyetlerinin artırılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşları anketimize diğer kuruluşlara göre daha çok katkı sağlamıştır. Katılımcıların yarısını teknik ve idari personel oluşturmaktadır. Ankete katılanların çoğunluğu DHİM Genel Müdürlüğün hizmetleri, görev/yetki/sorumlulukları hakkında yeterli düzeyde bilgi sahibi olduğunu belirtmiştir ve gelişme gösteren, havacılık sektörüne ve topluma katkı sağlayan bir kuruluş olarak değerlendirmişlerdir.

Bu ankete göre dış paydaşlar, DHİM Genel Müdürlüğünü güvenilir, doğa ve çevreye saygılı, ulusal stratejilere odaklı, hizmet ve paydaş odaklı, işbirliğine açık ve katılımcı, yenilikçi ve yaratıcı, yetkin, çözüm odaklı ve yapıcı bir kuruluş olarak tanımlamaktadır. DHİM ile aralarındaki işbirliğinin yeterli bulunduğu, kuruluşun verdiği hizmetlerin kendilerine sağladığı faydadan memnun oldukları, hizmetlere ilişkin iletilen sorunlarına getirilen çözümlerin yeterli olduğunu değerlendirmişlerdir. Ayrıca, DHİM personeli ile iletişimlerinin iyi, sunulan hizmetlerin uluslararası standartlara uygun olduğunu belirtilmiştir. İç ve Dış Paydaş anket değerlendirme sonuçlarından GZFT Analizinde faydalanılmıştır.

DIŞ PAYDAŞLAR

1. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
2. Dışişleri Bakanlığı
3. İçişleri Bakanlığı
4. Hazine ve Maliye Bakanlığı
5. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
6. Sağlık Bakanlığı
7. Ticaret Bakanlığı
8. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
9. Kültür ve Turizm Bakanlığı
10. Genel Kurmay Başkanlığı
11. Hava Kuvvetleri Komutanlığı
12. Kara Kuvvetleri Komutanlığı
13. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı
14. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
15. Yargı Organları
16. Sayıştay
17. Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
18. Devlet Personel Başkanlığı
19. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
20. Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü
21. Emniyet Genel Müdürlüğü
22. Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü
23. Kamu İhale Kurumu
24. Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
25. TEDAŞ
26. Türk Telekom A.Ş.
27. Posta İşletmeleri Genel Müdürlüğü A.Ş.
28. Uluslararası Sivil Havacılık Kuruluşları
29. Sivil Havacılık Yüksekokulları
30. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
31. Üniversiteler
32. Hava Yolu ve Genel Havacılık İşletmeleri
33. Havalimanı ve Terminal İşleticileri
34. Yer Hizmet Kuruluşları
35. Sendikalar
36. Havacılıkla ilgili Dernekler
37. Havacılık ve uçuş eğitim okulları
38. Hava alanlarında hizmet veren özel sektör kuruluşları
39. Harita Genel Müdürlüğü
40. Belediyeler
41. Türk Standartları Enstitüsü
42. TÜBİTAK

PAYDAŞ TABLOSU

Tablo-7

PAYDAŞ ADI	İÇ/ DIŞ	NEDEN PAYDAŞ	ÖNCELİĞİ
DHİMİ PERSONELİ	İÇ	Faaliyet ve hizmetler personel tarafından yürütülür.	ÇOK YÜKSEK
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI	DIŞ	İlgili Bakanlıktır.	ÇOK YÜKSEK
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	DIŞ	Gözetim, denetim ve kural koyma ile yükümlüdür.	ÇOK YÜKSEK
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	DIŞ	Genel yatırım ve finansman programını hazırlar.	ÇOK YÜKSEK
CUMHURBAŞKANLIĞI STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI	DIŞ	Stratejik Plan onay merciidir.	ÇOK YÜKSEK
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	DIŞ	Uluslararası alanda sivil havacılık politikalarının koordinasyonundan sorumludur.	YÜKSEK
ULUSLARARASI SİVİL HAVACILIK KURULUŞLARI (ICAO—EUROCONTROL-ECAC- IATA VB.)	DIŞ	Sivil havacılık ile ilgili uluslararası standart ve düzenlemeleri belirleyen kuruluşlardır.	ÇOK YÜKSEK
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (MÜLKİ İDARE AMİRLİĞİ - EMNİYET- BELEDİYELER)	DIŞ	Havalimanlarında kuruluşlar arası koordinasyonun sağlanması, genel güvenlik ve yerel yönetim hizmetleri vb. sunulmasında görev almaktadır.	ÇOK YÜKSEK
DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI	DIŞ	İstihdamı etkiler.	ÇOK YÜKSEK
TİCARET BAKANLIĞI	DIŞ	Havalimanlarında gümrük hizmetlerinden sorumludur.	YÜKSEK
HAVA YOLU VE GENEL HAVACILIK İŞLETMELERİ	DIŞ	Havalimanı hizmetlerinden yararlanan kuruluşlardır.	ÇOK YÜKSEK
YER HİZMET KURULUŞLARI	DIŞ	DHİMİ tarafından yetkilendirilen yer ve uçak hizmetleri veren kuruluşlardır.	ÇOK YÜKSEK
HAVALİMANLARINDA HİZMET VEREN ÖZEL SEKTÖR KURULUŞLARI	DIŞ	Yolculara ve uçaklara hizmet veren kuruluşlardır.	YÜKSEK
HAVALİMANI VE TERMİNAL İŞLETİCİLERİ	DIŞ	Terminal ya da havalimanı işletmeciliğini DHİMİ adına yürütür.	YÜKSEK
DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	DIŞ	Havacılık için önemli meteorolojik bilgi ve tahminleri sağlar.	ÇOK YÜKSEK
GENELKURMAY BAŞKANLIĞI, KUVVET KOMUTANLIKLARI VE HARİTA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	DIŞ	Askeri havalimanlarının ortak kullanımı, protokoller ve harita yapımı için işbirliği sağlar.	ÇOK YÜKSEK
AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	DIŞ	Engelli hak sahiplerine ait personel istihdamına yönelik liste çalışmalarını yürütür.	YÜKSEK

PAYDAŞ ADI	İÇ/ DIŞ	NEDEN PAYDAŞ	ÖNCELİĞİ
SAYIŞTAY	DIŞ	Mali yönden denetlenmesini sağlar.	ÇOK YÜKSEK
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	DIŞ	Havalimanı ÇED Raporlarının hazırlanmasından sorumludur.	YÜKSEK
SAĞLIK BAKANLIĞI	DIŞ	Sağlık personeli ihtiyacını karşılar.	YÜKSEK
ALTYAPI YATIRIMLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	DIŞ	Havalimanı yapmaktan, 3348 sayılı Kanun gereği her türlü projeleri incelemek ve tasdikten sorumludur.	ÇOK YÜKSEK
POSTA İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ A.Ş.	DIŞ	SHY 14A Yönetmeliği gereğince Havalimanlarında bulunması gereken kuruluşlardır.	YÜKSEK
TÜRK TELEKOM A.Ş.	DIŞ	İletişim hizmetlerini sağlar.	ÇOK YÜKSEK
TEDAŞ	DIŞ	Enerji temininin yanı sıra; tüm bina sistem ve teçhizatlara ait elektrik projelerinin onaylanması, kabulünün yapılması ve elektrojen gruplarının ruhsatlandırılması konusunda yetkilidir.	YÜKSEK
TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	DIŞ	Havalimanlarında kullanılan teçhizata ilişkin radyasyon sağlığı ve güvenliği mevzuatı gereğince ölçüm yapar ve lisans verir.	ORTA
YARGI ORGANLARI	DIŞ	Kuruluşumuzun taraf olduğu davalara bakar.	ORTA
KAMU İHALE KURUMU	DIŞ	Düzenlenen ihaleleri mevzuata uygunluk açısından denetler.	ÇOK YÜKSEK
TSE	DIŞ	Kurumda mevcut olan kalite yönetim sisteminin sürdürülebilirliği yönünden eğitim ve sertifikalandırma hizmeti sunar.	YÜKSEK
ÜNİVERSİTELER, SİVİL HAVACILIK YÜKSEKOKULLARI	DIŞ	Teknoloji üretimi ve havacılık sektörüne kalifiye eleman yetiştirilmesini sağlar.	ORTA
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	DIŞ	İzne tabi haberleşme cihaz/sistemler, frekans tahsis ve girişim işlerini yürütür.	ÇOK YÜKSEK
SENDİKALAR VE DERNEKLER	DIŞ	Kurum personelinin özlük haklarının ve ücretlerinin iyileştirilmesi konusunda çalışmalar yapar, ayrıca kurumun verimliliğinin artması konusunda projeler üretir.	YÜKSEK
HAVACILIK VE UÇUŞ EĞİTİM OKULU	DIŞ	Havacılık sektöründe ihtiyaç duyulan kalifiye personel yetiştirir.	ORTA
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURULU	DIŞ	Araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemesi ve yürütmesini sağlar.	ÇOK YÜKSEK

PAYDAŞ ETKİ/ÖNEM MATRİSİ

Tablo - 8

PAYDAŞ ADI	ETKİSİ	ÖNEMİ	SONUÇ
DHİM Personeli	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Hazine ve Maliye Bakanlığı	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Dışişleri Bakanlığı	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Uluslararası Sivil Havacılık Kuruluşları (ICAO-EUROCONTROL-ECAC- IATA Vb.)	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
İçişleri Bakanlığı (Mülki İdare Amirliği - Emniyet- Belediyeler)	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Devlet Personel Başkanlığı	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Ticaret Bakanlığı	Zayıf	Düşük	İzle
Hava Yolu ve Genel Havacılık İşletmeleri	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Yer Hizmet Kuruluşları	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Havalimanlarında Hizmet Veren Özel Sektör Kuruluşları	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Havalimanı ve Terminal İşleticileri	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Genelkurmay Başkanlığı, Kuvvet Komutanlıkları ve Harita Genel Müdürlüğü	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Sayıştay	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Sağlık Bakanlığı	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Posta İşletmeleri Genel Müdürlüğü A.Ş.	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Türk Telekom A.Ş.	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
TEDAŞ	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Türkiye Atom Enerjisi Kurumu	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Yargı Organları	Güçlü	Düşük	Bilgilendir
Kamu İhale Kurumu	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
TSE	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Üniversiteler, Sivil Havacılık Yüksekokul	Zayıf	Düşük	İzle
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Sendikalar ve Dernekler	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış
Havacılık ve Uçuş Eğitim Okulu	Zayıf	Düşük	İzle
TUBİTAK	Güçlü	Önemli	Birlikte Çalış

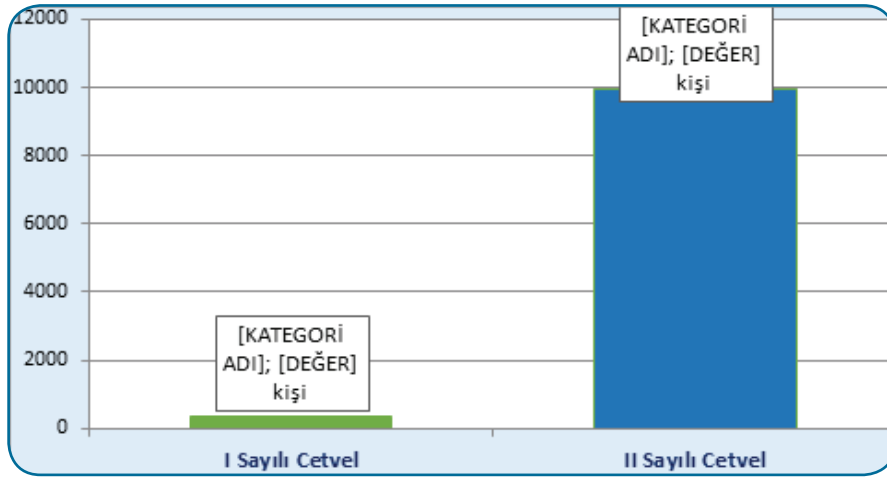
g)Kuruluş İçi Analiz

1- İnsan Kaynakları Yetkinlik Analizi

Kamu İktisadi Kuruluşu statüsünde olan DHMİ Genel Müdürlüğü, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında personel istihdam etmektedir. Personel alımları ise Yıllık Genel Yatırım ve Finansman Programı çerçevesinde, "Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar için Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik" gereğince, kamu personeli seçme sınavıyla yapılmaktadır. Kuruluşumuzda halen 399 sayılı KHK'nın 3/b bendine göre I sayılı cetvelde 347 ve 3/c bendine göre II sayılı cetvelde 9956 olmak üzere toplam **10303** personel görev yapmaktadır.

Çalışanların Statülerine Göre Dağılımları

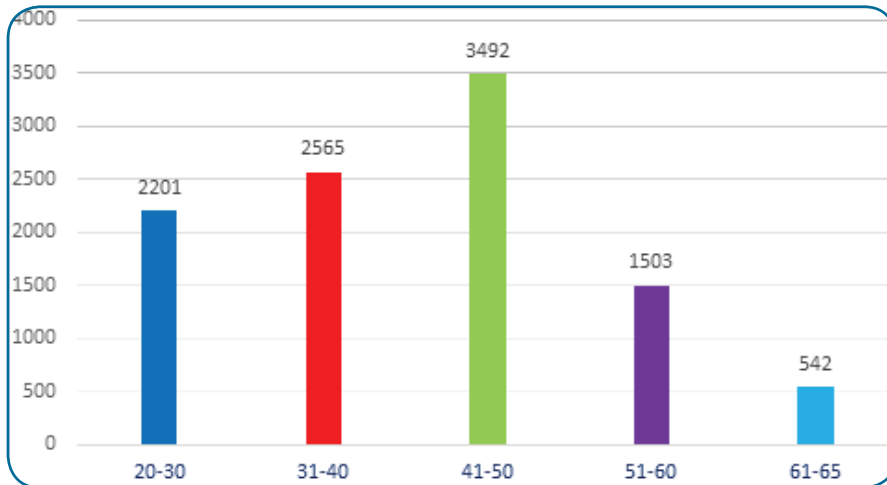
 %3,37 347 kişi (399 Sayılı KHK 3/b) %96,63 9956 kişi (399 Sayılı KHK 3/c)

Şekil-31

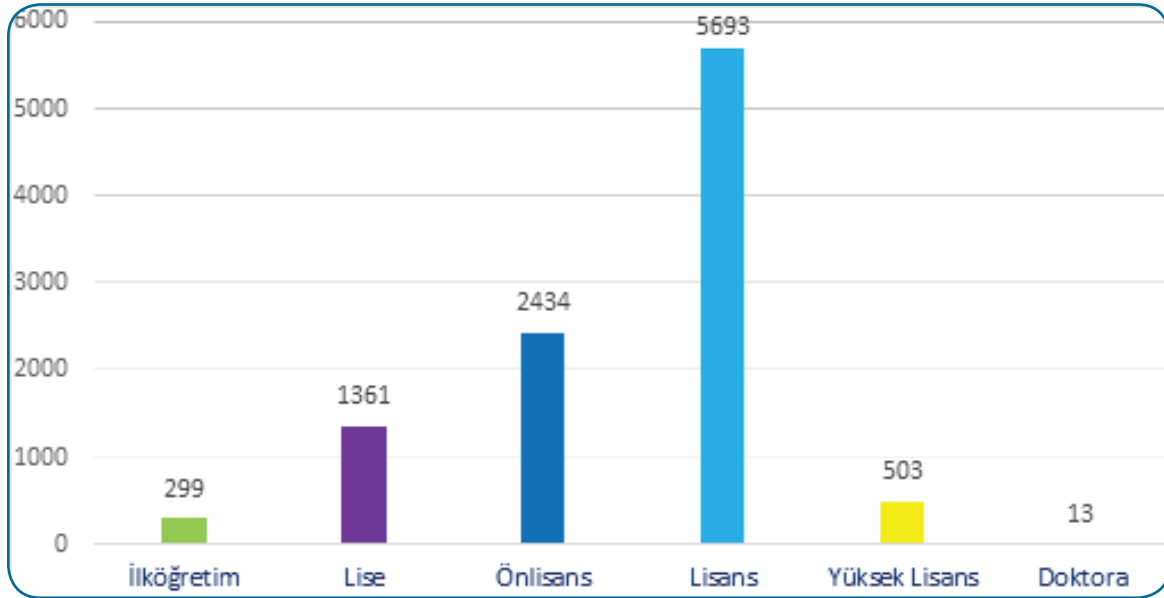
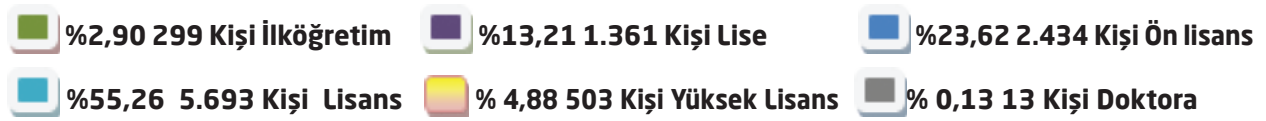
Çalışanların Yaşlara Göre Dağılımları

 %21,36 2.201 20-30 Yaş %24,90 2.565 31-40 Yaş %33,90 3.492 41-50 Yaş
 %14,58 1.503 51-60 Yaş %5,26 542 61-65 Yaş

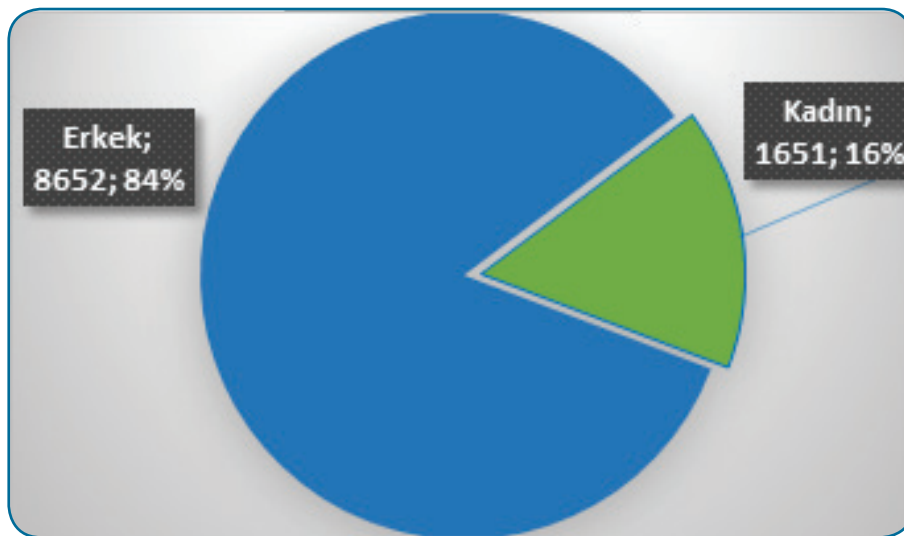
Şekil-32

Çalışanların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları

Şekil-33

Çalışanların Cinsiyetlere Göre Dağılımları

Şekil-34

İnsan kaynakları yönetimi içerisinde önemli alt dallardan biri de, insan kaynakları planlaması kavramıdır. İnsan kaynakları planlaması kısaca, organizasyonların gereksinim duyduğu iş gücünü öngörme ve bu gereksinimi karşılamak için gereken işleri aşama aşama düzenleme sürecidir. Burada önemli olan, doğru sayıda ve nitelikte personelin doğru zamanda ve doğru pozisyonlarda bulundurulmasıdır. Organizasyon, ancak bu şekilde bütünsel hedeflerine ulaşabilme yolunda etkinlik sağlayabilir. Planlama, her etkinlikte olduğu gibi insan kaynakları yönetiminde de son derece önemli ve belirleyici bir süreçtir. Kurumun kaderini etkileme gücüne sahip olan insan kaynağının seçimi, kuruma uyumu ve kurum içi başarılı çalışmalar yapılması önemli ölçüde bu konuda yapılmış bulunan planların başarısına bağlıdır. Ancak, 2000 yılında yayımlanan Genelge ile KİT'lerde norm kadro çalışmalarının durdurulması sebebiyle Kuruluşça norm kadro, iş analizi ve iş planlaması çalışmaları gerektiği ölçüde yapılamamıştır. Bu hususun,

- Yapılması gereken işlerin tanımlanması (iş analizi),
- Bu işleri yapacak nitelikte kişi niteliklerinin tanımlanması,
- İşlerin sadeleşmesi, tekrar ve gereksiz adımlardan arındırılması,
- Yapılan işlerin tam ve en yüksek verimle gerçekleştirilebileceği işgücü tasarımı,
- Yapılması gereken işleri öncelikle eldeki insan kaynağı ile yapılmasının sağlanması,
- Personelin doğru şekilde organizasyon şemasına yerleştirilmesi,
- Performans standartlarını belirlemek,
- Kariyer planının sağlıklı bir şekilde yapılmasını sağlamak konularında zamanında adım atılamamasına sebep olduğu değerlendirilmektedir.

2- Kurum Kültürü Analizi

Türk Sivil Havacılık sektörünün altyapısını oluşturan tesis ve donanımıyla, 1933 yılından bu yana değişik isim ve statülerle hizmetlerini yürütmekte olan DHMİ, 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Ana Statüsü çerçevesinde 1984 yılından itibaren faaliyetlerini Kamu İktisadi Teşebbüsü olarak sürdürmektedir.

Kuruluş; havacılık sektöründe uluslararası standartlarda, kaliteli, güvenli, konforlu, insana ve çevreye duyarlı, ileri teknoloji ürünü sistemlere ve yetişmiş insan gücüne dayalı hava seyrüsefer ve havalimanı işletme hizmetleri sunmaktır.

Kuruluş için çalışanların her düzeyde karar verme ve politika oluşturma süreçlerine katılımı son derece önemlidir. Çalışanların fikir ve görüşleri farklı yöntem ve mekanizmalarla alınmaktadır. Kuruluş çalışanları tarafından benimsenen ve paylaşılan değerlerin analizinin yapılabilmesi için iç ve dış paydaş anketinde kurumsal kültürün mevcut durumunu ve yapısını ortaya koyacak sorulara yer verilmiştir.

Bu kapsamda, kurum kültürünün kurum imajı, katılım, işbirliği, öğrenme ve gelişim, bilgi akışı, iletişim ve paydaşlarla ilişkiler yönünden memnuniyet verici düzeyde olduğu hususunun iç ve dış paydaşlarımızca kabul edildiği tespit edilmiştir. Ayrıca anket çalışmalarından elde edilen verilere göre, çalışanların yöneticilere ulaşmada sorun yaşamadığı görülmüştür.

Kuruluşun sürekli öğrenme ve gelişime açıklık politikası gereği çalışanlarını sık sık eğitime almakta ve çalışanların birbirleriyle bilgi, beceri ve tecrübelerini paylaşımlarına imkân sağlamaktadır.

Öte yandan, bilgi paylaşımı ve erişimi için kuruluşun internet sitesi yeniden tasarlanmış ve içerikler hem Türkçe hem de İngilizce olacak şekilde düzenlenmiştir. Uçuş bilgileri, etkinlikler, haberler ve duyurular bu internet sitesinde güncel olarak paylaşılmaktadır.

Kuruluş içerisinde, çalışanın yöneticileri tarafından yazılı veya sözlü olarak övülmesi, tebrik ve takdir edilmesi önemli bir motivasyon öğesidir. Bu nedenle, başarı gösteren kişilere ödül verilmesi çalışanların kuruluşun stratejik hedeflerine daha iyi odaklanmalarını ve kurum kültürünü içselleştirmelerini sağlayacaktır.

3- Fiziki Kaynak Analizi

DHİM Genel Müdürlüğünce, halen sivil hava trafiğine açık bulunan 56 havalimanından 49 havalimanı fiilen Kuruluşumuz tarafından işletilmektedir.

Şekil - 35

Türkiye hava sahasında, havalimanlarına iniş kalkış yapan ve transit geçen hava araçlarının uçuşlarını gerçekleştirdikleri 82 alçak, 82 yüksek olmak üzere 164 adet Konvansiyonel (ATS) hava koridoru ve 95 alçak, 96 yüksek olmak üzere 191 adet RNAV olmak üzere toplamda 355 uçuş yolu hava koridoru bulunmaktadır. Saha Kontrol Merkezince hava trafik akışının düzenlendiği ve ülke sathına yayılan seyrüsefer ve haberleşme cihazları ile desteklenen bu kontrollü uçuş yollarının uzunluğu 70.879 km'dir. DHİM Genel Müdürlüğünce işletilen sivil havalimanları ile askeri havalimanlarındaki sivil alanlar dâhil olmak üzere kontrol altında tutulan toplam 982 bin km² alanda hava seyrüsefer hizmeti verilmektedir. Ayrıca, uluslararası sefer yapmak veya ülkemiz havalimanlarına iniş kalkış yapmaksızın transit geçiş yapmak amacıyla hava sahamızı kullanmak durumunda olan hava araçlarının Türk hava sahasına giriş çıkış yaptıkları 41 adet giriş çıkış noktası bulunmaktadır.

Hava trafik kontrol hizmetlerinde, kontrollü sahalardaki sivil ve askeri trafiğe, ICAO standartlarında 24 saat kesintisiz hizmet verilmesi ve uçuş emniyetinin en üst düzeyde sağlanması esastır. DHİM bünyesinde hava trafiğinin düzenlenmesi ve hava araçlarının, havalimanlarımıza güvenle iniş kalkış yapmasını sağlamak amacıyla transit ve üst uçuş seviyelerindeki uçuşlara kontrol hizmeti veren 1 adet Saha Kontrol Merkezi, iniş/kalkış aşamasında havalimanına belirli bir mesafe ve uçuş seviyesinde uçuş yapmakta olan hava taşıtlarına hizmet veren 46 adet Yaklaşma Kontrol Merkezi, havalimanı civarında uçmakta olan ve havalimanına iniş, kalkış, taksi ve parklama yapan hava taşıtlarına hizmet veren 46 adet meydan kontrol kulesi faaliyet göstermektedir. Amasya-Merzifon, Balıkesir-Merkez, Kayseri, Konya, Diyarbakır, Malatya ve Kocaeli Cengiz Topel Havalimanlarında hava trafik kontrol hizmeti askeri otorite tarafından verilmektedir. Sabiha Gökçen Havalimanı, Zonguldak-Çaycuma Havalimanı, Zafer Havalimanı, Aydın Çıldır ve Gazipaşa Alanya Havalimanında da hava trafik kontrol hizmetleri Kuruluşumuzca verilmektedir.

Diğer taraftan Havacılık Bilgi Yönetimi (AIM) hizmetleri arasında; Merkez AIM Ofisleri, 2 adet Uçuş Bilgi Merkezi (HTKM ve Atatürk Havalimanında), 48 adet Havacılık Bilgi Yönetim Hizmet Birimi, uyduya dayalı arama ve kurtarma hizmeti veren 2 adet Hava Kurtarma Koordinasyon Merkezi (HTKM ve Atatürk Havalimanında), havalimanlarında 46 adet Arama Alt Kurtarma Ünitesi, 1 adet Haberleşme Merkezi (COM Center) (HTKM), 1 adet yedek Haberleşme Merkezi (İstanbul Atatürk Havalimanı) ve 235 adet Havacılık Haberleşme İstasyonu (AFTN/CIDIN/AMHS) bulunmaktadır.

Ülkemizin hava sahasında uçuş emniyetini sağlamak amacıyla 24 saat faaliyet gösteren 69 adet ILS, 73 adet VOR, 73 adet NDB ve 144 adet DME olmak üzere toplam 359 adet hava seyrüsefer yardımcı cihazı, 25 adet radar istasyonu, 14 adet ADS-B ve 29 adet yol kontrol(ACC) amaçlı hava yer haberleşme istasyonu ile 25 adet uydu yer (VSAT) istasyonu kurulmuş ve işletilmektedir.

Hâlihazırda Kuruluşumuz tarafından işletilmekte olan havalimanlarından 46'sında 66 adet ILS sistemi, DHMİ envanterinde olmayan Sabiha Gökçen Havalimanında 2 adet ve Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanında 1 adet ILS sistemi olmak üzere 48 havalimanında toplam 69 adet ILS Sistemi hizmet vermektedir.

RADAR VE HAVA SEYRÜSEFER SİSTEMLERİ	PSR	SSR	ADS-B	ILS	VOR	DME	NDB	Toplam
TOPLAM	8	25	14	69	73	144	73	406

Açıklama

1. Zafer, Zonguldak Çaycuma ve Antalya Gazipaşa, Aydın Çıldır, Selçuk Efes DHMİ denetimli özel şirket,
2. İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı, Savunma Sanayii Başkanlığı denetiminde özel şirket tarafından,
3. Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanı, Eskişehir Teknik Üniversitesi Sivil Havacılık Yüksekokulu tarafından işletilmektedir.
4. DHMİ Envanterinde bulunmayan Sabiha Gökçen Havalimanı HSS (Hava Seyrüsefer Sistemleri), Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanı ILS Sistemi ile Balıkesir Merkez ve Amasya Merzifon Havalimanı ILS/DME Sistemi (Askeri)

Şekil - 36

Hava seyrüsefer yardımcı cihazlarının/kolaylıklarının, haberleşme sistemleri ile alet yaklaşma standart uçuş kontrollerinin yapılması, hava pist aydınlatma sistemlerinin test edilmesi, arıza ve onarım sonrası kontrollerinin yapılması maksadıyla AFIS uçuş kontrol sistemi ile teçhiz edilmiş iki adet Citation XLS 560 uçuş kontrol uçağı 2009 yılından bu yana hizmet vermektedir.

Öte yandan 2 adet EC-145 tipi helikopter sırasıyla Aralık 2010 ve Mart 2011'de hizmete girmiş olup, mevcut yeni helikopterler ile yük, yolcu kapasiteleri, menzilleri ve havada kalış süreleri artmıştır.

DHMİ Genel Müdürlüğü işletiminde bulunan havalimanlarında 649 (261 kiralık araç dahil) adet genel maksatlı araç, 289 adet kar mücadele aracı, 148 adet temizlik aracı (PAT sahaları FOD temizliği ve pistlerdeki lastik izleri temizleme araçları vb. araçları içeren), 432 adet tanzim aracı (PAT sahaları işaretleme işlemleri yapan araç, pist frenleme ölçüm cihazı vb. araçları içeren) olmak üzere toplam 1.518 adet araç, havalimanlarımız araç parkında bulunmakta ve hizmet vermektedir.

İstanbul/Atatürk, Ankara/Esenboğa, İzmir/Adnan Menderes ve Antalya Havalimanlarında kojenasyon/trijenerasyon sistemleri bulunmaktadır. Bu sistemler ile havalimanlarının elektrik enerji ihtiyaçları karşılandığı gibi, (kışın ısıtma amaçlı) sıcak su ve (yazın soğutma amaçlı) soğuk su ihtiyaçlarının büyük bir kısmı karşılanmakta olup, bu sistemler ile havalimanları enerji ihtiyaçlarının çevreye duyarlı ve daha ekonomik olarak karşılanması amaçlanmaktadır.

Ayrıca; yukarıda belirtilen havalimanlarına ilaveten Erzurum, Adıyaman, Denizli Çardak, Van Ferit Melen, Kars, Kayseri, Mardin, Sivas Nuri Demirağ, Şanlıurfa GAP, Batman, Kocaeli Cengiz Topel havalimanlarında çevreye duyarlı ve daha ekonomik olan doğalgaz kullanılmaktadır.

Bundan başka, İzmir Adnan Menderes Havalimanına bağlı Çatalkaya-VOR, Antalya Havalimanı Merkez Radar, Burdur Kuyutepe-Radar, Dalaman Havalimanı Nuri Baba-Radar, Adana Havalimanı Akçadağ-Radar İstasyonlarına, Dalaman Havalimanı Kuvvet Santraline Yenilenebilir Enerji Sistemleri tesis edilmiş olup, buralarda rüzgâr ve güneş enerjisinden yararlanarak elektrik enerjisi üretilerek kullanılmaktadır. Hali hazırda Van Ferit Melen ve Gaziantep Havalimanları GES yapım süreçleri, Erzincan Havalimanı GES yapımı ihale süreci ile Sivas, Adıyaman, Denizli Çardak Havalimanları GES yapımı için proje çizim süreçleri devam etmektedir.

İstanbul Atatürk, Ankara Esenboğa, İzmir Adnan Menderes, Antalya, Muğla Dalaman ve Milas-Bodrum Havalimanlarında kurulmuş olan uçak yakıt hidrant sistemleri ile uçakların daha güvenli yakıt ikmali yapılması sağlanmaktadır.

İstanbul Atatürk, Ankara Esenboğa, İzmir Adnan Menderes ve Antalya Havalimanlarında kurulmuş olan ANMS (Airport Noise Monitoring System: Havalimanı Gürültüsü İzleme Sistemi) ile havalimanı ve çevresinde uçakların 24 saat boyunca çıkarmış oldukları gürültü izlenmektedir.

DHİM Genel Müdürlüğü işletiminde bulunan havalimanlarında ve "Radar ve Seyrüsefer İstasyonlarında" toplam 344 elektrojen grubu ile tüm sistem ve cihazlar için kesintisiz olarak sağlanan elektrik enerjisi ile uçuşların emniyetli bir şekilde gerçekleşmesi sağlanmaktadır.

Kuruluşumuz tarafından bilfiil işletilen havalimanlarında uçuş ve yangın güvenliği,-muhtelif kapasite ve özelliklere sahip toplam 277 adet su-köpük-kuru kimyevi toz sistemli yangın söndürme aracı, 10 adet merdivenli yangın söndürme aracı, 68 adet kurtarma aracı ve 70 adet arazöz (su ikmal) aracı ile sağlanmaktadır. Hareket kabiliyetini kaybeden uçakların kurtarılmasında kullanılmak amacıyla İstanbul Atatürk, Ankara Esenboğa, Antalya ve Erzurum Havalimanlarında 4E klasındaki en büyük tip uçakları kurtarma kapasitesine sahip hava yastığı ve ekipmanları ile geçici yol paneleri bulunmaktadır.

Bununla birlikte, uçak kaza kırım ve yangınlarına müdahale konularında, havalimanları ARFF ünitelerinde görev yapan ARFF personelinin periyodik olarak pratik eğitimlerini gerçekleştirmek, uçak yangınlarına karşı müdahale usul ve taktikleri konusunda çalışmalar yaparak gerçeğinden farksız olan canlı bir uçak yangınına karşı tecrübe kazanılması ve personelin fonksiyonel olarak hazır tutulmasını sağlamak amacıyla ülkemizde bir ilke imza atılarak Boeing 737-800 tipindeki bir uçağı bire bir ölçülerle simüle eden, senaryolar doğrultusunda uçak içinde ve dışında çıkarılacak yangınlara gerçek kurtarma ve yangın söndürme aracıyla müdahale yapabilme olanağı sağlayan bir uçak yangın söndürme simülatörü Erzincan Havalimanına tesis edilmiştir.

Ayrıca yine Erzincan Havalimanında, ARFF Araç Kullanma Simülatörü ile ARFF hizmetlerine yönelik gelebilecek her türlü eğitim talebi karşılanabilecek şekilde, münferit ve/veya eğitmen nezaretinde uçak kaza kırım ve yangınla mücadele konularında eğitime imkân sağlayacak; video, sesli profesyonel anlatım, iki boyutlu/üç boyutlu şematiklerin ve animasyonların kullanıldığı, uygulamalı senaryoların yaratıldığı bilgisayar tabanlı ve uzaktan erişimli ARFF Temel ve Taktik Eğitim Sistemi kurularak hizmete verilmiştir.

Simülatör eğitim tesisimizin çevre ülkelerde örneğinin bulunmaması sebebiyle buralardan gelebilecek eğitim talepleri doğrultusunda da ICAO kriterlerine uygun olarak uluslararası eğitimler verilebilecektir.

5335 Sayılı Kanun uyarınca havalimanlarının kiralanmak suretiyle işletme hakkı devirlerinin yanı sıra, Kuruluşumuz alt yapı yatırımlarına ilişkin maliyetlerin karşılanması ve işletme giderlerinin sürdürülebilmesine yönelik gerekli olan finans ihtiyacı 233 Sayılı KHK çerçevesinde, ücret tarifi ve ihale yolu ile kiralanen ticari mahallerden elde edilen gelirlerle sağlanmaktadır.

DHİM Havalimanı ücret tarifeleri; Kuruluşumuzun işletiminde olan havalimanlarında kullanıcılara verilen hizmetler, sağlanan kolaylıklar ile imtiyazlara ilişkin fiyatları içermektedir. Her yıl hazırlanan ücret tarifelerinin; Bakanlık onayını müteakip Havacılık Bilgi Genelgesi (AIC) ile yurt içi ve yurt dışı duyurusu yapılmakta ve DHİM web sitesinde yayımlanarak SHY-22 Havalimanları Yer Hizmetleri Yönetmeliğinin 24.(2) maddesi gereğince on beş gün sonrasında yürürlüğe konulmaktadır.

Süreklilik arz etmeyen, lokal bazda (bir yada birkaç havalimanında) verilen hizmetler, havalimanında bulunduğu yere göre oldukça değişkenlik gösteren (reklam yeri kirası vb.) hizmet bedelleri ile ücret tarifelerinde bulunmayan, ancak gerçekleştirilecek diğer hizmetlere ilişkin ücretler Pazarlama ve Ticaret Komisyonu tarafından belirlenmekte ve ticari alanlar ihale yoluyla kiralanmaktadır.

Pazarlama ve Ticaret Komisyonunca alınan kararlar doğrultusunda; 2018 yılı sonu itibarıyla 163 adet kiralama ihalesi gerçekleştirilmiştir.

İstanbul Havalimanı - 2019

Havalimanlarımızda; 42 adet büfe, 77 adet kafeterya-restoran, 40 adet otopark, 44 adet taksi işletmesi, 48 adet rent a car, 46 adet satış standı, 340 adet reklam mahalli, 16 adet bagaj kaplama, 2 adet döviz bürosu, 2 adet kitap/gazete satış yeri, 11 adet masaj koltuğu mahalli, 10 adet yiyecek içecek otomat mahalli, 7 adet şarjmatik, 35 adet ATM mahalli müsteciri bulunmaktadır.

Genel Müdürlüğümüze bağlı Ekipman Üretim Müdürlüğümüzce öz kaynaklarımız ve teknik personelimiz kullanılarak havalimanlarının ihtiyacı olan özel imalat kapsamında düz, döner, viraj ve rampa bagaj konveyörleri ile konturpua (hava trafik kontrol platformu), sabit-mobil hava trafik kontrol kulesi (platformu) imalatları gerçekleştirilmektedir. Bu imalatlar içinde özellikle son yıllarda geliştirilen viraj ve döner konveyörler, konturpua, ışıklı rüzgar konisi ve mobil kule dikkat çekmektedir. Söz konusu üretimler piyasa fiyatının ortalama %25'i bedelle yapılmaktadır. Son 5 yılda ortalama olarak 800 m. konveyör/yıl ve 600 adet/yıl frenli el bagaj arabası üretimi yapılmıştır.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından hali hazırda işletmesi yürütülmekte olan 49 havalimanı, 25 radar istasyonu ve mevcut SSY İstasyonlarında; toplam gücü ile orta büyüklükte bir şehir ölçeğinde kurulu güce sahip YG(Yüksek Gerilim) dağıtım sistemleri, muhtelif güçte elektrojen grubu ve kesintisiz güç kaynağı (UPS) ile hizmet kalitesinde herhangi bir aksama olmadan, hava seyrüseferinde kesintisiz enerji ve güvenilir işletmenin referansı olarak hizmet verilmektedir.

4-Teknoloji ve Bilişim Altyapısı Analizi

Havacılık sektörünün özelliği nedeniyle, Kuruluş hizmetlerinin yürütülmesinde ileri teknoloji ürünü sistemler ve bilişim teknolojileri kullanılmaktadır.

Hava trafik hizmetlerinde, Türk hava sahasının tamamını radar ile kaplamayı öngören projenin gerçekleştirilmesi ile uçuş yolları ve havalimanlarında ileri teknoloji ürünü radar sistemleri ile hizmet verilmektedir. 1994 yılında hizmete giren radar sistemlerinin modernize edilmesinin yanı sıra, ülkemizin de üye olduğu, Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı (EUROCONTROL) radar standardının, kesintisiz radar hizmeti sağlayan çift kaplama radar (SSR) standardı gereği 25 SSR ve 8 PSR radar sistemleri ile Türkiye hava sahasına hizmet vermektedir.

Hava seyrüsefer hizmetlerinin uluslararası standartlarda ve en üst seviyede sağlanması amacıyla gerçekleştirilmekte olan, Türkiye'deki Hava Trafik Yönetimi Kaynaklarının Sistematik Modernizasyonu (SMART) Projesi; 2002 yılı yatırım programımıza dâhil edilmiş, EUROCONTROL ile 2002-2004 yılları arasında ortak yürütülen çalışmalarla bu projenin altyapı hazırlıkları tamamlanmıştır. Bu projenin gerçekleştirilmesi ile mevcut saha kontrol üniteleri (Ankara ve İstanbul ACC'leri) tek bir "Saha Kontrol Merkezi" altında birleştirilmiştir.

Avrupa Hava Trafik Yönetim Programı'nın geliştirilmesine katkıda bulunacak faktörler içinde; uçuşlarda kullanılan havacılık bilgilerinin otomasyonu, entegrasyonu ve mevcut sistemlere yüksek kalitede veri sağlayacak müşterek bir Avrupa AIS veri tabanı (EAD) oluşturulması amacıyla hayata geçirilen EAD Projesi kapsamında; uluslararası standartlara dayalı havacılık verilerinin elektronik bir ortam ve formatta hazırlanması ve değerlendirilmesi işlemleri için ülkemizle EUROCONTROL arasında, "**EAD Kullanıcı Hizmet Düzey Anlaşması**" yapılmış, "**veri kullanıcı**" statüsü kazandırılmıştır.

Ayrıca, yurt içi ve yurt dışı uçuş emniyet mesajlarının dağıtımı, NOTAM bilgilerinin, hava durum raporlarının iletimi gibi yazılı bilgilerin hava trafik birimleri arasında eş zamanlı olarak değişimi işlemlerinin yürütüldüğü veri haberleşmesi bilgisayar altyapısının yenilenmesi amacıyla AFTN/CIDIN/AMHS sistemi temin ve tesisine yönelik gerekli işlemler tamamlanmıştır.

Mevcut AFTN/CIDIN sistemlerinin yanı sıra, aynı standart ve protokolda çalışan veri ağları kullanarak artan havacılık veri haberleşmesi gereksinimlerine yüksek performansta cevap verebilmek amacıyla EUROCONTROL geçiş programında yer alan Havacılık Mesaj İşleme Sistemi (AMHS-Aeronautical Message Handling System) bu kapsamda tesis edilmiştir.

Ayrıca ülkemiz Pan-Avrupa Network Sistemine (PENS) dâhil olmak için gerekli girişimlerde bulunmuştur. Söz konusu AMHS ve PENS projeleri sayesinde ülkemiz; veri haberleşmesine yönelik yüksek performanslı ve güvenilir sistemlerle yazılı ve görüntülü hizmet verecektir.

Ayrıca, Türkiye hava sahası ve havalimanlarını kullanan sivil hava araçlarının permi ya da uçuş müsaadesi takibi SHGM Bilgi Yönetim Sistemi üzerinden elektronik ortamda yapılarak kâğıtlı ortamdaki sisteme dayalı çalışma ortamına geçilmiştir.

2008 yılı sonunda, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'ndaki değişiklik sonrasında, kamu kuruluşlarının TUBİTAK ile direkt işbirliği yapılabilmesinin önü açılmıştır. 2009 yılında Kuruluşumuz ve TUBİTAK arasında iş birliği protokolü imzalanmıştır. 2010 senesinden itibaren;

- Hava Trafik Kontrol Simülatörü,
- Hava Aracı Takip Sistemi,
- Hava Trafik Kontrolörü Seçme Sistemi, Kuş Radarının geliştirilmesi ve Atatürk Havalimanı'na kurulumu,
- Uzaktan Eğitim ve Bilgi Paylaşım Portalı Ar-Ge Projesi, SSR Sinyal İşleme, Hava Trafik Kontrolörü Eğitim Simülatörünün Esenboğa Havalimanına kurulumu,
- İstanbul Atatürk Havalimanı atcTRsim kurulumu,
- Özgün CWP Geliştirilmesi ve Uygulanması,
- Türkiye ATM Altyapısının Modernizasyonu ile
- FOD Radarı Geliştirilmesi ve Antalya Havalimanı'na kurulum projeleri hayata geçirilmiştir.

Ayrıca, halen kullanılmakta olan uçuş, can ve mal emniyeti için son derece önemli olan ileri teknoloji ürünü hava seyrüsefer yardımcı cihaz ve sistemleri (VOR, NDB, DME, ILS vb.) ile haberleşme sistem/cihazlarının yenilenmesi ve modernizasyonu her yıl yatırım programı kapsamında sürdürülmektedir.

Hava seyrüsefer sistemlerinin yanı sıra, havalimanı sistemleri ve havalimanı hizmet araçları (it-faiye, ambulans, karla mücadele vb.) daha yeni modelleri ile değiştirilmekte, en son teknik özelliklere sahip araç ve teçhizatın kullanımı sağlanmakta, ayrıca söz konusu sistemlerin bakım ve idaresi de Kuruluş teknik elemanları tarafından yapılmaktadır.

Günümüzde, e-Devlet ve bununla ilişkili olarak e-Kurum kavramları tartışılmaya başlanmıştır. Hizmetlerini olabildiği ölçüde elektronik ortamda veren ve kâğıtsız ofis ortamında çalışmayı benimseyen kurumlar, e-Kurum olarak tanımlanmaktadır. Bu yolla, hizmet verimi ve vatandaş memnuniyeti artmakta ve hizmet maliyetleri oldukça düşmektedir. Birçok ülkede, devlet kurumları hızla e-Kuruma dönüşmekte ve e-Devlet uygulamaları da başlamaktadır. E-Devlet uygulamalarıyla dünyada yılda 100 milyar ABD Dolarını aşkın tasarruf sağlanmakta ve bu kaynaklar istihdam ve üretimi artırmaktadır.

Türkiye'de e-Devlet konusunda Cumhurbaşkanlığı nezdinde 2016 yılından bu yana yoğun bir şekilde yürütülen çalışmalar neticesinde; kurumların G2C, G2G, G2B hizmetlerinin 2018 yılı sonuna kadar e-devlet kapısına taşınması hususunda büyük ölçüde mesafe kat edilmiştir.

DHİM Genel Müdürlüğü, daha etkin hizmet vermek, hizmet alanını genişletmek ve dünyadaki benzer uygulamalara entegrasyonu sağlamak amacıyla, DHİM Modernizasyon projesini başlatmıştır.

DHİM Modernizasyon Projesi kapsamında:

- Mevcut DHİM yazılım uygulamalarının iyileştirilmesi ve yeni uygulamaların geliştirilmesi,
- Hizmet verilen havalimanlarında merkez ve depolar arasında DHİM İletişim Ağı'nın geliştirilmesi,
- Yüksek sayıda kullanıcıya elektronik hizmet verilmesi,
- Oluşturulacak iletişim ağı üzerinden değişik ortam (veri, ses, görüntü) bilgilerinin aktarılması,
- DHİM Genel Müdürlüğü ve havalimanları arasında çevrim-içi (on-line) iletişimin sağlanması,
- DHİM'nin ilişkili olduğu kuruluşlarla (havayolu şirketleri, EUROCONTROL vb.) elektronik ortamda iletişiminin sağlanması,

- Kuruluşumuzca 2018 yılında edinilen Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS) sertifikasının idamesi kapsamında bilişim sistemleri ve altyapısı ile kurumsal uygulamaların güvenlik testlerinin rutin olarak yapılabilmesi için çalışmaların sürdürülmesi,
- Makine öğrenmesi ve yapay zekânın kullanıldığı uygulamaların geliştirilmesi,
- Lokal veya yerli bulut servis sağlayıcısı üzerinden SaaS uygulamalarının geliştirilmesi, Uluslararası platformda tanıtım ve pazarlaması,
- Geleneksel Network mimarisinden yazılım tabanlı (Software Defined) Network mimarisine geçişin sağlanması amaçlanmaktadır.

5- Mali Kaynak Analizi

Kuruluşumuz kendi yatırım ve işletme giderlerini, hizmet ve faaliyetleri sonucu elde ettiği gelirleri ile karşılamaktadır. Kuruluşumuzun gelirleri terminal ve işletme hizmet gelirleri ile hava seyrüsefer hizmetlerine ilişkin maliyetlerin geri dönüşümünden oluşmaktadır. Hava seyrüsefer hizmet gelirleri bu hizmetler için yapılan yatırım ve işletme giderlerinin "geri dönüşüm" esasına dayanan milli maliyet sisteminin oluşturulması yöntemiyle, ülkemizin de üyesi bulunduğu EUROCONTROL teşkilatı tarafından Kuruluş adına tahsil edilmektedir.

Kuruluş faaliyetleri neticesinde, 2017 yılında

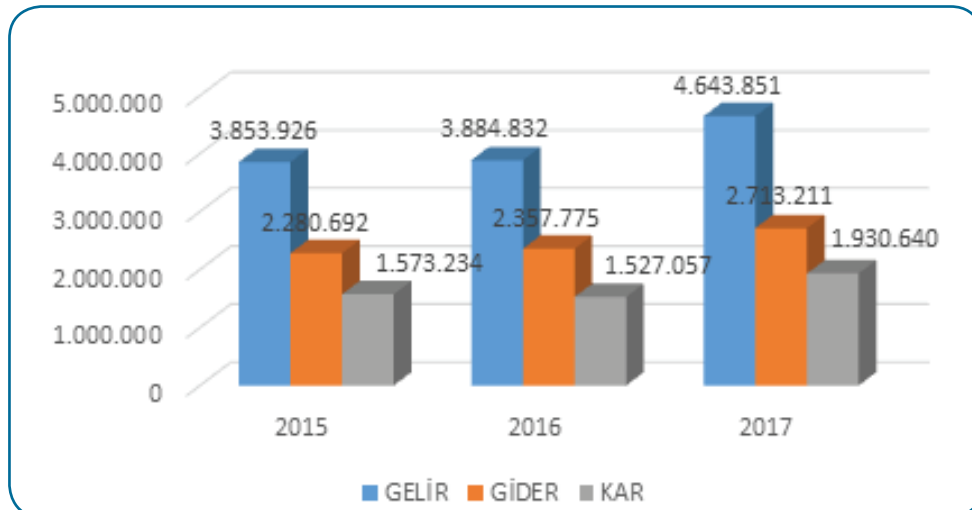
4.643.851 Bin TL	Gelir (Safi)
2.713.211 Bin TL	Gider
1.930.640 Bin TL	Kar (Ticari Kar)

elde etmiştir.

Yatırımlarını kendi öz kaynakları ile karşılayan Kuruluşumuza 2017 Yılı Yatırım Programında yer alan toplam 41 ana proje ve 141 alt proje için 621.138.000 TL başlangıç ödeneği, 200.000.000 TL Ek Ödenek alınarak 821.138.000 TL revizeli ödenek tahsis edilmiştir. Kuruluşumuzca 2017 yılsonu itibarıyla toplam 795.922.454,88 TL harcama yapılmış olup % 99,1 oranında bir nakdi gerçekleşme sağlanmıştır.

2018 Yılı Yatırım Programında yer alan 42 ana proje ve 111 alt proje için 756.955.000 TL başlangıç ödeneği, 500.000.000 TL Ek Ödenek alınarak 1.256.955.000 TL revizeli ödenek tahsis edilmiştir. Kuruluşumuzca 2018 yılsonu itibarıyla % 99 gerçekleşme sağlanması hedeflenmektedir.

Gelir Gider ve Kar Durumu

Şekil - 37

h)Finansal Analiz*

Tablo - 9

	SONUÇ	DEĞERLENDİRME
Cari Oran	1,0173	Kuruluşumuzun kısa vadeli borçlarını ödeme konusunda bir sorunu bulunmamaktadır.
Dönen Varlıklar / Kısa Vadeli Borçlar		
Likidite Oranı	0,9779	Kuruluşumuzun kısa vadeli borçlarını ödeme konusunda bir sorunu bulunmamaktadır.
(Dönen Varlıklar-Stoklar) / Kısa Vadeli Borçlar		
Kaldıraç Oranı	0,2144	Kuruluşumuzun riskli bir borçlanma politikası bulunmamaktadır.
Toplam Borçlar / Toplam Varlıklar		
Varlık Devir Hızı	0,4280	Kuruluşumuzun varlıkları verimli şekilde değerlendiriyor.
Net Satışlar / Toplam Varlıklar		
Stok Devir Hızı	66,8975	Kuruluşumuzun stokları iyi yönetilmektedir, aktifleri etkin kullanılmaktadır.
Net Satışlar / Stoklar		
Alacak Devir Hızı	9,4458	Kuruluşumuz alacaklarının tahsilinde sorun yaşamamaktadır. Faaliyet alanı son yıllarda artan Kuruluşumuz için iyi bir işletmecilik göstergesidir.
Net Satışlar / Ticari Alacaklar		
Alacakların Ortalama Tahsil Süresi	38,1122	Kuruluşumuz alacaklarının tahsilinde sorun yaşamamaktadır.
360 / Alacak Devir Hızı		
Net Kar Marjı	0,3565	Kuruluşumuzun verimliliği iyi durumdadır.
Net Kar / Net Satışlar		
Varlık Karlılığı	0,1526	Mali yapı olumlu bir seyir göstermektedir
Net Kar / Toplam Varlıklar		
Özsermaye Karlılığı	0,1943	Kuruluşumuzun özsermaye karlılığı yüksek seviyededir.
Net Kar / Özsermaye		
Bütçe Transferleri Öncesi Borçlanma Gereği	-1.202.039.087,66	Kuruluşumuz tüm finansman ihtiyacını, hizmet ve faaliyetleri sonucu elde ettiği gelirleri ile karşılamaktadır.
Bütçe Transferleri Sonrası Borçlanma Gereği	-1.202.039.087,66	Kuruluşumuz tüm finansman ihtiyacını, hizmet ve faaliyetleri sonucu elde ettiği gelirleri ile karşılamaktadır.
Yatırım Hariç Borçlanma Gereği	-1.997.961.542,54	Kuruluşumuz tüm finansman ihtiyacını, hizmet ve faaliyetleri sonucu elde ettiği gelirleri ile karşılamaktadır.
Faaliyet Gelirleri / Faaliyet Giderleri	25,1949	Faaliyet gelirlerinin faaliyet giderlerini karşılama oranı yüksektir.

(*2017 Yılı Gerçekleşmeleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.)

Kuruluşumuz karlılığını sağlayan unsurlar hava seyrüsefer ve YİD-KİD kapsamındaki gelirler olup, Kuruluşumuz dönem karı üzerinden %10 yedek akçe ayrıldıktan sonra, bakiye kalan tutar kurumlar vergisi ve temettü olarak Hazine'ye ödenmektedir.

1) Sektörel Analiz**a) Sektörel Eğilim Analizi****Tablo - 10**

ETKENLER	Tespitler (Etkenler/Sorunlar)	Kamu Sermayeli İşletmeye Etkisi		Ne Yapılmalı
		Fırsatlar	Tehditler	
Politik	Ülkeler arası politik unsurların iktisadi büyümeyi olumsuz etkilemesi (olumsuz)		Sürdürülebilir büyüme kesintiye uğrar	ÖNLEYİCİ POLİTİKALAR GELİŞTİRİLMELİ
Ekonomik	Türkiye ekonomisindeki büyüme (olumlu)	Seyahat eğiliminin artması		HAVA SEYRÜSEFER EMNİYETİNİ EN ÜST DÜZEYDE SAĞLAMAK
Sosyokültürel	Turizm sektöründeki büyüme (olumlu)	Seyahat eğiliminin artması		BÖLGESEL HAVA ULAŞIM MERKEZİ OLMAK
Teknolojik	Ar-Ge çalışmalarının artması (olumlu)	Hava ulaşımında dışa bağımlılığın azalması		AR-GE KAPASİTESİNİN ARTTIRILMASI
Yasal	AB Müktesebatında karşılıklı belirlenemeyen hususlar (olumsuz)		AB Kararlarında söz sahibi olamaması	KOMİSYON İLE ÜLKEMİZ ARASINDA MUTABAKATA VARILMASI
Çevresel	Çevresel etkilerin (karbondioksit salımını, gürültü, vb.) asgari düzeye indirilmesi (olumlu)	Hava ulaşımının daha çevre dostu olması		YEŞİL HAVALİMANI VE YEŞİL KURULUŞ SAYISININ ARTIRILMASI

Havayolu ulaştırmasında büyümeyi açıklayan en önemli değişken gayri safi milli hasıladaki (GSMH) büyümedir. Gayri safi milli hasıladaki büyüme ile ülke nüfusunda kişi başı alım gücündeki artış ulaşım talebi olumlu yönde etkilemektedir. Ancak politik istikrarsızlıklar ile GSMH'nin kesintiye uğraması talebin azalışı ile sonuçlanmakta, seyahat eğilimlerinde azalış ile kendini göstermektedir. Diğer taraftan hava ulaşımının büyümesinde diğer önemli bir etken de turizm sektörüdür. Ülkemize özellikle yurt dışından olan turistik seyahatlerin büyük bir bölümü havayolu ulaşımı ile sağlanmaktadır. Bu nedenle turizm sektörünün çeşitlendirilerek tüm yıla yayılması ve istikrarlı politikaların uygulanması hava ulaşımını olumlu etkileyecektir.

Hava ulaşımını altyapı, üstyapı, emniyet, hizmet seviyesi ve güvenlik yönünden donatımlı bir şekilde sürdürülebilir kılmak için teknolojik imkânların etkin kullanımına ihtiyaç vardır. Hava ulaşımına yönelik teknolojik yatırımlar önemli bir maliyet teşkil etmekte ve sürekli yenileme gerektirmektedir. Bu kapsamda, Ar-Ge ürünlerimiz teknolojik yönden dışa bağımlılığı en aza indirgeyecektir. Ar-Ge kapasitesinin arttırılması ile amaçlanan Ar-Ge projeleri ile elde edilen ürünlerin kullanımı, pazarlanması ve bir sonraki versiyonların tasarlanması vb. hususlarda ilerleme sağlamaktır.

AB ile son dönemde gözlenen çözüm odaklı görüşmeler çerçevesinde teknik uzlaşmazlıkların giderilebildiği ve belirli bir ilerleme kaydedildiği gözlenmiştir. AB ile uygun bir mutabakat zeminine varılması halinde hava ulaşımına olan mevcut talebin artacağı öngörülmektedir.

Son yıllarda tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de hava ulaşımında çevreci yaklaşımlar ön plandadır. Çevre konusunda sağlanan ilerlemelerin belirginlik kazanmasına Kuruluş olarak katkı sağlamaya devam edilecektir.

b) Sektörel Yapı Analizi

Tablo - 11

Sektörel Güçler	Tespitler (Etkenler/Sorunlar)	Fırsatlar	Tehditler	Ne Yapılmalı
Pazarın Durumu	Rekabetçi	Turizmin geliştirilmesi ile artan yolcu potansiyeli ve yanı sıra dünyada ülkemiz hava seyrüseferi ve havalimanı işletmeciliğinde ana faaliyet olarak yürüten az sayıda ülkeden birisi olunması.	Komşu ülkelerde yaşanan iç savaşlar ve istikrarsızlık.	Nitelikli iş gücünün artırılması, sektör dinamiklerini doğru anlama ve reaksiyon verme, stratejik yaklaşımlar ve istikrarlı bir politik yapı oluşturulmalıdır.
Rekabet Durumu	Güçlü bir rekabet	DHMI'nin bilinirliğinin sağlanmış olması. Dünya havacılık sektöründe liberalleşme ve serbestleşmenin giderek artması Afrika pazarında etkin söz sahibi olma imkânı.	Büyüme ile rekabetin daha da zorlaşması.	Dünyaya açılım sağlamaya imkân tanıyacak fırsatlar daha etkin ve stratejik bir yaklaşım ile yönetmeli.
Paydaşlar	Havayolu taşıyıcıları, terminal işletmecileri, devlet otoriteleri, yer hizmet kuruluşları vd. ilgili paydaşların ortak amaçlarda birleşip, endüstrinin gelişimine hizmet etmesi	Havacılık endüstrisinin topyekûn büyümesine ve dolaylı olarak ekonomik büyümeye katkı sağlanabilecektir.	Sürecin yönetilememesi.	Paydaşlar arasındaki iletişim ve koordinasyonun güçlendirilmesi.

Sivil havacılık sektörü, günümüzde büyüyen gelecekte de stratejik önemi artacak bir sektördür.

Sektörün en önemli sorunu nitelikli iş gücü sıkıntısıdır. Bu noktada sektörle ilgili eğitim kurumlarının sayısı artsa da müfredatın güncel olmaması, uygulama imkânlarının yetersizliği, verilen dil eğitiminin sektörün ihtiyacını karşılayamaması gibi sorunlar mevcuttur.

Türkiye; sivil havacılık için hem coğrafik konum, hem iklim hem de arazi açısından oldukça elverişli bir ülkedir. Önemli tüketim merkezlerine yakın olması da dış hat seferleri açısından bir avantajdır. Yakıt maliyetleri, Türkiye gibi yakıt ithal eden bir ülke için her sektörde sorun olmaktadır. Sivil havacılık sektörü de bu sorunu yaşamaktadır.

DHMI'nin bilgi ve tecrübesini uluslararası alanda yansıtabilmesiyle birlikte ülkemiz havacılık sektörünün dünya ile entegrasyonu ve etkileşimi artmakla kalmayacak ayrıca; uluslararası alandaki faaliyetlerin ifa edilmesi durumunda hem milli gelirimizde artış sağlanacak hem de uluslararası alanda stratejik bir kazanım elde edilecektir.

Dünyada hava seyrüseferi ve havalimanı işletmeciliğini tek elden yönetebilmenin önemi son yıllarda anlaşılmaya başlanmıştır. Kuruluşumuza danışmanlık anlamında başvuruda bulunan ülkelere tek elden çok seçenekli hizmet verebilme avantajı tercih edilme sebebimiz olmaktadır.

Lojistik ve Ulaştırımda Gelişmeler

	2017 Sonu	2018 Beklenen Gerçekleşme	2018 Plan Hedefi
LOJİSTİK			
Lojistik Performans Endeksi Sıralaması	34 (2016)		<15
KARAYOLU			
Bölünmüş Yol (km)	23.360		25.272
Otoyol (km)	2.657		4.000
BSK (km)	23.559		39.552
Trafik (Milyar Taşıt-km)	119		119
Yolcu Taşıma (Milyar Yolcu-km)	301		321
Yük Taşıma (Milyar Ton-km)	253		294
Karayolu Ağı Yoğunluğu (km/1000 km ²)	86,7		87
Otoyol Ağı Yoğunluğu (km/1000 km ²)	3,4		5,11
DEMİRYOLU			
Konvansiyonel Ana Hat Uzunluğu (km)	11.395		10.556
Hızlı Tren Hat Uzunluğu (km)	1.213		2.496
Elektrikli Hat Yüzdesi	41		70
Sinyalli Hat Yüzdesi	49		80
Yük Taşıma (Milyar Net Ton-km)	12,8		22,5
Karasal Yük Taşımacılığında Demiryolunun Payı (%)	4,4		7,1
DENİZYOLU			
Konteyner (Milyon TEU)	10		13,8
Yükleme-Boşaltma (Milyon Ton)	471		615
Türk Bayraklı Deniz Ticaret Filosu (Milyon DWT)	6,5		14,0
HAVAYOLU			
Havayolu Yolcu Sayısı (Milyon Yolcu)	193	205	210

Şekil-38

Dünyada ön plana çıkan güvenli, hızlı ve daha konforlu ulaşım talepleri son yıllarda ulaştırmanın gelişimini hızlandırmış ve 10.Kalkınma Planında lojistik hizmetleriyle desteklenen ulaştırma türlerinin bütünleşmiş bir şekilde işletimi, verimli ve etkili bir ulaştırma altyapısı oluşturmak amacıyla politikaların uygulanmasının gerekliliği vurgulanmıştır.

Havayolu taşımacılığında yapılan düzenlemeler çerçevesinde pazara yeni taşıyıcıların girmesi talepte hızlı bir büyümeye yol açmıştır. 2017 yılında 193 milyon olarak gerçekleşen havayolu yolcu trafiğinin 2018 yılsonu itibarıyla 210 milyon yolcuya ulaşmıştır.

i)GZFT Analizi

GÜÇLÜ YÖNLER

- Ana faaliyet konuları olan hava seyrüsefer ve havalimanı işletme hizmetlerinde 85 yıllık deneyime sahip olması.
- Mevcut personelin faaliyet konuları itibarıyla yeterli bilgi ve deneyime sahip olması.
- Verilen hizmetlere ilişkin uluslararası kural ve standartların uygulanması.
- Uluslararası sektörel kuruluşlara üye olunması, teknik ve idari konularda işbirliği yapılması.
- Yatırımlarını kendi öz kaynakları ile finanse edebilmesi.

- Kuruluşun ana faaliyet alanına giren konularda güncel tüm teknolojik gelişmelerin takip edilmesi ve bu kapsamda ihtiyaç duyulan cihaz platform ve servis katmanlarında iyileştirme ve güncellenmelerin yapılması.
- Avrupa Birliği mevzuatının yakından takibi, uyum çalışmalarının yapılması.
- Türk hava sahasında hava seyrüsefer hizmeti veren tek, havalimanı işletmeciliğinde ise ilk ve en fazla havalimanı işleten kuruluş olması.
- Kamu Özel İşbirliği uygulamaları ile önemli yatırım ve işletme projelerini gerçekleştirebilme imkân ve kabiliyetine sahip olması.
- Hava sahası dizaynı ve yönetiminin Kuruluş tarafından sağlanması.
- Kuruluşun hizmetlerinin "Emniyet ve Yönetim Sistemleri" güvencesinde sağlaması.
- Faaliyet konuları kapsamında küresel ve bölgesel ölçekte etkinliğinin yüksek olması
- Eğitim Akademisine sahip olması ve faaliyet alanlarına ilişkin eğitimleri ulusal ve uluslararası isteklilere verebilmesi.
- Maliyeti tamamen EUROCONTROL tarafından karşılanan personelin temininde kolaylık sağlanması.

ZAYIF YÖNLER

- Birimler arası koordinasyonda iş prosedürlerinde uyumsuzluklar kaynaklı sorunlar.
- Personel eğitiminin, Kuruluşun hizmet alanları itibarıyla dengeli dağıtılamaması.
- Personelin çoğunluğunun büyük havalimanlarında çalışmak istemesi.
- Çalışanların motivasyon ve aidiyetini artıracak sistemlerin olmaması.
- Havalimanı gelirlerinin toplanmasında otomasyon sistemlerinin iyileştirilmesine duyulan ihtiyaç.
- Çalışanlar için, ölçülebilir performans kriterlerinin henüz tamamlanmamış olması.
- Zarar eden havalimanları.
- Kariyer planlaması ve kariyer hedefi sistematığının olmaması.
- Kuruluşumuzda görev yapan deneyimli personelin emeklilik vb. sebeplerle ayrılması sonucunda bilgi ve deneyimin yeni personel sorun yaşanması, kurumsal hafızanın oluşturulamaması.

FIRSATLAR

- Havacılık sektöründe pazarın gelişime açık olması.
- Turizmin hava trafik artışına olumlu etkisi.
- Uluslararası kuruluşlara (ICAO, ECAC, EUROCONTROL vb.) üye olunması ve standartlarına uyum sebebi ile Kuruluşa sağladığı fırsatlar.
- Özel sektörün havacılık yatırımları ve işletmeciliğinde yer almaya başlaması.
- Ülkemizin coğrafi büyüklüğü nedeniyle hava ulaşımına elverişli olması.
- Yurt içi ve yurt dışındaki sosyo-ekonomik değişimin ve refah artışının hava yolu ulaşımına rağbeti artırması.

- Hava Seyrüsefer hizmet gelirlerinin EUROCONTROL aracılığıyla tahsil edilebilmesi.
- Bölgesel hava taşımacılığının yolcu sayısında sağladığı artış.
- Havacılık sektörüne yeni şirketlerin katılması ile oluşan rekabet nedeniyle, taşınan yolcu sayısı ve kargo miktarının artmasına bağlı oluşan yeni talepler doğrultusunda havalimanlarının hale getirilmiş olması.
- Ülkemizin coğrafi konumu itibarıyla hava ulaşımında kıtalar arası geçiş güzergâhı üzerinde olması.
- İstanbul Havalimanının hizmete girmesiyle kıtalararası transit geçişin küresel odak noktası olması.

TEHDİTLER

- Yürürlükte bulunan mevzuatın nitelikli personel alımında kısıt oluşturması.
- Havalimanı idaresinde, merkezi idareler ve askeri birimler ile yaşanan yönetim ve koordinasyon sorunları.
- Havalimanlarındaki faaliyetleri olumsuz etkileyen ve yetki karmaşasına yol açan farklı idari ve yasal düzenlemelerin mevcudiyeti.
- Tasarruf tedbirleri ve Kamu İhale Kanunun getirdiği kısıtlamalar nedeniyle havacılık kural ve standartlarına uyum sağlamak için gerekli yeni teknolojilerin temininde yaşanabilecek gecikmeler.
- Dünyada ve ülkemizde meydana gelebilecek politik ve ekonomik istikrarsızlıklar ile güvenlik tehditlerinin hava yolu taşımacılığına olumsuz etkileri.
- Hava sahası sınıflandırması ve havalimanı mânia kriterlerine yeterince uyulamaması.
- Mülki İdari Amirlerinin güvenlik konuları dışında yetki kullanması.
- Havayolu ulaşımının, demiryolu, denizyolu başta olmak üzere diğer ulaşım modları ile entegrasyonunun tam olarak sağlanamamış olması, intermodal taşıma ve lojistik uygulamalarının yapılamaması
- İklim değişikliği, deprem, sel gibi doğal faaliyetlerin mevcut havalimanı altyapılarına zarar verme ihtimali.
- Sivil havacılığa ilişkin uygulanmakta olan uluslararası kural ve standartların tamamının milli mevzuata dönüştürülemediği olması.

KURULUŞUN GELECEĞE BAKIŞI

MİSYON

Uluslararası standartlarda hava seyrüsefer ve havalimanı işletme hizmetleri sunmaktır.

VİZYON

Hava trafik yönetimi ve havalimanı işletmeciliği alanında, küresel boyutta rekabet gücünü haiz dünyanın öncü Kuruluşlarından biri olmaktır.

TEMEL İLKE VE DEĞERLERİMİZ

Kuruluşumuzun yönetim ve hizmetler hususunda aşağıda belirtilen başlıklar dikkate alınmaktadır.

- * Kalite, şeffaflık ve konfor
- * Mesleki uzmanlık
- * İleri teknoloji ve bilişim teknolojileri kullanımı
- * Güvenirlilik ve emniyet
- * Çevreye ve insana duyarlılık
- * Gelişime açıklık
- * Verimlilik
- * Ülke ekonomisine katkı sağlamak
- * Etik ilkelere uygun çalışma
- * Sürdürülebilirlik

STRATEJİK AMAÇLAR

AMAÇ 1- HAVA SEYRÜSEFER EMNİYETİNİ EN ÜST DÜZEYDE SAĞLAMAK:

Son yıllarda büyük önem kazanan hava taşımacılığına paralel olarak tüm dünyada ve özellikle de içinde bulunduğumuz **“Avrupa hava sahasında”** sivil hava trafiğinde önemli artışlar olmaktadır. Ülkemizde gerçekleşen yıllık hava trafik artışı ise son yıllarda Avrupa ortalamasının üzerinde seyretmektedir. Buna bağlı olarak; hızlı bir gelişme gösteren havacılık sektörüne ilişkin tüm teknolojik gelişme ve değişiklikler takip edilerek, **“Ülkemiz hava sahasında”** verilen hava trafik hizmetlerinin kalitesinin artırılması, sorunsuz ve emniyetli bir şekilde yerine getirilmesi amaçlanmaktadır.

Hava seyrüsefer hizmetlerinin sağlanmasına yönelik personel, sermaye, cari (işletme) ve yatırım giderlerinin EUROCONTROL’e bildirilen ülke milli maliyetlerine yansıtılarak geri dönüşümünün sağlanması imkânı kullanılarak mevcut yatırımların zamanında tamamlanması, geleceğe yönelik projelerin hayata geçirilmesi, Single European Sky ATM Research (SESAR) Stratejisi kapsamında CNS (Haberleşme, Seyrüsefer, Gözetim) alanlarında ATM sistemlerinin sürekli modernizasyonunun sağlanması amaçlanmaktadır.

Hedef 1.1: Hava trafik yönetim hizmetlerinin kalitesinin artırılması ile sorunsuz ve emniyetli bir şekilde yerine getirilmesi sağlanacaktır.

Hedef 1.2: Haberleşme, seyrüsefer ve gözetim (CNS) altyapısı geliştirilecek ve iyileştirilecektir.

Hedef 1.3: Hava trafik yönetiminde kullanılan sistemlerin milli olarak üretilmesi, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik olarak Ar-Ge çalışmaları yapılacaktır.

Hedef 1.4: Havacılık bilgileri dijital ortamda ve Havacılık Bilgi Değişim Modeli (AIXM) ile sağlanacaktır.

Hedef 1.5: 2019 yılından itibaren 2023 yılı sonuna kadar her yıl en az 1 seyrüsefer ve/veya radar istasyonuna rüzgâr ve/veya güneş santrali yapılacak, hava seyrüsefer hizmetlerinin uluslararası standart ve kurallara uygun şekilde sürdürülebilmesi için tesis ve sistem açısından geliştirilmeye ihtiyaç duyulan teknik blok ve kuleler yenilenecektir.

AMAÇ 2- HAVALİMANLARI İŞLETME HİZMETLERİNİ ULUSLARARASI STANDARTLARDA SAĞLAMAK

Havalimanlarında bulunan uçak hareket alanları olarak tanımlanan pistlerin gelişen teknolojilere göre genişliklerinin artırılması ile apron, emergency pist, paralel pist ve paralel taksi yolları gibi sahaların genişletilmesi ve buna bağlı olarak bu sahaların daha etkin ve verimli kullanılmasının sağlanması önemlidir. Her türlü olumsuz görüş şartlarında, sıfır görüş şartlarını da kapsayacak şekilde uçakların, iniş-kalkış trafiği ve PAT sahaları yer hareketlerini güvenli bir biçimde yapabilmesi için, havalimanı kategorilerinin yükseltilmesi, bu amaçla görsel yardımcılar, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO) tarafından belirlenen standartlarda tesisi yapılırken, işletme kolaylığı ve verimliliği en üst düzeyde sistemlerle donatılmasının planlanması gerekmektedir.

Havalimanlarında bulunan terminal ve destek binalarını yolcu potansiyeli, konforu ve güvenliğini arttırmaya yönelik son teknolojik gelişmeleri içeren sistemlerle teçhiz ederek, gelişen dünya standartlarını takip etmek önemli bir husustur. Bu amaçla, terminal güvenliğine yönelik yatırımların devam etmesini sağlamak, terminal ve müteimmimleri inşaatlarının en son teknoloji ile çevreye duyarlı, depreme dayanıklı ve uzun yıllar hizmet verebilecek şekilde tasarlanması, yer haberleşmesinin güvenli, kesintisiz ve daha fonksiyonel bir hale getirilmesi amacıyla yeni geliştirilen sayısal telsiz sistemlerine geçiş çalışmalarının yapılması ile yolcu güvenliği hizmetini en üst düzeyde ifa etmek için gerekli teçhizatın temin ve tesisi elzemdir.

Hedef 2.1: PAT sahalarında her türlü yer hareketinin kesintisiz ve emniyetli bir şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla gelişen teknolojiye bağlı olarak karla mücadele, temizlik ve tanzim araçları temin edilecektir.

Hedef 2.2: Havalimanlarımızın tamamında (Gökçeada hariç) Yeşil Kuruluş ve en az 10 Havalimanı-

mızda da Yeşil Havaalanı unvanlarının 2023 yılına kadar alınması sağlanacaktır.

Hedef 2.3: Havalimanları terminal binaları ile sistem, cihaz ve teçhizatlarının enerji ihtiyaçları için, yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanmak üzere, entegre enerji sistemleri kurulacaktır.

Hedef 2.4: Havalimanı hizmet araçlarının havalimanı kategorilerine göre temini ve yenilenmesi amacıyla son teknoloji ARFF araçlarının ve sistemlerinin gelişen uçak trafiği ve tiplerine göre alımlarının yapılması, hizmetlerin daha etkin verilebilmesi için ARFF istasyonlarının yenilenmesi ve/veya yapılması sağlanacaktır.

Hedef 2.5: Havalimanlarımızın tamamında (Gökçeada hariç) 48 adet Stratejik Gürültü Haritalamaları hazırlanacaktır.

AMAÇ 3- BÖLGESEL HAVA ULAŞIM MERKEZİ OLMAK:

Tek Avrupa Seması uygulaması kapsamında, hava trafik hizmetlerinde, ortak hava sahası sınıflandırılması, mevcut Avrupa ATS (hava trafik hizmetleri) koridor ağı ve sektörizasyonun esnek ve etkin kullanımının sağlanması, hava sahası kullanım kapasitelerinin artırılması konularında uygulamaya yönelik ortak kural ve usullerin geliştirilmesi, hava sahası ve havaalanları kapasitelerinin artırılması amaçlanmaktadır.

Avrupa, Kafkasya, Orta Asya, Orta Doğu ve Körfez ülkeleri için önemli bir geçiş bölgesinde yer alan ülkemiz hava sahasının coğrafi konumu ve hava sahasının büyüklüğünün yanı sıra, teknik donanımı ve bilgi birikimi itibarıyla önemli bir hava sahası bloğu olma potansiyelinin hayata geçirilerek, hava trafik hizmetleri sağlama kapasitesinin sınırlarımız dışında da bölgesel olarak genişletilmesi sağlanacaktır.

Hedef 3.1: Hava Trafik Hizmetlerinde, ortak hava sahası sınıflandırılması, mevcut Avrupa ATS (hava trafik hizmetleri) koridor ağı ve sektörizasyonun esnek ve etkin kullanımının sağlanması, hava sahası kullanım kapasitelerinin artırılması konularında uygulamaya yönelik ortak kural ve usullerin geliştirilmesi, hava sahası ve havalimanları kapasitelerinin artırılması sağlanacaktır.

Hedef 3.2: 2023 yılı sonunda tüm Türkiye geneli havalimanlarında toplam 266.427.648 yolcuya ve 2.450.707 uçak trafiğine hizmet verilecek olup, 2023 yılında yaklaşık 14.184.345.000.-TL satış hasılatı elde edilecektir.

AMAÇ 4 - BÖLGESEL HAVA EĞİTİM ÜSSÜ OLMAK:

Eğitim ve hizmet kalitesi bakımından üyesi bulunduğumuz ICAO ve EUROCONTROL kriterlerini en üst seviyede devam ettirmek, Kuruluşumuz için hem bir zorunluluk hem de bir önceliktir. Bu amaçla, istihdam edilen personelin nitelik bakımından istenilen düzeyde olmasının yanı sıra bölgesel eğitim ihtiyaçlarının karşılanması için simülatör eğitim tesislerimizin uluslararası kullanımının sağlanması ve bu alanda lider ve bölgesel güç olma fırsatının yakalanması önem taşımaktadır.

Bu amaçla; Kuruluşumuz, personelinin eğitimi konusunda kendi eğitim tesisleri ve imkânları ile eğitime tabi tutmaktadır. Özellikle havacılık uzmanlık alanları kapsamındaki hava trafik kontrolörlüğü, havacılık bilgi yönetimi, havacılık emniyet yönetimi, hava haberleşme hizmetleri, havalimanı işletme hizmetleri, arama kurtarma ve yangınla mücadele hizmetleri vb. konularda kendi tesislerinde her yıl hazırlanarak uygulamaya konulan eğitim programları ile işe yeni başlayan veya ileri aşamalarda gerekli olan eğitimlerin verilmesi planlanmaktadır.

Bununla birlikte, yurt içi ve yurt dışı paydaşlarımıza faaliyet alanımız ile ilgili eğitim hizmetinin verilmesi planlanmaktadır.

Hedef 4.1. EUROCONTROL üyesi olan Kuruluşumuz aynı zamanda Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen temel, tazeleme ve işbaşı eğitimlerini ulusal ve uluslararası mevzuata uygulamak ve takip etmek durumundadır. Personelin yetiştirilmesine yönelik olarak düzenlenecek yurt içi ve yurt dışı eğitim programlarına katılımı sağlanacaktır.

- Hedef 4.2:** DHMİ Havacılık Akademisi bünyesinde bulunan onaylı eğitim programlarının sayısı ile eğitim ve eğitmen yetkilendirme çalışmaları kapsamında meri mevzuata uygun olarak yurt dışında bulunan yetkili eğitim kuruluşları vasıtasıyla yetkili eğitmen sayısı artırılacaktır.
- Hedef 4.3:** Uygulama eğitimlerinin daha verimli hale getirilmesi amacıyla DHMİ bünyesinde 2023 yılı sonuna kadar; eğitim merkezlerinin kurulması, eğitim planlamalarının düzenlenmesinde kullanılacak eğitim yazılımının faaliyete geçirilmesi ile DHMİ Havacılık Hizmet ve Eğitim Kompleksinin” projelendirilmesi ve/veya yapımı tamamlanacaktır.
- Hedef 4.4:** 2023 yılı sonunda 18.600 kursiyere eğitim hizmeti verilerek gelir elde edilecektir.
- Hedef 4.5:** Bölge ve komşu ülke eğitim isteklerinin karşılanması amacıyla ATM/CNS ve havacılık güvenliği konularında belirlenecek ihtiyaçlar doğrultusunda gerekli eğitimlerin verilmesi ile yürürlükteki mevzuatın uygun gördüğü konuların uzaktan eğitim şeklinde verilmesi sağlanacaktır.

AMAÇ 5 - İNSAN KAYNAKLARININ OPTİMUM YÖNETİMİ İLE HİZMETTE KALİTE VE ETKİNLİĞİ ARTIRMAK

Kuruluşumuzda; personelin çalışma verimini, memnuniyetini ve motivasyonunu artıracak, mesleki açıdan gelişmesini sağlayacak daha etkin bir insan kaynakları politikası planlanmaktadır.

- Hedef 5.1:** Personelin; hem daha verimli çalışabilmesi hem de daha etkin bir kariyer planlaması yapabilmesi sağlanacak ve eğitim düzeyi artırılacaktır.
- Hedef 5.2:** Havalimanlarının işgücü planlamasının yapılması, daha etkin bir insan kaynakları politikasının uygulanması, performans değerlendirme çalışmalarının hazırlanabilmesi amacıyla İş Analizi çalışmaları gerçekleştirilecektir.
- Hedef 5.3:** Kalite ve Çevre Yönetim Sistemi, Kurumun tüm birimlerini kapsayacak şekilde 2020 yılı sonuna kadar kurulacaktır.
- Hedef 5.4:** Kuruluşumuzun son teknolojik gelişmeleri içeren sistemlerle yapılandırılarak gelişen dünya standartlarının takip edilmesi amacıyla bilişim alt ve üst yapılarının temini, tesisi, modernizasyonu ve siber güvenlik konularında Kuruluşumuzun sahip olduğu kaynakların imkân ve kabiliyetlerinin artırılması planlanmaktadır.
- Hedef 5.5:** Havalimanı terminalleri yolcu kapasitesi ölçümü ve optimizasyonu çalışmaları başlatılacaktır.

AMAÇ 6 - HAVACILIK ACİL YARDIM VE GÜVENLİK HİZMETLERİNİ ULUSAL VE ULUSLARARASI STANDARTLARDA SAĞLAMAK

Şikago Sözleşmesinin 9'ncü Eki Kolaylıklar düzenlemesinin 6.4'ncü maddesi kapsamında akit devletler, toplum sağlığı, acil sağlık müdahaleleri ve karantina tedbirlerine ilişkin uygulamalar için gerekli kolaylıklar ile sahada ilk yardım, daha ciddi durumlarda sağlık müdahalelerini gerekmesine karşı uygun düzenlemeleri yapmakla yükümlüdür. Bu yükümlülük kapsamında, Genel Müdürlüğümüzce sağlık hizmetlerinin düzenlenmesi ve yürütülmesi sağlanmaktadır. Acil sağlık hizmetlerinin Kuruluşumuz sorumluluğunda olduğu havalimanlarımızda görev yapan sağlık birimlerimiz, havalimanı sınırları içerisinde insan sağlığını tehlikeye sokacak acil durumlar, uçak kaza kırım olaylarında, yolcu ve yolcu yakınlarına verilen acil sağlık hizmetleri, yolculara verilecek uçuş raporları, DHMİ personeli ve bakmakla yükümlü olduğu aile bireylerine vermiş olduğu sağlık hizmetlerini ücretsiz olarak verecektir.

DHMİ sağlık Hizmetleri; 24 saat hava trafiğine açık olan 18 havalimanımızda, DHMİ kadrolu sağlık personeli ve Türkiye Hudut Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü personeli ile 24 saat hava trafiğine açık olmayan 28 havalimanımızda ise Sağlık Bakanlığı, Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü (112 Acil Servisleri) ile yürütülecektir.

Özellikle 11 Eylül 2001 saldırılarından sonra havacılık güvenliği önem ve öncelik kazanmıştır. Uluslararası sivil havacılığa karşı yasadışı eylemlerin önlenmesi kapsamında devletlerin güvenlik denetim mekanizmalarını güçlendirmeleri, havalimanlarında yolcu ve bagajların taranması, havalimanı personelinin güvenlik kontrolleri ve denetimi, tehlikeli maddelerin havayoluyla taşınmasına ilişkin kurallar, gerek Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO) bünyesinde gerekse bölgesel havacılık örgütlerinin gündemlerinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu kapsamda, havalimanlarımızda yolcuların, personelin, tesislerin ve hava araçlarının güvenliği için; ICAO, ECAC ve Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı (MSHGP) standartlarında son teknolojik güvenlik cihazlarının kullanılması gerekmektedir. Bu kapsamda, sivil havacılık güvenliği yatırımları işletmeciler tarafından sağlanması gerektiğinden; söz konusu yatırımlar sorumluluk alanına göre DHMİ tarafından yapılmakta/yaptırılmaktadır.

Kuruluşumuz bünyesinde bulunan havalimanları ile bunlara bağlı olan radar istasyonları, ülke güvenliği, ülke ekonomisi, milli çıkarlar ve toplum hayatı açısından stratejik öneme sahip olan yerlerdir. Bu kapsamında radar istasyonlarında, İl Özel Güvenlik Komisyonlarınca belirlenen özel güvenlik personel kadro sayıları çerçevesinde; ihtiyaç duyulan güvenlik personeli istihdamı sağlanmaktadır. Yeni açılan havalimanları ve mevcut havalimanlarının ilave ihtiyaçları doğrultusunda, bütçe imkânları çerçevesinde güvenlik personel sayıları artırılabilir.

Hedef 6.1: Tüm havalimanlarında verilmesi mecburi olan sağlık hizmetinin, özellikle uçuş sağlığı eğitimi almış deneyimli sağlık personeli (Doktor, Hemşire, ATT, Paramedik vb.) tarafından yapılması sağlanacaktır.

Hedef 6.2: Havalimanlarının ve bunlara bağlı radar istasyonlarının güvenliğini, ICAO Ek-17, ECAC Dok.30 ve MSHGP standartlarında sağlamak amacıyla mevcut özel güvenlik hizmet alımına ilave olarak özel güvenlik personel sayısı artışı gerçekleştirilecektir.

Hedef 6.3: ICAO Ek-17, ECAC Dok.30 ve MSHGP standartlarında havalimanlarında kullanılan güvenlik cihazları; yenileme, modernizasyon ve yeni ihtiyaçlar çerçevesinde temin edilecektir.

Hedef 6.4: Havacılık güvenliğinin sağlanmasına yönelik olarak kullanılan güvenlik sistemleri temin ve tesis edilecektir.

AMAÇ 7- KURUMSAL İMAJİ GÜÇLENDİRMEK VE MARKA BİLİNİRLİĞİNİ ARTIRMAK

Küresel marka olma yolunda emin adımlarla ilerleyen Kuruluşumuzun kamuoyunda yerleşen olumlu imajının güçlendirilmesi, kamuoyu ile doğru ve etkili bir iletişim kurulması, oluşturulan ve sunulan kurum kimliği ile algılanan kurum imajının aynı olması, daha geniş kitlelere kuruluşumuz ve faaliyetlerimizin doğru bir şekilde tanıtılması ile kamuoyunda güçlü ve dinamik bir kuruluş olarak DHMİ marka algısının yerleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu amaç paralelinde yürütülecek iletişim çalışmalarının etkili olması, devamlılığının ve yaygınlığının sağlanması için kullanılan tüm metot ve materyallerde ortak bir dilin benimsenmesi büyük önem taşımaktadır. Buradan hareketle öncelikle kurumsal iletişim, kurumsal davranış, kurumsal felsefe, kurumsal tasarım gibi kurumsal kimlik bileşenleri belirlenecek, sonrasında bu bileşenler doğrultusunda kurumsal kimlik oluşturulacaktır.

Ayrıca iletişim kanallarının sayısının artırılması ve bu kanallarda kuruluşumuzun tanıtımına yönelik çalışmaların yer alması marka bilinirliğinin artırılmasına büyük katkı sağlayacaktır. İletişim kanallarının özellikle havalimanlarında bulunması verilmek istenen mesajla hedef kitlenin algısını 'yerrinde' buluşturması açısından önemlidir. Bu doğrultuda havalimanlarına videowall sistemleri kurulacaktır.

Hedef 7.1: 2021 yılı sonuna kadar havalimanları da dâhil olmak üzere kurumsal kimlik oluşturulması çalışmalarının tamamlanması ve uygulamaya geçilmesi sağlanacaktır.

Hedef 7.2: Marka bilinirliğini artırmak amacıyla DHMİ TV ağı oluşturulacak ve yaygınlaştırılacaktır.

a)Hedef Kartları

Amaç	A.1: Hava Seyrüsefer Emniyetini En Üst Düzeyde Sağlamak								
Hedef	H1.1: Hava trafik yönetim hizmetlerinin kalitesinin artırılması ile sorunsuz ve emniyetli bir şekilde yerine getirilmesi sağlanacaktır.								
Sorumlu Birim	Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Havacılık Eğitim Dairesi Başkanlığı (PG1.1.1) Elektronik Dairesi Başkanlığı (PG 1.1.1, PG 1.1.2, PG 1.1.3, PG 1.1.4, PG 1.1.5)								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG1.1.1: Hava Trafik Yönetim (ATM) hizmetlerinde havacılık sektöründeki teknolojik gelişmeler ve değişen kurallar doğrultusunda, IANS havacılık eğitim tesislerinde her yıl 200 ATM/CNS personeli eğitiminin sağlanması	20	200	400	600	800	1000	1200	Yılda bir	Yılda bir
PG1.1.2: Aydın Çıldır, Selçuk-Efes, Samsun Ondokuz Mayıs, İstanbul Hezarfen, Eskişehir Hasan Polatkan Havalimanlarında ATC/ CNS hizmetlerinin Kuruluşumuz tarafından sağlanması	20	%0	%100	%100	%100	%100	%100	Yılda bir	Yılda bir
PG1.1.3 İstanbul Havalimanı hava trafik kontrol binasının ATM sistemleri dâhil tüm fonksiyonları ile devreye verildikten sonra yaklaşma kontrol hizmetinin İstanbul Havalimanından sağlanması	20	%0	%0	%0	%0	%0	%100	Yılda bir	Yılda bir
PG1.1.4 Gaziantep Havalimanı TMA sahasına hizmet vermek üzere Yaklaşma Kontrol (APP) Sistemi tesis edilerek operasyonel hale getirilmesi	20	%0	%0	%0	%0	%100	%100	Yılda bir	Yılda bir

PG1.1.5 Uzak Kule Sisteminin pilot proje olarak Ağrı Ahmed-i Hani Havalimanında uygulanması	20	%0	%0	%0	%0	%0	%100	Yılda bir	Yılda bir
Riskler	- İhale yoluyla tesis edilecek sistemlerin satın alınmasında bütçe eksikliği - Yapılacak ihalelerin yasal mevzuat çerçevesinde iptal edilmesi - Sistem tesislerinde üretici/yüklenici veya dış etmenlerden kaynaklı gecikmeler - ANS/CNS personeli için kurs taleplerinin onaylanmaması								
Stratejiler	- İhtiyaçlar doğrultusunda planlamalar yapılacak ve ihtiyaçların karşılanması için tüm teknik, idari ve mali süreç yakından takip edilecektir. - EUROCONTROL tarafından IANS'da (Hava Seyrüsefer Hizmetleri Enstitüsü) düzenlenecek kurslara çalıştığı birim ve vermiş olduğu hizmet göz önünde bulundurularak personel görevlendirilmesi yapılması - İstanbul TMA'nın (Terminal Sahası) yaklaşma kontrol hizmetinin İstanbul Havalimanından sağlanması								
Maliyet Tahmini	185.000.000 TL (PG1.1.3: 120.000.000 TL, PG1.1.4: 40.000.000 TL, PG1.1.5: 25.000.000 TL)								
Tespitler	- EUROCONTROL tarafından gerçekleştirilen eğitimler; üye ülkelerin talepleri ile eğitimin içeriğine göre Teşkilat tarafından değerlendirilmektedir. - Uçuş operasyonlarının gerçekleştirildiği tüm sivil havalimanları ile sivil trafiğe hizmet veren tüm havaalanlarında Hava Trafik Kontrol (ATC) ve Elektronik (CNS) hizmetlerinin Kuruluşumuz tarafından sağlanması - İstanbul TMA için ihtiyaç duyulan yaklaşma kontrol hizmetinin İstanbul Havalimanından sağlanması.								
İhtiyaçlar	- İstanbul yeni hava sahasının devreye alınması ile birlikte yeni nesil hava trafik yöntem ve usullerini içeren sistemlere gereksinim duyulacaktır. - Gaziantep Havalimanı ve civardaki diğer Havalimanlarına hizmet vermek üzere Yaklaşma Kontrol Sistemi tesisine ihtiyaç bulunmaktadır. - Uzak Kule sistemi gibi yeni nesil havacılık teknolojilerin ülkemizde uygulanabilirliğinin belirlenmesi açısından pilot proje ile Ağrı Ahmed-i Hani Havalimanı hava trafik kontrol hizmetlerinin Ankara Esenboğa Havalimanından sağlanmasına yönelik proje başlatılması planlanmıştır. - Hava Trafik Yönetim (ATM) hizmetlerinde havacılık sektöründeki teknolojik gelişmeler ve değişen kurallar doğrultusunda ANS/CNS personeline eğitim verilmesi gerekmektedir.								

Amaç	A1: Hava Seyrüsefer Emniyetini En Üst Düzeyde Sağlamak								
Hedef	H1.2: Haberleşme, seyrüsefer ve gözetim (CNS) altyapısı geliştirilecek ve iyileştirilecektir.								
Sorumlu Birim	Elektronik Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı Satın Alma ve İkmal Dairesi Başkanlığı								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG1.2.1: Yenilenecek ve/veya temin edilecek haberleşme cihaz/ sistem (hava- yer, yer- yer telsizleri, VCS, AFTN, radyolink) sayısı	40	10.500	11.100	11.600	12.050	12.550	12.900	Yılda bir	Yılda bir
PG1.2.2: Yenilenecek ve/veya temin edilecek Seyrüsefer sistemleri (ILS, VOR, DME, NDB) sayısı	40	359	367	377	397	417	437	Yılda bir	Yılda bir
PG1.2.3. Tesis edilecek ADS-B alıcı istasyonu sayısı	20	14	24	34	44	54	64	Yılda bir	Yılda bir
Riskler	- Yatırım Programı kaynaklı bütçe eksikliği - Yapılacak alım ihalelerinin yasal mevzuat çerçevesinde iptal edilmesi - Sistem/cihaz kurulumlarında üretici/yüklenici kaynaklı gecikmeler - Sistem/cihaz kurulumlarında İdare kaynaklı gecikmeler								
Stratejiler	- İhtiyaçlar doğrultusunda planlamalar yapılacak ve ihtiyaçların karşılanması için tüm teknik, idari ve mali süreç yakından takip edilecektir. - Sistem tesis ve yenileme süreçlerinde teknolojik gelişmelere dikkat edilecektir. - Kuruluşun sistem üretim ve kurulum kabiliyeti/kapasitesi geliştirilecektir.								
Maliyet Tahmini	150.000.000 TL (PG 1.2.1: 65.000.000 TL, PG 1.2.2: 80.000.000 TL, PG 1.2.3: 5.000.000 TL(her yıl 1 milyon TL))								
Tespitler	- Her havalimanında haberleşme ve hava seyrüsefer sistem/cihaz ihtiyacı bulunmaktadır. - Sistem/cihazların istenen performans değerlerinde işletilmesi için belirlenmiş çeşitli faktörlere bağlı ekonomik ömürleri bulunmaktadır.								
İhtiyaçlar	- Ekonomik ömrünü dolduran haberleşme ve seyrüsefer sistem/cihazlarının yenilenmesi ihtiyacı - Yeni açılan havalimanları için haberleşme ve hava seyrüsefer sistem/cihazlarının tesis edilmesi ihtiyacı - Radar temelli hava trafik gözetim altyapısının başka bir gözetim konsepti ile yedeklenmesi ihtiyacı								

Amaç	A1: Hava Seyrüsefer Emniyetini En Üst Düzeyde Sağlamak								
Hedef	H1.3: Hava trafik yönetiminde kullanılan sistemlerin milli olarak üretilmesi, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik olarak Ar-Ge çalışmaları yapılacaktır.								
Sorumlu Birim	Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Elektronik Dairesi Başkanlığı								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG 1.3.1: Milli WMLAT (Wide Area Multilateration) sisteminin geliştirilmesi	10	%0	%10	%30	%50	%70	%100	6 ayda bir	Yılda bir
PG 1.3.2: Milli hava trafik kontrol sistemi geliştirilmesi	70	%0	%0	%10	%30	%60	%100	6 ayda bir	Yılda bir
PG 1.3.3: MGR/Mode-S radar sistemi'nin geliştirilmesi ve Gaziantep Havalimanına kurulumu	20	%10	%30	%60	%80	%100	%100	6 ayda bir	Yılda bir
Riskler	- Sistemlerin geliştirilmesinde ihtiyaç duyulan dışa bağımlı elektronik devre bileşenlerinin temininde karşılaşılabilecek zorluklardan kaynaklanabilecek gecikmeler. - Yaygınlaştırma sürecinde kurulum yapılması gereken alanlarda ortaya çıkabilecek altyapı yetersizlikleri. - Paydaşlarla gerçekleştirilen çalışmalarda geliştirme ekibinin süreklilik ve devamının temin edilememesi.								
Stratejiler	- Yeni teknolojik gelişmelerin takip edilerek yenilikçi altyapı ile sistemlerin geliştirilmesi. - Proje takvimine uyularak özellikle paydaşların sürekli izlenmesi ve süreç kontrolleri ile gecikmelerin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. - Yurtiçi teknoloji geliştiren şirketler etkileşim artırılabilecektir.								
Maliyet Tahmini	76.626.000 TL (PG1.3.1:40.000.000 TL, PG1.3.2: 30.000.000 TL, PG1.3.3: 6.626.000 TL)								
Tespitler	- Kurulum için belirlenecek alanlarda ihtiyaç duyulacak veri ve enerji altyapısı ile güvenliğin sağlanmasına yönelik oluşabilecek riskler. - Ar-Ge işbirliklerinin gerçekleşmesinde yalnızca TÜBİTAK ile doğrudan işbirliği yapılabilmesi.								
İhtiyaçlar	4734 Kamu İhale Kanunu 3e bendinde düzenlemeye (TÜBİTAK dışında diğer Ar-Ge Kurumları ile direk iş birliği yapılabilmesi amacı ile) ihtiyaç duyulması - Kurulum lokasyonlarında Türk Telekom ve enerji şirketleri ile koordine kurularak altyapının sağlanması								

Amaç	A1: Hava Seyrüsefer emniyetini en üst seviyede sağlamak								
Hedef	H1.4: Havacılık bilgileri dijital ortamda ve Havacılık Bilgi Değişim Modeli (AIXM) ile sağlanacaktır.								
Sorumlu Birim	Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG1.4.1: Havalimanı ve Saha-1 mâniaları için dijital veri seti	40	%50	%60	%70	%80	%100	%100	6 ayda bir	Yılda bir
PG1.4.2: AIP (Havacılık Bilgi Yayını) tabloları için dijital veri seti	40	%0	%0	%0	%25	%50	%100	6 ayda bir	Yılda bir
PG1.4.3: AIS portal web sisteminin geliştirilmesi	20	%50	%60	%70	%80	%90	%100	6 ayda bir	Yılda bir
Riskler	- AIS Kullanıcılarının yazılı materyallere alışkın olmaları - AIS kullanıcılarının dijital veri setlerinin kullanımına hazır olup olmadıkları için yeterli çalışmanın olmaması								
Stratejiler	Sayısal veri setlerinin hazırlanmasına yönelik donanım ve yazılım ihtiyaçlarının belirlenmesi ve tedarik edilmesi								
Maliyet Tahmini	-								
Tespitler	- Sayısal veri setlerinin hazırlanmasına yönelik eğitim ihtiyacı - AIS Kullanıcılarının yazılı AIP tabloları yerine sayısal veri setlerinin kullanımına hazırlık süresi								
İhtiyaçlar	- Beşeri kaynak yapısının nitelik ve nicelik olarak güçlendirilmesi - Uygun yazılım ve donanımın belirlenerek tedarik edilmesi ve eğitimi								

Amaç	A1: Hava seyrüsefer emniyetini en üst düzeyde sağlamak								
Hedef	H1.5: 2019 yılından itibaren 2023 yılı sonuna kadar her yıl en az 1 seyrüsefer ve/veya radar istasyonuna rüzgâr ve/veya güneş santrali yapılacak, hava seyrüsefer hizmetlerinin uluslararası standart ve kurallara uygun şekilde sürdürülebilmesi için tesis ve sistem açısından geliştirilmeye ihtiyaç duyulan teknik blok ve kuleler yenilenecektir.								
Sorumlu Birim	İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı (PG1.5.1 için) İşletme Dairesi Başkanlığı (PG1.5.2 için)								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı, Satın Alma ve İkmal Dairesi Başkanlığı, Havalimanı Başmüdürlüğü / Müdürlüğü								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG1.5.1: Teknik blok ve kulesi yenilenecek/ tamamlanacak havalimanı sayısı	50	0	0	1	1	1	1	Ayda bir	6 ayda bir
PG1.5.2: Hava seyrüsefer ve radar istasyonları için kurulacak rüzgâr ve güneş enerji santrali sayısı	50	6	7	8	9	10	11	Yılda bir	Yılda bir
Riskler	- Orman Genel Müdürlüğü Genelgesi ile getirilen yapıma ait kısıtlamaların kalkmaması durumunda proje süreçlerinin aksaması - Malzemelerin döviz bazında olması, ihalelerin ise KİK mevzuatı gereği TL bazında olması nedeniyle döviz artışlarından yapım süreçlerinin olumsuz etkiye açık olması								
Stratejiler	- Güneş enerjisinden azami faydalanma esasında projelerin hazırlanması ve çevresel katkısı artıracak şekilde yeşil enerjinin artışına katkı sağlanması - GES sistemi finansman maliyetinin büyük kısmı milli maliyetlere yansıtılmak suretiyle minimum sürede kendini amorti etmesinin sağlanması (azami 1 yıl) - Enerjide daha az dışa bağlı kalacak ve kesintilerden minimum etkilenecek bir sistemlerin temin ve tesisinin sağlanması								
Maliyet Tahmini	40.000.000 TL (PG1.5.1: 32.500.000, PG1.5.2: 7.500.000 TL)								
Tespitler	- Yenilenebilir enerji kaynaklarından azami faydalanılması - Yüksek verim - İşletme maliyetlerinin düşüklüğü - Minimum bakım ihtiyacı								
İhtiyaçlar	- Mevzuatta (EPDK ve Orman Genel Müdürlüğü vb.) kamu kurumlarına yönelik kolaylaştırıcı istisnalar sağlanması - Maliyetlerin büyük oranda milli maliyetlere dâhil edildiği dikkate alınarak, ürün seçiminde maliyetin ihmal edileceği ve en yüksek verime sahip ürünlerin tercihinin izin verecek teknik düzenlemeler yapılması								

Amaç	A2: Havalimanları İşletme Hizmetlerini Uluslararası Standartlarda Sağlamak								
Hedef	H2.1: PAT sahalarında her türlü yer hareketinin kesintisiz ve emniyetli bir şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla gelişen teknolojiye bağlı olarak kar mücadele, temizlik ve tanzim araçları temin edilecektir.								
Sorumlu Birim	İşletme Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Mali İşler Dairesi Başkanlığı Satın Alma ve İkmal Dairesi Başkanlığı Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG2.1.1: Temin edilecek kar mücadele araç sayısı	50	289	304	304	304	314	314	6 ayda bir	6 ayda bir
PG2.1.2: Temin edilecek temizlik ve tanzim araç sayısı	50	580	585	585	585	600	600	6 ayda bir	6 ayda bir
Riskler	- Alımlar için yeterli ödeneğin temin edilememesi - İhaleye katılım olmaması - İhalenin iptal olması								
Stratejiler	Mal alım ihalesi yoluyla ihtiyaçların karşılanması								
Maliyet Tahmini	82.000.000 TL (2019 yılı 31.000.000 TL, 2022 yılı 51.000.000 TL)								
Tespitler	-								
İhtiyaçlar	Havalimanlarında yapılan kar mücadele, temizlik ve tanzim hizmetlerinde gelişen teknolojik ürünlere ihtiyaç duyulması ve kullanım ömrü biten araçların yerine yenisinin temin edilmesi								

Amaç	A2: Havalimanları İşletme Hizmetlerini Uluslararası Standartlarda Sağlamak								
Hedef	H2.2: Havalimanlarımızın tamamında (Gökçeada Hariç) Yeşil Kuruluş ve en az 10 Havalimanımızda da Yeşil Havaalanı unvanlarının 2023 yılına kadar alınması sağlanacaktır.								
Sorumlu Birim	İşletme Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Tüm Havalimanları								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG2.2.1: Yeşil Kuruluş Belgesi Alınacak Havalimanı Sayısı	60	45	45	46	47	48	48	Ayda bir	Ayda bir
PG2.2.2: Yeşil Havaalanı Belgesi Alınacak Havalimanı Sayısı	40	6	7	8	9	10	10	6 ayda bir	Yılda bir
Riskler	- Ulusal mevzuat, Yeşil Havaalanı Projesi gereklilikleri ve TSE uygulamalarında meydana gelebilecek değişiklikler - Havalimanı personelindeki değişiklikler, tayinler								
Stratejiler	- Çevre Mühendisinin görev yapmadığı havalimanlarında proje gerekliliklerinin yerine getirilmesi amacıyla Lisanslı Çevre Danışmanlık Firmasından yıllık hizmet almak - Havalimanların da görev yapan Çevre Sorumlusu/Yardımcılarına yetkinliklerini arttırmaya yönelik eğitimler vermek - Havalimanı Başmüdürlüklerinde Çevre Birimleri oluşturmak								
Maliyet Tahmini	6.000.000 TL (1.500.000 TL/Yıl)								
Tespitler	Havalimanlarında; - Atık ve Atık su Yönetimi - Gürültü Yönetimi - Hava Kalitesi Yönetimi - Sera Gazı Yönetimi - TS EN ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi gerekmektedir.								
İhtiyaçlar	- İnsan kaynağı - Mali kaynak								

Amaç	A2: Havalimanları işletme hizmetlerini uluslararası standartlarda sağlamak								
Hedef	H2.3: Havalimanları terminal binaları ile sistem, cihaz ve teçhizatlarının enerji ihtiyaçları için, yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanmak üzere entegre enerji sistemleri kurulacaktır.								
Sorumlu Birim	İşletme Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Satın Alma ve İkmal Dairesi Başkanlığı, Yatırımın yapılacağı Havalimanı Başmüdürlüğü / Müdürlüğü								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG2.3.1 Yenilenebilir enerji kaynakları ile sistem entegrasyonu yapılacak havalimanı sayısı	100	1	3	5	7	9	11	Yılda bir	Yılda bir
Riskler	- Mevzuatın özel sektöre yönelik olarak hazırlanmış olması nedeniyle, proje süreçlerindeki gecikmelere bağlı olarak ihale ve yapım süreçlerinin aksaması, - Malzemelerin döviz bazında olması, ihalelerin ise KİK mevzuatı gereği TL bazında olması nedeniyle döviz artışlarından yapım süreçlerinin olumsuz etkiye açık olması.								
Stratejiler	- Güneş enerjisinden azami faydalanma esasında projelerin hazırlanması ve çevresel katkıyı artıracak şekilde yeşil enerjinin artışına katkı sağlanması - GES sistemi finansman maliyetinin büyük kısmı milli maliyetlere yansıtılmak suretiyle minimum sürede kendini amorti etmesinin sağlanması (azami 4 yıl) - Enerjide daha az dışa bağlı kalacak ve kesintilerden minimum etkilenecek bir sistemlerin temin ve tesisinin sağlanması								
Maliyet Tahmini	75.000.000TL (10 x7.500.000 TL)								
Tespitler	- Yenilenebilir enerji kaynaklarından azami faydalanılması - Yüksek verim - İşletme maliyetlerinin düşüklüğü - Minimum bakım ihtiyacı								
İhtiyaçlar	- Mevzuatta (EPDK ve Orman Genel Müdürlüğü vb.) kamu kurumlarına yönelik kolaylaştırıcı istisnalar tanınması - Maliyetlerin büyük oranda milli maliyetlere dâhil edildiği dikkate alınarak, ürün seçiminde maliyetin ihmal edileceği ve en yüksek verime sahip ürünlerin tercihine izin verecek teknik düzenlemeler yapılması								

Amaç	A2: İşletme hizmetlerinin uluslararası standartlarda sağlanması								
Hedef	H2.4: Havalimanı hizmet araçlarının havalimanı kategorilerine göre temini ve yenilenmesi amacıyla son teknoloji ARFF araçlarının ve sistemlerinin gelişen uçak trafiği ve tiplerine göre alımlarının yapılması, hizmetlerin daha etkin verilebilmesi için ARFF istasyonlarının yenilenmesi ve/veya yapılması sağlanacaktır.								
Sorumlu Birim	İşletme Dairesi Başkanlığı,								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı Satın Alma ve İkmal Dairesi Başkanlığı Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG2.4.1: Yangın söndürme aracı alımı (adet)	20	173	173	173	173	173	181	Yılda bir	Yılda bir
PG2.4.2: Merdivenli yangın söndürme aracı alımı (adet)	20	10	10	10	11	11	11	Yılda bir	Yılda bir
PG2.4.3: Kurtarma aracı alımı (adet)	10	53	53	61	61	61	61	Yılda bir	Yılda bir
PG2.4.4: Eğitim simülatorü sistemi alımı (adet)	20	1	2	2	2	2	2	Yılda bir	Yılda bir
PG2.4.5: ARFF ve iş makineleri garaj binaları yapım işi (adet)	30	0	0	1	2	2	2	Ayda bir	Yılda bir
Riskler	- Yeterli ödenek temin edilememesi - İhaleye katılım sağlayacak istekli bulunamaması - İhalenin iptal olması								
Stratejiler	Mal ve yapım ihalesi yoluyla taleplerin karşılanması								
Maliyet Tahmini	173.900.000 TL								
Tespitler	-								
İhtiyaçlar	- Üyesi olduğumuz ICAO kriterleri doğrultusunda kurtarma ve yangınla mücadele hizmetlerinin uluslararası standartlarda sağlanması - Havalimanlarında meydana gelebilecek herhangi bir kaza, kırım veya olay durumunda can ve mal kaybını en aza indirmesi amacıyla gelişen teknolojik ürünlere ihtiyaç duyulması ve kullanım ömrü tükenen araçların yerine yenisinin temin edilmesi - Kurtarma ve yangınla mücadele hizmetlerinde görev yapan personelin uçak içinde ve dışında çıkarılacak yangınlara karşı müdahale konusunda gerekli eğitim ve tecrübeleri kazanması (uçak yangın söndürme simülatorü)								

Amaç	A2: İşletme hizmetlerinin uluslararası standartlarda sağlanması								
Hedef	H2.5: Havalimanlarımızın tamamında (Gökçeada hariç) 48 adet Stratejik Gürültü Haritalamaları hazırlanacaktır.								
Sorumlu Birim	İşletme Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	• Denizli Çardak Havalimanı • Hakkâri Yüksekova Selahaddin Eyyubi Havalimanı • Iğdır Şehit Bülent Aydın Havalimanı • Kastamonu Havalimanı • Kars Harakani Havalimanı • Ordu-Giresun Havalimanı • Sinop Havalimanı • Muş Sultan Alparslan Havalimanı								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG2.5.1: Havalimanı Stratejik Gürültü Haritası yapımı	100	40	40	44	48	48	48	Yılda bir	5 yılda 1
Riskler	• Ulusal ve uluslararası mevzuatta meydana gelebilecek değişiklikler • İlgili belediyelerden temin edilmesi gereken haritaların gecikmesi veya uygun olmaması.								
Stratejiler	• TUBİTAK-MAM ile işbirliği kurulması • Havalimanlarında görev yapan ilgili personele gürültü haritalaması hakkında eğitim verilmesi • İşin yapılmasına yönelik mali kaynak ayrılması								
Maliyet Tahmini	480.000 TL								
Tespitler	• Havalimanı çevresinde yaşayan insanların; gürültü maruzatını azaltarak yaşam kalitelerinin bu sebeple azalmasını engellemek, • Havalimanının Master Planının oluşturulmasına katkı sağlamak, • Sağlıklı şehirleşmeye katkıda bulunmak								
İhtiyaçlar	• İnsan kaynağı ve mali kaynak • Hava trafik verileri • Belediyelerden haritaların temin edilmesi								

Amaç	A3: Bölgesel Hava Ulaşım Merkezi Olmak								
Hedef	H3.1: Hava Trafik Hizmetlerinde, ortak hava sahası sınıflandırılması, mevcut Avrupa ATS (hava trafik hizmetleri) koridor ağı ve sektörizasyonun esnek ve etkin kullanımının sağlanması, hava sahası kullanım kapasitelerinin artırılması konularında uygulamaya yönelik ortak kural ve usul-lerin geliştirilmesi, hava sahası ve havalimanları kapasitelerinin artırılması sağlanacaktır.								
Sorumlu Birim	Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG 3.1.1 Hava sahamızın esnek kullanımı kapsamında uçuş mesafesi ve süresinin azaltılmasına yönelik planlanacak direkt rota sayısı	15	15	17	19	21	23	25	Yılda Bir	Yılda Bir
PG 3.1.2 Terminal Sahalarında Hassas Saha Seyrüsefer (P-RNAV) rotaları (SID& STAR's) ve RNP APCH usulleri tesis edilecek havalimanı sayısı	20	24	30	36	42	48	55	Yılda Bir	Yılda Bir
PG 3.1.3 Saatlik hava sahası kapasitesinin artırılma oranı	20	250	280	297	315	334	354	Yılda Bir	Yılda Bir
PG 3.1.4 En-route(yol üstü) trafik gecikme süresi (dakika)	10	0.14	≤0.14	≤0.14	≤0.14	≤0.14	≤0.14	Yılda Bir	Yılda Bir
PG 3.1.5 İstanbul Havalimanı Faz 1b aşaması kapsamında 3. paralel pist (18L/36R) hizmete girmesi.	20	%0	%0	%100	%100	%100	%100	Yılda Bir	Yılda Bir
PG 3.1.6 İstanbul Havalimanında Faz 2 kapsamında 4. Pist (09/27) hizmete girmesi	15	%0	%0	%0	%0	%100	%100	Yılda Bir	Yılda Bir
Riskler	- Bölge ülkelerinde yaşanacak krizler sonucu hava sahalarının uçuşa kapatılması ve buna bağlı olarak hava trafik akış rotalarının değişmesi - Drone savar sistemleri ve/veya dış kaynaklı GPS kesintilerine bağlı olarak ilan edilen Performansa Dayalı Seyrüsefer (RNAV/RNP) usullerinin kullanılamaması, - Havalimanları çevresinde hızla artmakta olan mevzuata aykırı yapılaşmalar sonucunda ihtiyaç duyulan SID/STAR ve aletle alçalma usullerinin tasarlanamaması - Hava trafik kontrol hizmetlerinin sağlanabilmesi için gerekli olan ATC sistem alt yapısına yönelik yatırımların zamanında yapılamaması ile gerekli olan sayıda hava trafik kontrolörü istihdam edilememesi - Ülkemiz hava sahasında ihtiyaç duyulan hava sahası düzenlemelerinin ve İstanbul Havalimanı 3üncü ve 4üncü pistlerinin zamanında hayata geçirilememesi								

Stratejiler	- Hava trafiğinin ülkemiz hava sahasını daha fazla kullanmasını teminen, düzenlenen uluslararası (ikili ve / veya bölgesel) toplantılara katılım sağlanarak, Avrupa hava koridor ağı ve komşu ülkeler ile aramızdaki hava koridor ağının düzenlenmesine müdahil olunacak ve bu sayede ülkemiz menfaatleri doğrultusunda daha avantajlı rotalar oluşturulması sağlanacaktır. Performansa Dayalı Seyrüsefer (RNAV /RNP) konsepti kapsamında Aletle Alçalma, Standart Aletli Kalkış (SID) ve Geliş (STAR) usullerinin düzenli olarak tasarımı yapılacaktır. - Proaktif bir yaklaşımla, etkin bir personel planlaması yapılarak ihtiyaç duyulan hava trafik kontrolörü sayısına ulaşılması için düzenli olarak aday hava trafik kontrolörü istihdam edilecek ve eğitimleri sağlanacak, hava trafik kontrol sistem alt yapısı düzenli olarak yenilecektir. - Başta direkt rotalar olmak üzere, ülkemiz hava sahasında ihtiyaç duyulan hava sahası düzenlemelerinin zamanında ve ihtiyacı karşılayacak şekilde hayata geçirilebilmesi için sivil/asker koordinasyonunun etkinliğini artıracak ve sivil hava trafiğinin ihtiyaçlarını da gözeterek şekilde, Hava Sahasının Esnek Kullanımı Yönetmeliğinin (SHY-FUA) iptal edilerek gerekli mevzuat düzenlemelerinin yapılması amacıyla ilgili kurum, kuruluşlar ve komutanlıklarla işbirliği içerisinde çalışmalar sürdürülecektir.
Maliyet Tahmini	-
Tespitler	- Bölge ülkelerinde yaşanan krizlere bağlı olarak ilgili ülkelerin hava sahalarında emniyetli/güvenli uçuş şartlarının bulunmaması, - Ülkemiz hava sahasına olan talebin, dış faktörlere (krizler, ekonomik göstergeler vb.) bağlı olarak ön görülemeyecek şekilde değişmesi, - SHY- FUA Yönetmeliğinden kaynaklanan hiyerarşik ve bürokratik yapı nedeniyle sivil hava sahası kullanım taleplerine yönelik hava sahası düzenlemelerinin zamanında hayata geçirilememesi, - Drone savar sistemler ve dış kaynaklı GPS sinyal kesintileri nedeniyle ilan edilen Aletle Alçalma, Standart Aletli Kalkış (SID) ve Geliş (STAR) usullerinin hava yolu şirketlerince kullanılamaması sonucunda sefer iptalleri ve divertler yaşanması, - Havalimanları çevresindeki mevzuata aykırı yapılaşmalar nedeniyle ihtiyaç duyulan aletli alçalma, standart aletli kalkış (SID) ve Geliş Usullerinin (STAR) tasarlanamaması.
İhtiyaçlar	- Havalimanlarının kullanılmaz hale gelmesini engellemek amacıyla havalimanları ve çevresindeki yapılaşmaların kontrol altına alınmasına yönelik mevcut mevzuatın caydırıcılık yönüyle yeniden düzenlenmesi - Hava sahası düzenlemelerinin etkin bir şekilde ve zamanında hayata geçirilmesine yönelik olarak ihtiyaç duyulan mevzuat düzenlemelerinin yapılması - Ülkemiz hava sahasında sivil hava araçlarınca kullanılmakta olan GPS Sinyallerinin korunmasına yönelik mevzuat düzenlemesi yapılması

Amaç	A3: Bölgesel Hava Ulaşım Merkezi olmak								
Hedef	H3.2: 2023 yılı sonunda tüm Türkiye geneli havalimanlarında toplam 266.427.648 yolcuya ve 2.450.707 uçak trafiğine hizmet verilecek olup, 2023 yılında yaklaşık 14.184.345.000.-TL satış hasılatı elde edilecektir.								
Sorumlu Birim	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Havalimanları, Mali İşler Dairesi Başkanlığı								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)*	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG3.5.1: Toplam uçak sayısı (Üstgeçiş dâhil) (kişi)	30	2.017.763	2.125.342	2.206.741	2.290.389	2.372.999	2.450.707	Ayda Bir	Yılda bir
PG3.5.2: Toplam havalimanı yolcu sayısı (Direkt transit dâhil) (kişi)	30	210.189.945	228.667.720	237.838.799	247.071.096	256.646.659	266.427.648	Ayda Bir	Yılda bir
PG3.5.3: Satış hasılatı (TL)	40	6.484.584.000	6.903.488.000	7.460.181.000	11.504.427.000	12.961.517.000	14.184.345.000	Yılda Bir	Yılda bir
Riskler	- Halkımızın veya hava trafiği gerçekleştirdiğimiz diğer ülke halklarının alım gücünün düşmesi sonucu hava yoluna yeterli talep gösterilmemesi - Tabii şartlar veya afetler nedeniyle havacılık operasyonlarının gerçekleştirilememesi - Ulaştırma sektöründe havacılık dışındaki alanlarda öngörülemeyen iyileşmeler olması sonucu talebin bu alanlara kayması - Hava trafiği gerçekleştirdiğimiz ülkelerle yaşanabilecek krizler								
Stratejiler	- Havalimanlarımızda optimum hizmet seviyesi sürdürülecektir. - Sürdürülebilir kalkınma çerçevesinde havalimanlarımızın gelişimine yönelik yatırımların devamı sağlanacaktır.								
Maliyet Tahmini	21.995.378.000 TL								
Tespitler	- Dünya genelinde hava yolu ulaşım talebinin esnek olması - Ülkeler arası ikili ilişkilerin turizmi ve buna bağlı olarak hava yolu ulaşım sektörünü büyük oranda etkilemesi								
İhtiyaçlar	- Havalimanlarımızda havacılık operasyonlarının ifası için yeterli personel, sistem, araç ve ekipmanın bulunması - Havalimanlarımızda havacılık operasyonlarının öngörülemeyen aksamalara uğramadan gerçekleşmesi - Hedefin oluşturulmasında faydalanan, IMF'nin Türkiye gayrisafi yurt içi hasılatı tahmininin gerçekleşmesi - Ülkemiz turizmine yönelik tanıtım çalışmalarının artarak devam etmesi								

* Kesinleşmemiştir.

Amaç	A4: Bölgesel Hava Eğitim Üssü Olmak									
Hedef	H4.1: Eurocontrol üyesi olan Kuruluşumuz aynı zamanda Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen temel, tazeleme ve işbaşı eğitimlerini ulusal ve uluslararası mevzuata uygulamak ve takip etmek durumundadır. Personelinin yetiştirilmesine yönelik olarak düzenlenecek yurt içi ve yurt dışı eğitim programlarına katılım sağlanacaktır.									
Sorumlu Birim	Havacılık Eğitim Dairesi Başkanlığı									
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Eğitimin ilgili olduğu Daire Başkanlıkları									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	
PG4.1.1: Yurt içi/yurt dışı eğitimlerinde düzenlenecek sertifika sayısı	50	19.016	39.319	62.169	80.569	98.519	115.989	3 ayda Bir	6 ayda bir	
PG4.1.2: Yurt içi/dışı açılması planlanan kurs sayısı	50	595	1.077	1.591	2103	2613	3.121	6 ayda Bir	Yılda bir	
Riskler	- Yurt dışı eğitimlerinin Kuruluşumuz dışındaki sebeplerden dolayı iptal edilmesi - Yurt içi/dışı kursların bürokratik sebeplerle iptal edilmesi - Eğitmen yetkilendirmelerinin yapılmaması - Zamanında düzenlenmeyen eğitimlerle ilgili cezai yaptırımlar									
Stratejiler	- Sektörde yer alan ulusal ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği arttırılacaktır. - Eğitimlerin zamanında verilmesinin sağlanması için ilgili birimlerle koordinasyon arttırılacaktır. - Eğitimlerin uluslararası düzeyde verilmesini sağlamak için gerekli yetkilendirmeler/ çalışmalar yapılacaktır.									
Maliyet Tahmini	145.564.279 TL									
Tespitler	- SHGM (Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü) havalimanı bulgularının olması - Uçuş güvenliğinde yaşanan ya da yaşanması muhtemel aksaklıklar									
İhtiyaçlar	Personelin görev alanına göre alması gereken eğitimlerin ünite bazında kontrollerinin zamanında yapılması gerekmektedir.									

Amaç	A4: Bölgesel Hava Eğitim Üssü Olmak								
Hedef	H4.2: DHMİ Havacılık Akademisi bünyesinde bulunan onaylı eğitim programlarının sayısı ile eğitim ve eğitmen yetkilendirme çalışmaları kapsamında meri mevzuata uygun olarak yurt dışında bulunan yetkili eğitim kuruluşları vasıtasıyla yetkili eğitmen sayısı artırılacaktır.								
Sorumlu Birim	Havacılık Eğitim Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Eğitimin ilgili olduğu Daire Başkanlığı								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG4.2.1: Onaylı eğitim programlarının sayısı	40	46	50	55	60	65	70	3 ayda bir	6 ayda bir
PG4.2.2: Eğitmen yetkilendirmesi	60	260	330	360	390	420	450	6 ayda bir	Yılda bir
Riskler	- Yurt dışı eğitimlerinin Kuruluşumuz dışındaki sebeplerden dolayı iptal edilmesi - Eğitim bütçesinde kaynak yetersizliği - İlgili veya yetkili kurum/kuruluşlar tarafından cezai müeyyidelerin uygulanması								
Stratejiler	- Yetkilendirme çalışmaları kapsamında sektörde yer alan ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliğini arttırılacaktır. - Eğitmen yetkilendirmelerinin ivedi olarak yapılması için ilgili birimlerle koordinasyon arttırılacaktır. - Eğitimlerin onaylı eğitim programları aracılığıyla standartlaşması sağlanacaktır.								
Maliyet Tahmini	43.500 TL								
Tespitler	SHGM (Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü) havalimanı bulgularının olması								
İhtiyaçlar	İzleme ve değerlendirme çalışmalarının etkin şekilde yürütülmesi.								

Amaç	A4: Bölgesel Hava Eğitim Üssü Olmak									
Hedef	H4.3: Uygulama eğitimlerinin daha verimli hale getirilmesi amacıyla DHMİ bünyesinde 2023 yılı sonuna kadar; eğitim merkezlerinin kurulması, eğitim planlamalarının düzenlenmesinde kullanılacak eğitim yazılımının faaliyete geçirilmesi ile DHMİ Havacılık Hizmet ve Eğitim Kompleksinin” projelendirilmesi ve/veya yapımı tamamlanacaktır.									
Sorumlu Birim	Havacılık Eğitim Dairesi Başkanlığı									
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	
PG4.3.1: Eğitim merkezlerinin kurulması	20	2	2	2	2	2	4	3 ayda bir	6 ayda bir	
PG4.3.2: İşletme ve güvenlik simülatörleri	20	0	2	4	4	4	4	6 ayda bir	Yılda bir	
PG4.3.3: Eğitim Yazılımının faaliyete geçmesi	40	% 0	% 0	% 0	% 0	%100	%100	Ayda bir	3 ayda bir	
PG4.3.4: DHMİ Havacılık Hizmet ve Eğitim Kompleksinin” tamamlanması	20	% 0	% 0	% 0	% 0	% 0	%100	Yılda bir	Üç yılda bir	
Riskler	- Kuruluşumuz yatırım programı ve eğitim bütçesinde kaynak yetersizliği - Bürokratik engellerin ortaya çıkması									
Stratejiler	- İnşaat Emlak Dairesi Başkanlığı ile işbirliği artırılacaktır. - Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı ile işbirliği artırılacaktır.									
Maliyet Tahmini	650.275.000 TL									
Tespitler	- Kuruluşumuzun halihazırda kullandığı online sistem üzerinden eğitim faaliyetleri için gereksinim duyulan işlemler etkin olarak yapılamaması - Kuruluşumuzun eğitim hedefleri doğrultusunda gerçekleştirilmesi planlanan eğitimler için mevcut eğitim tesisleri ve simülatörlerin yetersizliği									
İhtiyaçlar	- Binanın yapılacağı arsanın tespit edilmesi - İhtiyaç halinde proje bedelinin revizyonuna yönelik girişimlerde bulunulması - İzleme ve değerlendirme çalışmalarının etkin şekilde yürütülmesi									

Amaç	A4: Bölgesel Hava Eğitim Üssü Olmak								
Hedef	H4.4: 2023 yılı sonunda 18.600 kursiyere eğitim hizmeti verilerek gelir elde edilecektir.								
Sorumlu Birim	Havacılık Eğitim Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Eğitimle ilgili Daire Başkanlıkları								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG4.4.1: Binaların yangından korunması eğitimi kurs sayısı	25	189	339	499	674	854	1054	3 Ayda bir	6 Ayda bir
PG4.4.2: Güvenlik sistem ve cihazları işbaşı uygulamalı temel ve tazeleme eğitimleri kurs sayısı	25	14	16	19	23	28	34	3 Ayda bir	6 Ayda bir
PG4.4.3: Uçak yangın simülatörü eğitimi kurs sayısı	25	26	27	28	29	30	31	3 Ayda bir	6 Ayda bir
PG4.4.4: SHT Eğitim/HAD Ek-3'ünde yer alan eğitimleri kurs sayısı	25	601	626	634	639	642	649	3 Ayda bir	6 Ayda bir
Riskler	- Eğitmen yetkilendirmelerinin yapılmaması - Diğer eğitim kuruluşları tarafından gerçekleştirilmesi								
Stratejiler	Pazarlama ve tanıtım faaliyetlerinin geliştirilerek sektördeki pazar payının artırılması sağlanacaktır.								
Maliyet Tahmini	-								
Tespitler	- Tanıtım ve pazarlama eksikliği - Yetkili diğer eğitim kuruluşlarının olması								
İhtiyaçlar	Kurumsal tanıtım faaliyetlerinin etkin şekilde yürütülmesi								

Amaç	A4: Bölgesel Hava Eğitim Üssü Olmak								
Hedef	H4.5: Bölge ve komşu ülke eğitim isteklerinin karşılanması amacıyla ATM/CNS ve havacılık güvenliği konularında belirlenecek ihtiyaçlar doğrultusunda gerekli eğitimlerin verilmesi ile yürürlükteki mevzuatın uygun gördüğü konuların uzaktan eğitim şeklinde verilmesi sağlanacaktır.								
Sorumlu Birim	Havacılık Eğitim Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Eğitimle ilgili Daire Başkanlıkları Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG4.5.1: ATM/CNS ve havacılık güvenliği konularında ülkelere verilecek eğitim sayısı	40	0	2	4	6	8	10	3 ayda bir	6 ayda bir
PG4.5.2: Uzaktan eğitim ile verilecek eğitim sayısı	60	0	5	15	20	25	30	3 ayda bir	6 ayda bir
Riskler	- Teknik aksaklıklar oluşması - Bürokratik engellerin oluşması - Yeterli pazarlama ve tanıtım faaliyetlerinin gerçekleştirilememesi - Diğer ulusal /uluslararası yetkili eğitim kuruluşlarının varlığı								
Stratejiler	Pazarlama ve tanıtım faaliyetleri artırılacaktır.								
Maliyet Tahmini	-								
Tespitler	- Tanıtım ve pazarlama eksikliği - Yetkili diğer eğitim kuruluşlarının olması								
İhtiyaçlar	- İzleme ve değerlendirme çalışmalarının etkin şekilde yürütülmesi - Kurumsal eğitim faaliyetlerinin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi								

Amaç	A5: İnsan Kaynaklarının Optimum Yönetimi ile Hizmette Kalite ve Etkinliği Artırmak								
Hedef	H5.1: Personelin; hem daha verimli çalışabilmesi hem de daha etkin bir kariyer planlaması yapabilmesi sağlanacak ve eğitim düzeyi artırılacaktır.								
Sorumlu Birim	İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Tüm Birimler (PG5.1.1 ve PG5.1.2) İşletme Dairesi Başkanlığı (PG5.1.3 ve PG5.1.4)								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG5.1.1: Yapılacak görevde yükselme ve/veya unvan değişikliği sınav sayısı	40	1	2	3	4	5	6	Yılda bir	Yılda bir
PG5.1.2: E-tayin dönem sayısı	20	2	2	2	2	2	2	Yılda bir	Yılda bir
PG5.1.3: Alınacak ARFF memuru sayısının en az %50'sinin lisans mezunu olması	20	%38	%50	%50	%50	%50	%50	Yılda bir	Yılda bir
PG5.1.4: Alınacak apron memuru sayısının tamamının lisans mezunu olması	20	%65	%100	%100	%100	%100	%100	Yılda bir	Yılda bir
Riskler	- Sınav ihalesi sürecinde yapılan itirazlardan kaynaklanan gecikmeler - İstenilen sayıda ve nitelikte personelin temin edilememesi - Personelin görev değişikliği ve mazerete dayalı tayinleri nedeniyle sürekliliğin sağlanamaması								
Stratejiler	- Her yıl e-tayin ve görevde yükselme/unvan değişikliği sınavı yapılarak personelin memnuniyetinin ve motivasyonunun artması sağlanacaktır. - İnsan kaynakları kalitesini artırmak, çalışanların eğitim düzeyini yükseltmek ve daha iyi bir personel profiline sahip olabilmek için çalışmalar yapılacaktır.								
Maliyet Tahmini	-								
Tespitler	- Tayin taleplerinin sürekliliği - Ön lisansla alınan bazı bölümlerin lisans programlarının mevcut olmaması								
İhtiyaçlar	- İnsan kaynağı planlamasında kısa ve uzun vadede personel alım stratejisi oluşturulması - Tayin taleplerini dönemsel hale getirmek ve bu talepleri azaltmaya çalışmak 10. Kalkınma Planı 382,383								

Amaç	A5: İnsan Kaynaklarının Optimum Yönetimi ile Hizmette Kalite ve Etkinliği Artırmak								
Hedef	H5.2: Havalimanlarının işgücü planlamasının yapılması, daha etkin bir insan kaynakları politikasının uygulanması, performans değerlendirme çalışmalarının yapılabilmesi amacıyla İş Analizi çalışmaları yapılacaktır.								
Sorumlu Birim	İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG5.2.1: Havalimanlarında yerinde görerek yapılacak iş analizi sayısı	%100	10	18	26	34	42	50	Yılda bir	Yılda bir
Riskler	- Kurumsal yapılanmanın tamamlanamaması - Bürokratik zorluklar								
Stratejiler	- İş analizi yapılacaktır. - Personel dağılımı dengeli hale getirilecektir.								
Maliyet Tahmini	-								
Tespitler	- İnsan kaynağı planlamasında kullanılmak üzere, iş analizi çalışmalarının tamamlanması gerekmektedir - İş analizi çalışmalarının akabinde etkin bir performans değerlendirme sisteminin geliştirilmesi personel verimliliğini artıracaktır								
İhtiyaçlar	10. Kalkınma Planı 379,380,381,384								

Amaç	A5: İnsan Kaynaklarının Optimum Yönetimi ile Hizmette Kalite ve Etkinliği Artırmak								
Hedef	H5.3: Kalite ve Çevre Yönetim Sistemi, Kurumun tüm birimlerini kapsayacak şekilde 2020 yılı sonuna kadar kurulacaktır.								
Sorumlu Birim	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Emniyet ve Yönetim Sistemleri Müdürlüğü koordinesinde kuruluşumuzun tüm birimleri								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG5.3.1: ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi dokümantasyonların tamamlanması	50	%30	%90	%100	%100	%100	%100	6 ayda bir	Yılda bir
PG5.3.2: ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi belgesinin alınması		%0	%0	%100	%100	%100	%100	6 ayda bir	Yılda bir
PG5.3.3: ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Temel Eğitimlerinin ve dokümantasyonların tamamlanması	50	%30	%90	%100	%100	%100	%100	6 ayda bir	Yılda bir
PG5.3.4: ISO 14001 Çevre Kalite Yönetim Sistemi belgesinin alınması		%0	%0	%100	%100	%100	%100	6 ayda bir	Yılda bir
Riskler	- Sürekli iyileştirme ve geliştirme bakış açısına sahip kurumsal kültürün benimsenmemesi - Personelin kurulan sisteminin sürdürülebilirliğini sağlayamaması - Birimler arası koordinasyon sıkıntısı - Doğru ölçme yöntemlerinin kullanılamaması ve doğru verilerin toplanamaması								
Stratejiler	- Yönetim sistemlerinin yazılım desteği ile daha işler hale getirilmesi - Sürekli iyileştirme ve kalite bilincinin benimsenmesi amacıyla personele eğitimler verilmesi								
Maliyet Tahmini	-								
Tespitler	- Performans ölçümüne geçiş için yönetim sistemlerine faydalanılmasına ihtiyaç duyulması - Personelin yaptığı işlerde uzmanlık eksiklikleri - Yetersiz iç tetkik (kontrol) - İzleme ve değerlendirme eksiklikleri - Kurum içi mevzuat eksikliği - Yetki ve sorumluluklardaki belirsizlikler - İş analizlerinin tamamlanmamış olması - Birimler arası koordinasyon sıkıntıları - Kurumsal hafızanın kullanılmaması - Araştırma geliştirme faaliyetlerinin yetersizliği								
İhtiyaçlar	- Yönetimin desteği - Başarılı yazılım altyapısına geçilmesi - Yönetim sistemleri eğitim ihtiyaçları - Kurum bilinci ve kurum içi personelin aidiyet duygusunun güçlendirilmesi - İç kontrol çalışmalarının başlatılması ve iş süreçleri ve tanımlamalarının belirlenmesi								

Amaç	A5: İnsan kaynaklarının optimum yönetimi ile hizmette kalite ve etkinliği artırılabacaktır.								
Hedef	H5.4: Kuruluşumuzun son teknolojik gelişmeleri içeren sistemlerle yapılandırılarak gelişen dünya standartlarının takip edilmesi amacıyla bilişim alt ve üst yapılarının temini, tesisi, modernizasyonu ve siber güvenlik konularında Kuruluşumuzun sahip olduğu kaynakların imkân ve kabiliyetleri artırılabacaktır.								
Sorumlu Birim	Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Satın Alma ve İkmal Dairesi Başkanlığı, Mali İşler Dairesi Başkanlığı								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG5.4.1: Uçuş Bilgi Sistemi (FIDS) tesisi planlanan havalimanlarına DHMİ Uçuş Bilgi Sistemi yazılımının kurulması (adet/havalimanı)	1	21	25	29	33	38	43	Yılda bir	Yılda bir
PG5.4.2: Bilgisayar sistemleri ve çevre donanımlarının yenilenmesi ve ilave ihtiyaçların temini (adet/bilgisayar)	41	7624	8366	8753	9078	9578	10078	Yılda bir	Yılda bir
PG5.4.3: Web uygulama güvenlik duvarı ile veritabanı güvenlik duvarı alımı	5	%0	%100	%100	%100	%100	%100	Yılda bir	Yılda bir
PG5.4.4: Kurumsal Stratejik Planlama, Hizmet, Varlık ve Risk Yönetimi Uygulaması	5	%0	%100	%100	%100	%100	%100	Yılda bir	Yılda bir
PG5.4.5: A/B/C tipi havalimanları iç network alt yapısının (LAN) modernizasyonu (adet/havalimanı)	14	0	9	35	48	48	48	Yılda bir	Yılda bir
PG5.4.6: Teknolojik kullanım ömürleri biten sunucu ve depolama cihazlarının yenilenmesi	10	%0	%100	%100	%100	%100	%100	Yılda bir	Yılda bir

PG5.4.7: SDN (Software Defined Network) yazılım tabanlı ağ yapısının tasarımı ve bu doğrultuda cihaz alımı	24	%0	%0	%100	%100	%100	%100	Yılda bir	Yılda bir
Riskler	- Döviz kurunun dalgalanması. - Bütçe kısıtları nedeniyle zamanında sistem alımı ve güncellemelerin yapılamaması. - Kurulacak veya alınacak sistemlerin/donanımlarının genellikle yabancı menşeli olması.								
Stratejiler	- Bilişim alt ve üst yapılarının temini, tesisi, modernizasyonu ve siber güvenlik konularında Kuruluşumuzun imkân ve kabiliyetlerinin artırılmasına yönelik faaliyetler. - Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile koordineli çalışarak işbirliği artırılması.								
Maliyet Tahmini	50.650.000TL (2019-18.000.000TL, 2020-5.050.000TL, 2021-17.500.000TL, 2022-5.100.000TL ve 2023-5.000.000TL)								
Tespitler	- Döviz kurlarındaki dalgalanmaların, verilen ödeneklerin etkin olarak kullanılmasını engellemesi - Tasarruf tedbirleri ve Kamu İhale Kanunun getirdiği kısıtlamalar nedeniyle havacılık kural ve standartlarına uyum sağlamak için gerekli yeni teknolojilerin temininde yaşanabilecek aksama ve gecikmeler								
İhtiyaçlar	- Döviz kurlarındaki artışın, mevcut bütçeye etkisinin giderilmesi - Bütçe kısıtları ve usullerinde, Bilişim teknolojileri hizmetlerinin teminine yönelik olarak düzenleme yapılması - Bilişim Teknolojileri alanında kamu kurum ve kuruluşlarının koordinasyonunun artırılması								

Amaç	A5: İnsan Kaynaklarının Optimum Yönetimi ile Hizmette Kalite ve Etkinliği Artırmak									
Hedef	H5.5: Havalimanı terminalleri yolcu kapasitesi ölçümü ve optimizasyonu çalışmaları başlatılacaktır.									
Sorumlu Birim	Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı									
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	İşletme Daire Başkanlığı, İnşaat Daire Başkanlığı, Bilgi Teknolojileri Daire Başkanlığı, Havalimanları									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	
PG5.5.1: Terminal Kapasitesi Simülasyon programı temini tamamlanma oranı (%)	25	%50	%100	%100	%100	%100	%100	Yılda bir	Yılda bir	
PG5.5.2: Terminal kapasitesi simülasyon programı eğitiminin alınması (kişi x gün)	25	0	35	35	35	35	35	Yılda bir	Yılda bir	
PG5.5.3: Terminallerin kapasite simülasyon programı uluslararası kullanıcı grup toplantılarına katılmak (kişi x toplantı sayısı)	15	0	5	10	15	20	25	Yılda bir	Yılda bir	
PG5.5.4: Terminallerin kapasite ölçümlerinin yapılarak raporunun hazırlanması (havalimanı sayısı)	35	0	1	3	5	7	10	Yılda bir	Yılda bir	
Riskler	• Havalimanı yatırım ihtiyaçlarının belirlenememesi • İstenilen nitelikte program bulunamaması • Alınan eğitimin istenilen seviyede olmaması • Yolcu trafiğinin istenilen yoğunlukta olamaması • Kullanıcı toplantılarının gerçekleştirilmesi veya beklenen ölçüde gerçekleştirilememesi									
Stratejiler	• Havalimanlarında periyodik ölçümler gerçekleştirilerek kapasite kullanım oranının düzenli takibinin sağlanması • Temin edilen "Terminal Kapasitesi Simülasyon Programına" periyodik ölçüm verilerinin işlenmesi sonucunda mevcut durumun tespiti ile geleceğe yönelik ihtiyaçların belirlenmesi									
Maliyet Tahmini	1.000.000 TL									
Tespitler	• Havalimanı terminal binasındaki dar boğazların belirli olmaması • Terminal binası hizmet seviyesinin uluslararası standartlara uygunluğunun raporlanmaması									
İhtiyaçlar	• Havalimanı terminal binası yatırım planlamalarının optimum düzeyde yapılması • Uluslararası düzeyde yolcuya hizmet verilebilmesi için havalimanındaki darboğazların tespit edilerek iyileştirme yapılması • Terminal binasının uluslararası düzeydeki hizmet seviyesinin ölçülmesi • Yöneticilere ve çalışanlara havalimanındaki işleyiş hakkında bilgi verecek yapının oluşturulması • Terminal binalarında yapılan iyileştirmelerin kapasite üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi									

Amaç	A6: Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik Hizmetlerini Ulusal ve Uluslararası Standartlarda Sağlamak								
Hedef	H6.1: Tüm havalimanlarında verilmesi mecburi olan sağlık hizmetinin, özellikle uçuş sağlığı eğitimi almış deneyimli sağlık personeli (Doktor, Hemşire, ATT, Paramedik vb.) tarafından yapılması sağlanacaktır.								
Sorumlu Birim	Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Havacılık Eğitim Dairesi Başkanlığı								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG6.1.1: Uçuş sağlığı eğitimi almış sağlık personeli sayısı	100	15	19	23	27	31	35	Yılda bir	Yılda bir
Riskler	Kurum tabiplerinin mali haklarının Sağlık Bakanlığına bağlı çalışan hekimler ile aynı olmaması nedeniyle kurumdan ayrılmaları neticesinde yeterli sayıda hekime eğitim verilememesi								
Stratejiler	Uçuş sağlığı eğitimlerinin, 'Temel Eğitim Programı' kapsamında yürütülmesi								
Maliyet Tahmini	200.000,00-TL (2019:32.000-TL-2020:36.000-TL-2021:40.000-TL-2022:44.000-TL-2023:48.000-TL)								
Tespitler	Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşmaları gereğince, akit devletlerce havalimanlarında sağlık hizmetlerinin verilmesinin garanti altına alınması gerekmektedir. Bu amaçla yetkinliklerin güvence altına alınmasını teminen uçuş sağlığı eğitimlerinin havalimanlarında görevli kurum hekimlerine aldırılması gerekliliği bulunmaktadır								
İhtiyaçlar	Uçuş sağlığı eğitimlerinin ve tazeleme eğitimlerinin eğitim programlarında daimi olarak yer alması sağlanarak, bu konuda kurum yetkinliğinin güvence altına alınması sağlanmalıdır								

Amaç	A6: Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik Hizmetlerini Ulusal ve Uluslararası Standartlarda Sağlamak								
Hedef	H6.2: Havalimanlarının ve bunlara bağlı radar istasyonlarının güvenliğini, ICAO Ek-17, ECAC Dok.30 ve MSHGP standartlarında sağlamak amacıyla mevcut özel güvenlik hizmet alımına ilave olarak özel güvenlik personel sayısı artışı gerçekleştirilecektir.								
Sorumlu Birim	Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Satın Alma ve İkmal Dairesi Başkanlığı, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, Mali İşler Dairesi Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG6.2.1: Hizmet alımı yoluyla istihdam edilen edilecek özel güvenlik personel sayısı	100	3504	3704	3904	4104	4304	4504	Yılda bir	Yılda bir
Riskler	- Güvenlik tehdidinin artması ile birlikte Koruma Güvenlik Personeli sayısında planlananın üzerinde artış yapılması ihtiyacının ortaya çıkması - Ödenek kısıntıları yaşanması halinde planlanan sayıda personelin istihdam edilememesi - Yüklenici firmaların finansal yıkıma uğramaları halinde ilave mali yüklerin oluşması - Sivil havacılık güvenliğine yönelik etkisi yüksek ve beklenmeyen bir olayın yaşanması durumunda güvenlik hizmetleri sistematığının değişmesi								
Stratejiler	Uluslararası ve ulusal kurallar ile belirlenen usullerde güvenlik hizmetlerinin verilmesine yönelik sistematik yaklaşım sergilenmesi								
Maliyet Tahmini	1.500.000.000 TL (2019-2021: 700.000.000-TL üç yıllık sözleşme bedeli-2022-2023: 800.000.000TL)								
Tespitler	- Özellikle bölgemizde yaşanan olayların etkisi ile birlikte, güvenlik tehdidinin artması, koruma güvenlik personeli sayısında öngörülen planlamaların üzerinde artış yapılması ihtiyacını doğurmaktadır - Personel çalıştırılmasına dayalı güvenlik hizmeti alımı işi, hizmetin devamlılığının sağlanmasına yönelik olarak, ödenek durumuna göre ikişer veya üçer yıllık periyotlarda yapılmaktadır								
İhtiyaçlar	Güvenlik risklerine paralel olarak ortaya çıkan koruma güvenlik personeli ihtiyacının karşılanmasına yönelik ilave kaynak kullanımının sağlanması								

Amaç	A6: Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik Hizmetlerini Ulusal ve Uluslararası Standartlarda Sağlamak								
Hedef	H6.3: ICAO Ek-17, ECAC Dok.30 ve MSHGP standartlarında havalimanlarında kullanılan güvenlik cihazları; yenileme, modernizasyon ve yeni ihtiyaçlar çerçevesinde temin edilecektir.								
Sorumlu Birim	Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Tüm Birimler								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG6.3.1: X-ray bagaj kontrol cihazı sayısı	20	1061	1111	1131	1161	1191	1221	Yılda bir	Yılda bir
PG6.3.2: Kapı tipi metal arama detektörü sayısı	16	1008	1038	1038	1058	1078	1098	Yılda bir	Yılda bir
PG6.3.3: El tipi metal arama detektörü sayısı	16	1182	1232	1282	1312	1342	1372	Yılda bir	Yılda bir
PG6.3.4: Vücut tarayıcı sayısı	16	39	39	83	125	125	125	Yılda bir	Yılda bir
PG6.3.5: Patlayıcı iz detektörü sayısı	16	185	185	195	195	205	215	Yılda bir	Yılda bir
PG6.3.6: Sıvı Patlayıcı Tespit Sistemi	16	153	153	232	304	304	304	Yılda bir	Yılda bir
Riskler	- Hedeflenen miktarlarda alım yapılamaması - Ödeneklerde yaşanabilecek kesintilerin hedef sayıda cihaz alımını engellemesi								
Stratejiler	Yatırım ihtiyacının, karar verici üst düzey bürokratlara uluslararası güvenlik uygulamaları ve anlaşmaları çerçevesinde zorunluluk arz ettiğinin anlatılması								
Maliyet Tahmini	105.000.000-TL (2019:5M-TL-2020:50M-TL-2021:40M-TL-2022:5M-TL-2023:5M-TL)								
Tespitler	- Güvenlik ihtiyacının günden güne artması beraberinde yeni teknolojilerin kullanılması zorunluluğunu getirmektedir - Yeni teknolojiler yeni maliyetler yaratmakta olup, yeni maliyetlerin karşılanması zarurietini ortaya çıkarmaktadır								
İhtiyaçlar	- Yeni havalimanlarının hizmete alınması durumunda güvenlik cihazı ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak ilave kaynak kullanımının sağlanması - Yasadışı eylem şekillerinin gelişimine paralel olarak değişen güvenlik risklerine karşı geliştirilen, yeni yöntemle veya yeni teknolojiler kullanılan güvenlik cihazlarının teminine yönelik ilave kaynak kullanımının sağlanması								

Amaç	A6: Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik Hizmetlerini Ulusal ve Uluslararası Standartlarda Sağlamak								
Hedef	H6.4: Havacılık güvenliğinin sağlanmasına yönelik olarak kullanılan güvenlik sistemleri temin ve tesis edilecektir.								
Sorumlu Birim	Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Tüm Birimler								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG6.4.1: EDSCB (Kabin Bagajları için Patlayıcı Tespit Sistemi) sayısı	20	134	164	194	244	294	344	Yılda bir	Yılda bir
PG6.4.2: CCTV (Kapalı Devre TV Sistemi) sayısı	20	61	71	76	81	86	91	Yılda bir	Yılda bir
PG6.4.3: CACS (Kartlı Geçiş Kontrol Sistemi) sayısı	20	56	56	56	56	66	66	Yılda bir	Yılda bir
PG6.4.4: Araç altı görüntüleme sistemi sayısı	5	18	33	43	53	63	73	Yılda bir	Yılda bir
PG6.4.5: Plaka tanıma sistemi sayısı	5	24	49	52	52	52	52	Yılda bir	Yılda bir
PG6.4.6: Çevre güvenlik sistemleri sayısı	25	4	14	19	24	29	34	Yılda bir	Yılda bir
PG6.4.7: Gece görüş sistemleri sayısı	5	9	14	24	39	39	39	Yılda bir	Yılda bir
Riskler	- Hedeflenen miktarlarda alım yapılamaması - Ödeneklerde yaşanabilecek kesintilerin hedef sayıda cihaz alımını engellemesi								
Stratejiler	Yatırım ihtiyacının, karar verici üst düzey bürokratlara uluslararası güvenlik uygulamaları ve anlaşmaları çerçevesinde zorunluluk arz ettiğinin anlatılması								
Maliyet Tahmini	326.000.000-TL (2019:28M-TL-2020:50M-TL-2021:60M-TL-2022:93M-TL-2023:95M-TL)								
Tespitler	- Güvenlik ihtiyacının günden güne artması beraberinde yeni teknolojilerin kullanılması zorunluluğunu getirmektedir - Yeni teknolojiler yeni maliyetler yaratmakta olup, yeni maliyetlerin karşılanması zarurietini ortaya çıkarmaktadır								
İhtiyaçlar	- Yeni havalimanlarının hizmete alınması durumunda güvenlik cihazı ihtiyacının karşılanması-na yönelik olarak ilave kaynak kullanımının sağlanması - Yasadışı eylem şekillerinin gelişimine paralel olarak değişen güvenlik risklerine karşı geliştirilen, yeni yöntemle veya yeni teknolojiler kullanılan güvenlik cihazlarının teminine yönelik ilave kaynak kullanımının sağlanması								

Amaç	A7: Kurumsal İmajı Güçlendirmek ve Marka Bilinirliğini Artırmak								
Hedef	H7.1: 2021 yılı sonuna kadar havalimanları da dâhil olmak üzere kurumsal kimlik oluşturulması çalışmalarının tamamlanması ve uygulamaya geçilmesi sağlanacaktır.								
Sorumlu Birim	Kurumsal İletişim Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Tüm Daire Başkanlıkları								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG7.1.1: Kurumsal kimlik bileşenlerinin oluşturulması	30	0	%100	%100	%100	%100	%100	Yılda bir	Yılda bir
PG7.1.2: Kurumsal kimlik ve kurumsal görsel kimliğin uygulanması	70	0	%0	%0	%100	%100	%100	6 ayda bir	6 ayda bir
Riskler	- Yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen kurumsal kimlik bileşenlerinin kurumsal görsel kimlik oluşturulması için yeterli düzeyde olmaması - Kurum kimliği oluşturulması konusunda birimler arasında fikir ayrılıklarının zaman ve işgücü kaybı yaşatabilecek olması - Yeni kurumsal kimliğin personel tarafından benimsenmesinin zaman alabilecek olması - Hedef kitle ve kamuoyunun yeni kurumsal kimliği mevcut kurum imajıyla örtüştürememesi								
Stratejiler	- Strateji, hedef ve yöntemlerin bilimsel olarak belirlenmesi için akademik destek sağlanacaktır. - Kurumsal kimliğin oluşturulmasında kullanılacak verilerin elde edilmesinde ve kurumsal kimliğin oluşturulmasında profesyonel kuruluşlarla işbirliği yapılacaktır.								
Maliyet Tahmini	780.000 TL (2019-80.000TL, 2020-200.000 TL, 2021-500.000 TL)								
Tespitler	- Birimlerde kullanılan kurumsal kimlik öğelerinde ortak bir dilin yaratılamaması - Kuruluşumuz bünyesinde kurumsal kimlik oluşturulması konusunda hedefimize temel oluşturabilecek çalışmaların yeterli düzeyde olmaması								
İhtiyaçlar	- Kurumsal kimlik, kurumsal davranış, kurumsal felsefe vb. kurumsal kimlik bileşenlerinin belirlenmesi - Konusunda uzman profesyonel kuruluşlarla çalışılması - Bütçe kısıtları ve usullerinde tanıtım faaliyetlerine yönelik düzenleme yapılması								

Amaç	A7: Kurumsal İmajı Güçlendirmek ve Marka Bilinirliğini Artırmak								
Hedef	H7.2: Marka bilinirliğini artırmak amacıyla DHMİ TV ağı oluşturulacak ve yaygınlaştırılacaktır.								
Sorumlu Birim	Kurumsal İletişim Dairesi Başkanlığı								
İşbirliği Yapılacak Birim(ler)	Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı, Satın Alma ve İkmal Dairesi Başkanlığı								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri (2018)	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG7.2.1: DHMİ TV ağı oluşturmak üzere videowall yerleştirilecek havalimanı sayısı	100	0	0	10	20	30	40	6 ayda bir	6 ayda bir
Riskler	- Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı ile planlama aşamasında ortaya çıkabilecek sorunlar - Videowalların kurulumu ve sonrasında yaşanabilecek teknik aksaklıkların zaman ve işgücü kaybına yol açması - Bütçe kısıtları nedeniyle gecikmeler yaşanması - Döviz kurunda meydana gelen dalgalanmalar								
Stratejiler	- Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı ile birlikte son sistem bilişim ve kitle iletişim teknolojileri takip edilerek havalimanlarına kurulacak videowallar için bu teknolojilere uygun sistemler belirlenecektir. - Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı ile işbirliği yapılarak videowalların havalimanlarına kurulmasına ve zamanlamasına ilişkin planlama yapılacak ve sonuçlandırılacaktır.								
Maliyet Tahmini	16.200.000 TL (2020-5.400.000 TL, 2021-3.600.000 TL, 2022-3.600.000 TL, 2023-3.600.000 TL)								
Tespitler	- Havalimanlarında kuruluşumuzun tanıtımına yönelik faaliyetlerin yeterli düzeyde olmaması - Havalimanlarına gelen yolcuların, bulundukları yer dolayısıyla, burada yürütülecek tanıtım faaliyetlerine zihinsel olarak tam anlamıyla açık olması								
İhtiyaçlar	- Bütçe çalışmalarında iletişim ve bilişim teknolojilerinin teminine yönelik düzenlemeler yapılması - Havalimanlarında videowall yerleştirilecek alanların belirlenmesi - Videowallara içerik sağlamada kullanılacak programların temini ve kurulması - Yaşanan teknik arızalara zamanında müdahale edilmesi - Videowalların kontrolünü sağlayacak havalimanı personelinin belirlenmesi								

HEDEF BİRİM İLİŞKİSİ

Hava seyrüsefer emniyetinin en üst seviyede sağlanması, havalimanı **işletmeciliği hizmetlerinin uluslararası standartlarda sağlanması, bölgesel hava ulaşım merkezi olunması, bölgesel hava eğitim üssü olunması ile insan kaynaklarının optimum yönetimiyle hizmette kalite ve etkinliğin artırılması**, havacılık acil yardım ve güvenlik hizmetlerini ulusal ve uluslararası standartlarda sağlamak ile kurumsal imajı güçlendirmek ve marka bilinirliğini yaygınlaştırmak olarak tespit edilen Kuruluşumuz stratejik amaçları ile bunlara ait hedefler için hazırlanan amaç-hedef birim ilişki tablosu Tablo 13'de sunulmuştur.

HEDEF-BİRİM İLİŞKİ TABLOSU

Tablo - 13

STRATEJİK AMAÇLAR	Strateji Geliştirme D. Başkanlığı	İnsan K. D. Başkanlığı	İşletme D. Başkanlığı	Hava Seyrüsefer D. Başkanlığı	Elektronik D. Başkanlığı	Mali İşler D. Başkanlığı	İnşaat ve Emlak D. Başkanlığı	Hv. Acil Yrd. ve GÜV. D. Başkanlığı	Bilgi Teknolojileri D. Başkanlığı	Havacılık Eğitim D. Başkanlığı	Kurumsal İletişim D. Başkanlığı	Satın Alma ve İkmal D. Başkanlığı	Tüm Havalimanları	KAYNAK
AMAÇ 1- HAVA SEYRÜSEFER EMNİYETİNİ EN ÜST DÜZEYDE SAĞLAMAK														
Hedef 1.1: Hava Trafik Yönetim Hizmetlerinin kalitesinin artırılması ile sorunsuz ve emniyetli bir şekilde yerine getirilmesi sağlanacaktır.				S	i					i				Özkaynak
Hedef 1.2: Haberleşme, Seyrüsefer ve Gözetim altyapısı geliştirilecek ve iyileştirilecektir.				i	S							i		Özkaynak
Hedef 1.3: Hava Trafik Yönetiminde kullanılan sistemlerin milli olarak üretilmesi, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik olarak Ar-Ge çalışmaları yapılacaktır.				S	i									Özkaynak
Hedef 1.4: Havacılık bilgileri dijital ortamda ve Havacılık Bilgi Değişim Modeli (AIXM) ile sağlanacaktır.				S					i					Özkaynak
Hedef 1.5: 2019 yılından itibaren 2023 yılı sonuna kadar her yıl en az 1 seyrüsefer ve/veya radar istasyonuna rüzgâr ve/veya güneş santrali yapılacak, hava seyrüsefer hizmetlerinin uluslararası standart ve kurallara uygun şekilde sürdürülebilmesi için tesis ve sistem açısından geliştirilmeye ihtiyaç duyulan teknik blok ve kuleler yenilenecektir.			i	S			S					i	i	Özkaynak

STRATEJİK AMAÇLAR	Strateji Geliştirme D. Başkanlığı	İnsan K. D. Başkanlığı	İşletme D. Başkanlığı	Hava Seyrüsefer D. Başkanlığı	Elektronik D. Başkanlığı	Mali İşler D. Başkanlığı	İnşaat ve Emlak D. Başkanlığı	Hv. Acil Yrd. ve Gv. D. Başkanlığı	Bilgi Teknolojileri D. Başkanlığı	Havacılık Eğitim D. Başkanlığı	Kurumsal İletişim D. Başkanlığı	Satın Alma ve İkmal D. Başkanlığı	Tüm Havalimanları	KAYNAK
AMAÇ 2- HAVALİMANLARI İŞLETME HİZMETLERİNİ ULUSLARARASI STANDARTLARDA SAĞLAMAK														
Hedef 2.1: PAT sahalarında her türlü yer hareketinin kesintisiz ve emniyetli bir şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla gelişen teknolojiye bağlı olarak kar mücadele, temizlik ve tanzim araçları temin edilecektir.	i		S			i							i	Özkaynak
Hedef 2.2: Havalimanlarının çevreye olan olumsuz etkilerinin en aza indirilebilmesi kapsamında yapılan çalışmaların belgelendirilebilmesi amacıyla Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce oluşturulan Yeşil Havaalanı Projesi referans alınarak "Yeşil Kuruluş" ve "Yeşil Havaalanı" belgeleri alınacaktır.			S										i	Özkaynak
Hedef 2.3: Havalimanları terminal binaları ile sistem, cihaz ve teçhizatlarının enerji ihtiyaçları için, yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanmak üzere, entegre enerji sistemleri kurulacaktır.			S										i	Özkaynak
Hedef 2.4: Havalimanı hizmet araçlarının havalimanı kategorilerine göre temini ve yenilenmesi amacıyla son teknoloji ARFF araçlarının ve sistemlerinin gelişen uçak trafiği ve tiplerine göre alımlarının yapılması, hizmetlerin daha etkin verilebilmesi için ARFF istasyonlarının yenilenmesi ve/veya yapılması sağlanacaktır.	i		S				i						i	Özkaynak
Hedef 2.5: Havalimanlarımızın tamamında (Gökçeada Hariç) 48 adet Stratejik Güç Haritalaması yapılacaktır.			S										i	Özkaynak

STRATEJİK AMAÇLAR	Strateji Geliştirme D. Başkanlığı	İnsan K. D. Başkanlığı	İşletme D. Başkanlığı	Hava Seyrüsefer D. Başkanlığı	Elektronik D. Başkanlığı	Mali İşler D. Başkanlığı	İnşaat ve Emlak D. Başkanlığı	Hv. Acil Yrd. ve GÜV. D. Başkanlığı	Bilgi Teknolojileri D. Başkanlığı	Havacılık Eğitim D. Başkanlığı	Kurumsal İletişim D. Başkanlığı	Satın Alma ve İkmal D. Başkanlığı	Tüm Havalimanları	KAYNAK
AMAÇ 3 - BÖLGESEL HAVA ULAŞIM MERKEZİ OLMAK														
Hedef 3.1: Hava Trafik Hizmetlerinde, ortak hava sahası sınıflandırılması, mevcut Avrupa ATS (hava trafik hizmetleri) koridor ağı ve sektörizasyonun esnek ve etkin kullanımının sağlanması, hava sahası kullanım kapasitelerinin artırılması konularında uygulamaya yönelik ortak kural ve usullerin geliştirilmesi, hava sahası ve havalimanları kapasitelerinin artırılması sağlanacaktır.				S										Özkaynak
Hedef 3.2: 2023 yılı sonunda tüm Türkiye geneli havalimanlarında toplam 266.427.648 yolcuya ve 2.450.707 uçak trafiğine hizmet verilecek olup, 2023 yılında yaklaşık 14.184.345.000.-TL satış hasılatı elde edilecektir.	S					i							i	Özkaynak

STRATEJİK AMAÇLAR	Strateji Geliştirme D. Başkanlığı	İnsan K. D. Başkanlığı	İşletme D. Başkanlığı	Hava Seyrüsefer D. Başkanlığı	Elektronik D. Başkanlığı	Mali İşler D. Başkanlığı	İnşaat ve Emlak D. Başkanlığı	Hv. Acil Yrd. ve GÜV. D. Başkanlığı	Bilgi Teknolojileri D. Başkanlığı	Havacılık Eğitim D. Başkanlığı	Kurumsal İletişim D. Başkanlığı	Satın Alma ve İkmal D. Başkanlığı	Tüm Havalimanları	Tüm Birimler	KAYNAK
AMAÇ 4- BÖLGESEL HAVA EĞİTİM ÜSSÜ OLMAK															
Hedef 4.1: Eurocontrol üyesi olan Kuruluşumuz aynı zamanda Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen temel, tazeleme ve işbaşı eğitimlerini ulusal ve uluslararası mevzuata uygulamak ve takip etmek durumundadır. Personelinin yetiştirilmesine yönelik olarak düzenlenecek yurt içi ve yurt dışı eğitim programlarına katılım sağlanacaktır.										S			i	i	Özkaynak
Hedef 4.2: DHMİ Havacılık Akademisi bünyesinde bulunan onaylı eğitim programlarının sayısı ile eğitim ve eğitmen yetkilendirme çalışmaları kapsamında meri mevzuata uygun olarak yurt dışında bulunan yetkili eğitim kuruluşları vasıtasıyla yetkili eğitmen sayısını artırılması hedeflenmektedir.										S				i	Özkaynak
Hedef 4.3: Uygulama eğitimlerinin daha verimli hale getirilmesi amacıyla DHMİ bünyesinde 2023 yılı sonuna kadar; eğitim merkezlerinin kurulması, eğitim planlamalarının düzenlenmesinde kullanılacak eğitim yazılımının faaliyete geçirilmesi ile DHMİ Havacılık Hizmet ve Eğitim Kompleksinin" projelendirilmesi ve/veya yapısının tamamlanması hedeflenmektedir.							i		i	S					Özkaynak
Hedef 4.4: 2023 yılı sonunda 18.600 kursiyere eğitim hizmeti verilerek gelir elde edilmesi planlanmaktadır.										S				i	Özkaynak
Hedef 4.5: Bölge ve komşu ülke eğitim isteklerinin karşılanması amacıyla ATM/CNS ve havacılık güvenliği konularında belirlenecek ihtiyaçlar doğrultusunda gerekli eğitimlerin verilmesi ile yürürlükteki mevzuatın uygun gördüğü konuların uzaktan eğitim şeklinde verilmesi hedeflenmektedir.									i	S				i	Özkaynak

STRATEJİK AMAÇLAR	Strateji Geliştirme D. Başkanlığı	İnsan K. D. Başkanlığı	İşletme D. Başkanlığı	Hava Seyrüsefer D. Başkanlığı	Elektronik D. Başkanlığı	Mali İşler D. Başkanlığı	İnşaat ve Emlak D. Başkanlığı	Hv. Acil Yrd. ve GÜV. D. Başkanlığı	Bilgi Teknolojileri D. Başkanlığı	Havacılık Eğitim D. Başkanlığı	Kurumsal İletişim D. Başkanlığı	Satın Alma ve İkmal D. Başkanlığı	Tüm Havalimanları	Tüm Birimler	KAYNAK
AMAÇ 5 - İNSAN KAYNAKLARININ OPTİMUM YÖNETİMİ İLE HİZMETTE KALİTE VE ETKİNLİĞİ ARTIRMAK															
Hedef 5.1: Personelin; hem daha verimli çalışabilmesi hem de daha etkin bir kariyer planlaması yapabilmesi sağlanacak ve eğitim düzeyi artırılacaktır.		S	i											i	Özkaynak
Hedef 5.2: Havalimanlarının işgücü planlamasının yapılması, daha etkin bir insan kaynakları politikasının uygulanması, performans değerlendirme çalışmalarının yapılabilmesi amacıyla İş Analizi çalışmaları yapılacaktır.	i	S													Özkaynak
Hedef 5.3: Kalite ve Çevre Yönetim Sistemi, Kurumun tüm birimlerini kapsayacak şekilde 2020 yılı sonuna kadar kurulacaktır.	S														Özkaynak
Hedef 5.4: Kuruluşumuzun son teknolojik gelişmeleri içeren sistemlerle yapılandırılarak gelişen dünya standartlarının takip edilmesi amacıyla bilişim alt ve üst yapılarının temini, tesisi, modernizasyonu ve siber güvenlik konularında Kuruluşumuzun sahip olduğu kaynakların imkân ve kabiliyetlerinin artırılması planlanmaktadır.						i			S			i			Özkaynak
Hedef 5.5: Havalimanı terminalleri yolcu kapasitesi ölçümü ve optimizasyonu çalışmaları başlatılacaktır.	S		i				i		i				i	i	Özkaynak

STRATEJİK AMAÇLAR	Strateji Geliştirme D. Başkanlığı	İnsan K. D. Başkanlığı	İşletme D. Başkanlığı	Hava Seyrüsefer D. Başkanlığı	Elektronik D. Başkanlığı	Mali İşler D. Başkanlığı	İnşaat ve Emlak D. Başkanlığı	Hv. Acil. Yrd. ve GÜV. D. Başkanlığı	Bilgi Teknolojileri D. Başkanlığı	Havacılık Eğitim D. Başkanlığı	Satın Alma ve İkmal D. Başkanlığı	Hukuk Müşavirliği	Destek Hizmetleri D. Başkanlığı	Tüm Birimler	KAYNAK
AMAÇ 6- HAVACILIK ACIL YARDIM VE GÜVENLİK HİZMETLERİNİ ULUSAL VE ULUSLARARASI STANDARTLARDA SAĞLAMAK															
Hedef 6.1: Tüm havalimanlarında verilmesi mecburi olan sağlık hizmetinin, özellikle uçuş sağlığı eğitimi almış deneyimli sağlık personeli (Doktor, Hemşire, ATT, Paramedik vb.) tarafından yapılması sağlanacaktır.								S		i					Özkaynak
Hedef 6.2: Havalimanlarının ve bunlara bağlı radar istasyonlarının güvenliğini, ICAO Ek-17, ECAC Dok.30 ve MSHGP standartlarında sağlamak amacıyla mevcut özel güvenlik hizmet alımına ilave olarak özel güvenlik personel sayısı artışı gerçekleştirilecektir.	i					i		S			i	i	i		Özkaynak
Hedef 6.3: ICAO Ek-17, ECAC Dok.30 ve MSHGP standartlarında havalimanlarında kullanılan güvenlik cihazları; yenileme, modernizasyon ve yeni ihtiyaçlar çerçevesinde temin edilecektir.								S						i	Özkaynak
Hedef 6.4: Havacılık güvenliğinin sağlanmasına yönelik olarak kullanılan güvenlik sistemleri temin ve tesis edilecektir.								S						i	Özkaynak

STRATEJİK AMAÇLAR	Strateji Geliştirme D. Başkanlığı	İnsan K. D. Başkanlığı	İşletme D. Başkanlığı	Hava Seyrüsefer D. Başkanlığı	Elektronik D. Başkanlığı	Mali İşler D. Başkanlığı	İnşaat ve Emlak D. Başkanlığı	Hv. Acil Yrd. ve GÜV. D. Başkanlığı	Bilgi Teknolojileri D. Başkanlığı	Havacılık Eğitim D. Başkanlığı	Kurumsal İletişim D. Başkanlığı	Satın Alma ve İkmal D. Başkanlığı	Tüm Birimler	KAYNAK
AMAÇ 7 - KURUMSAL İMAJI GÜÇLENDİRMEK VE MARKA BİLİNİRLİĞİNİ ARTIRMAK														
Hedef 7.1: 2021 yılı sonuna kadar havalimanları da dâhil olmak üzere kurumsal kimlik oluşturulması çalışmalarının tamamlanması ve uygulamaya geçilmesi sağlanacaktır.											S		i	Özkaynak
Hedef 7.2: Marka bilinirliğini artırmak amacıyla DHMİ TV ağı oluşturulacak ve yaygınlaştırılacaktır.									i		S	i		Özkaynak

b) Maliyetlendirme

Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) Genel Müdürlüğü 08.06.1984 tarih ve 233 sayılı KHK ve 08.11.1984 tarihli Ana Statüsü çerçevesinde; tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk, sorumluluğu sermayesi ile sınırlı, hizmetleri imtiyaz sayılan bir Kamu İktisadi Kuruluşu'dur (KİK). Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının ilgili kuruluşudur.

Bu çerçevede; kendi yatırım ve işletme giderlerini, hizmet ve faaliyetleri sonucu elde ettiği gelirleri ile karşılamaktadır. Kuruluş gelirlerini ise; hava seyrüsefer, terminal ve işletme hizmet gelirleri oluşturmaktadır.

"2019-2023 DHMİ Genel Müdürlüğü Stratejik Plan" amaç ve hedefleri için Kuruluşumuz öz kaynaklarını kullanacak olup; bu kapsamda hazırlanan maliyet rakamları Tablo 12'de sunulmuştur.

2019-2023 Stratejik Plan döneminde, Amaç 3.2 için 2019 yılında 6.903.488.000 TL, 2020'de 7.460.181.000 TL, 2021'de 11.504.427.000 TL, 2022'de 12.961.517.000 TL ve 2023'de ise 14.184.345.000 TL satış hasılatı elde edilmesi beklenmektedir.

Tablo - 14

MALİYET TABLOSU					TL.
STRATEJİK AMAÇ VE HEDEFLER	2019	2020	2021	2022	2023
AMAÇ 1	27.500.000	107.500.000	109.126.000	117.400.000	88.500.000
Hedef 1.1		35.000.000	55.000.000	60.000.000	35.000.000
Hedef 1.1.1					
Hedef 1.1.2					
Hedef 1.1.3		15.000.000	30.000.000	40.000.000	35.000.000
Hedef 1.1.4		10.000.000	10.000.000	20.000.000	
Hedef 1.1.5		10.000.000	15.000.000		
Hedef 1.2	21.000.000	26.000.000	31.000.000	36.000.000	36.000.000
Hedef 1.2.1	15.000.000	10.000.000	10.000.000	15.000.000	15.000.000
Hedef 1.2.2	5.000.000	15.000.000	20.000.000	20.000.000	20.000.000
Hedef 1.2.3	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Hedef 1.3	5.000.000	12.500.000	21.626.000	19.900.000	17.500.000
Hedef 1.3.1	5.000.000	5.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000
Hedef 1.3.2		7.500.000	7.500.000	7.500.000	7.500.000
Hedef 1.3.3			4.126.000	2.400.000	
Hedef 1.4					
Hedef 1.5	1.500.000	34.000.000	1.500.000	1.500.000	0
Hedef 1.5.1		32.500.000			
Hedef 1.5.2	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	
AMAÇ 2	77.500.000	62.640.000	74.740.000	82.500.000	41.500.000
Hedef 2.1	31.000.000			51.000.000	
Hedef 2.2	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
Hedef 2.3	15.000.000	15.000.000	15.000.000	15.000.000	15.000.000
Hedef 2.4	30.000.000	45.900.000	58.000.000	15.000.000	25.000.000
Hedef 2.5		240.000	240.000		
AMAÇ 3	3.095.999	3.478.082	4.236.620	5.083.944	6.100.733
Hedef 3.1					
Hedef 3.2	3.095.999	3.478.082	4.236.620	5.083.944	6.100.733
AMAÇ 4	24.719.242	26.072.830	38.350.269	131.685.880	575.054.558
Hedef 4.1	24.452.742	26.041.830	28.343.769	31.678.880	35.047.058
Hedef 4.2	16.500	6.000	6.500	7.000	7.500
Hedef 4.3	250.000	25.000	10.000.000	100.000.000	540.000.000
Hedef 4.4					
Hedef 4.5					
AMAÇ 5	19.000.000	5.050.000	17.500.000	5.100.000	5.000.000
Hedef 5.1					
Hedef 5.2					
Hedef 5.3					
Hedef 5.4	18.000.000	5.050.000	17.500.000	5.100.000	5.000.000
Hedef 5.5	1.000.000				
AMAÇ 6	233.032.000	350.036.000	350.040.000	498.044.000	500.048.000
Hedef 6.1	32.000	36.000	40.000	44.000	48.000
Hedef 6.2	200.000.000	250.000.000	250.000.000	400.000.000	400.000.000
Hedef 6.3	5.000.000	50.000.000	40.000.000	5.000.000	5.000.000
Hedef 6.4	28.000.000	50.000.000	60.000.000	93.000.000	95.000.000
AMAÇ 7	80.000	5.400.000	4.300.000	3.600.000	3.600.000
Hedef 7.1	80.000		700.000		
Hedef 7.2		5.400.000	3.600.000	3.600.000	3.600.000
Genel Yönetim Giderleri	268.392	302.906	377.262	452.714	543.257
TOPLAM	385.195.633	560.479.818	598.670.151	843.866.538	1.220.346.548

İZLEME VE DEĞERLENDİRME

2019-2023 Stratejik Planın onaylanması ve uygulamaya konulması ile birlikte planda yer alan hedeflerin izleme süreci başlatılacak olup, bunlara ilişkin gelişmeler faaliyet raporları ile değerlendirilecektir. Kuruluşumuz Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nca raporlanacaktır.

Bu raporlama sürecinde uygulamaların izlenmesi ve gerekli değerlendirmelerin yapılarak faaliyetlerin sürekli iyileştirilmesi sağlanacaktır. Stratejik Planın uygulama aşamasında yapılacak olan değerlendirme çalışmaları ile elde edilecek veriler ışığında uygulamaların güncelleme çalışmalarının yapılması öngörülmektedir.

Stratejik Planın yıllık uygulama dilimleri olan performans programı Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Stratejik Planlarının İzlenmesi ve Değerlendirilmesi ile Performanslarının Ölçülmesine Dair Usul ve Esaslar çerçevesinde hazırlanarak belirlenen takvimde Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderilecektir. Yıllık uygulama sonuçlarını ve performans göstergelerindeki gelişmeleri ihtiva eden performans değerlendirme raporları da söz konusu usul ve esaslara uygun olarak hazırlanacaktır. Performans değerlendirme raporlarındaki gelişmeler Stratejik Planın hedeflerine yakınsama sağlayacaktır.

